

Deep gratitude and acknowledgement
is given to
James Collins
for his extraordinary dedication in
transcribing this text
from a facsimile copy
of the original manuscript.

Transcription, James Collins, 2009.

Translation to English of this transcription
of the Latin original is required.

Hercules Piochymicus

Petri Joannis Fabri,
Doctoris Medici, Ac Philosophi Monspeliensis,
Philochymici Castrinovidarensis.

In Quo Penitissima, Tum Moralis Philosophiae,
tum Chymicae artis arcana, laboribus Herculis,
apud Antiquos tanquam velamine obscuro
obrut deteguntur, & obvia fiunt & clausa omnia
Philochymicis reserantur.

[Diagram]

Tolosae Tectosagum, Apud Petrum Bosc
Bibliopolam.

1634

**Eminentissimo
Cardinali Duci De Richeliev.**

Expectavit Chymicorum turba Piochimicum hunc (Vir Eminentissime) at noluit in lucem prodire, quin prius Gallia monstris quibus devastatur, ab Hercule suo liberata fuerit, merito quidem, cum Te salutandum habverit, nec tanto poterat dignari honore, cum Theseum agrees & Herculi nostro inservires, ad hoc insigne & in aeternum memorabile facinus absolvendum. Non erai tibi locus ullus Mi sas invisendi, etsi verus carum Apollo ab omnibus sis iudicatus: jacebat Chelys intensa, ac omnimusco ornatu destituta: Pharetra & Arcus eminebant ac nitebant, ut pote Galliae, & Herculi nostro perquam necessaria, ut Pytho ex Dilusuy Gallici putredine ortus tandem interficeretur, & evanesceret.

Expectavit diutissime Gallia, hoc supracoeleste ausiliumquod prudentia insigni tua, & virtute directum ac conductum tantae fuit toti Galliae utilitate, quantae ab ullo alio esse nunquam potuit. Te jure ergo merito proclamat Gallia patrem, tutorem, conservatorem, ac eius renovaterem. Nec ullus tibi invidet insigne hoc nomen & eloquium nisi qui prius malus sit, aut in Regem, aut in Religionem male affectus: hoc noster tuusque ipsemet Hercules' palam loquitur & in intimo cordis sui clamat tota Gallia: At non solum Gallia, sed etiam Italia fatur, quin imo & tota Europa, imo & totus orbis, te hominibus omnibus tantum praecellere sentit, quantum & Gallia ipsa, regnis alijs eminere solet. Eminent

Gallia te ipso producto, & tu ipse enimes Gallia a te ipso efflorescente floret Gallia Armano, & Armanus Gallia floret, floreant ergo in perpetuum ambo, & absit ab his perpetua Rhamnusidis ira, ut Aureum vivant saeculum. Ob quam rem Piochymicus his meus Hercules genubus astat tuis, ut magnitudine, & eminentia tua, quicquid procello si erit, & tempestuo si procul ab illo eliminetur. In aprico sic erit, & a lividis zoilorum linguis omnino vindicatus. Magnum quod in eo es, inest & certe maximum, cum insit totius nature nucleus, tibi soli custodies: Non enim magna vulgo decent, sed magnis magna inserviunt. Itaque cum magnus sit Hercules, quae decent illum insequitur, imo quae gloriam eius, ac famam promulgant ac propagant insectatur & ambit. Ideo non debuit nec potuit sub majori quam sub tua quiescere umbra hic Hercules: cui si Theseum te praebeas: Nec enim Herculem sine Theseo videre licet, heroica, & Hercule digna erunt eius opera, & monstra facile divincet, quorum spolia templo gloriae tua appendenda censet, tanquam sub insigni & illustri nomine tuo, sibi vendicata. Vale (Vir Eminentissime) & vive tibi, tuisque ac Galliae, donec sol occasum nesciat ullum. Castrinovidary pridie Calend Novembris anni. 1630 qui foeliciter & ex voto exurrat annus obsequy mei auspicio insignis.

Petrus Joannes Faber
Doctor Medicus

**Philochymicis
Lectoribus
Praefatio.**

Fabulas Antiquorum quamplurimi hominum non infimae eruditionis & doctrinae aniles existimarunt nugas, & ad otij blandimentum humani excogitata figmenta: deponant quaeso ex animis hanc sententiam & opinionem, quae opusculo isto tractantur, & declarantur erroris autsaltem non rite ponderatae sententiae convincunt eos omnes qui hec opinantur.

Nihil apud antiquos secretius abstrus jusque suit, ac penitioris doctrinae, quam quod fabulis descriptum est: quamvis enim scribant Authorum gravissimorum permulti, nihil debere esse in Philosophia commentitij fabellis loci, nihil-ominus antiquitus hoc non observatum est, sed penitus violatum: Philosophiae siquidem secreta abstrusiora, Theologiae naturalis arcana altiora, & Chymicae artis fere omnia pulchriora, fabularum tegmine tanquam pulvere obvelata & operta fuere, ne omnibus propatula fierent & a fungi hominibus tanquam a brutis, pecudumque voracibus dentibus vindicarentur.

Quod neotericorum Authorum iam multi, per quam optime subolfecerunt, & varias, easque perutiles & eruditas posteris reliquerunt harum fabularum explicationes, tum ut Philosophiae moerlis arcana, & Theologiae naturalis mysteria quaedam graphice depicta nobis ostenderent, tum ut etiam Chymicam artem veterem & antiquatam fabularum technis devolutis & explicatis, nobis novam ac recentem depingerent:

hoc Majerus doctissimus & mirificus author, ingenio grandi, capaci, & per omnes artes diffuso, Neotericorum primus nobis tradidit, explicatis permultis antiquorum fabulis circa Chymicam rem faciendam.

Nullus tamen adhuc Herule os suscepit labores enodados & quid in ipsis occultum & abstrusum sit Chymicae artis & moralis Philosophiae, diffuse, minutim ac digesto ordine pertractavit. Primus ego omnium hunc mihi elegi laborem, Herculem forsitan mihi, & humeris meis impar onus, cujus pondere quicquid anteactis & in lucem editis operibus meis laudis, honotis, & gloriae, consequutus sum, suffocabitur, & extinguetur: altum enim sapere velle socordis est animi, ni praepetibus innitatur pennis.

Aenigmata haec antiqua, & gryphos obscuros & sphynges dissolventi opus est Oedipo conjectore, ego autem potius Davus sum quam Oedipus: Itaque si non respondeat ingenij mei conatus aenigmatum intricatae amplitudini, nescio vere unde mihi sint excidiendae levitatis ingenij mei excusationes, nisi diem juris naturae dicam, ut reddat rationem, cur acuminis non mihi magis concederit ut omnibus esse possem delitijs, cordi & amori: quicquid enim est mihi facultatis, gratiae, veneris, leporis, eloquij, & ejusdem acuminis, Philochymicis libenter omnibus trado, Miso-chymicis vero si possem nollem ita facili & explicato animo loqui, stultum enim est asinis praeferre lactucas, quibus sufficient cardui.

Ipsi siquidem vilipendunt & nauci habent haec arcana quia pretium eorum & pondus ignorant, Gallo similes Aesopico, qui margaritam pretiosam, & praegrandem inter fimeta repertam, grano tritici commutavit & praetulit, ita Mysochymici si quid inveniant rarissimi pretij,

inter veterum parietinas antiquatas, & caducas, quod luminis & splendoris Chymici afferat nitorem & radium, ipsi postponunt tricis Perpatheticis eaque sola Perpathetica laudant inventa, & coelo extollunt, quamvis forsitan non recte capiant, quanta sint laude digna: laudant quia multi coelo ipso beant, non quod ipsi compotes sint & capaces ponderis Peripatheticorum laudis, pecorum gregis & avium glomeratarum instar, quo primae tendunt, sequuntur & ultimae, etsi nesciant quo tendant & iter inujum videant.

Si ipsis Misochymicis aenigmatum cortices & callos obduros praebere mihi fas esset, & Philochymicis eorundem aenigmatum succos dulces mel ipsum & saccharum, nullo pacto ambigendum est, quin id ex calamo meo extorquerem: sed quod Philochymicis documento est, Misochymicis nequit esse socordi grypho, nisi fatali quodam ordine id contingat ac serie rerum diversa, qua quod uni est prudentiae, alteri vesaniae est, id in succo melancholico praelucet, & in ipso vino manifestum est, haec duo prudentiam, sapientiam, & ingenij acumen in multis augent, in alijs vero quamplurimis stultitiam multiplicant, & socordiam sopitam refocillant.

Chymica haec inventa possent pari rerum naturalium effectum amicus & Chymicae artis alumnis esse mentis & ingenij ornamento, caeteris vero (quos odi tanquam prophanum vulgi lutum & excrementum) labori & maniae: quicquid inde oriatur & contingat non moror, placere omnibus in votis est, & solem qui

omnibus lucet, imitari volo, etsi luminis tantum, & utilitatis non mihi arrogare fas sit: Quaecumque tamen & quantum sit lucis, & exiguae utilitatis, hilari fronte, expanso corde, brachijs extensis, libera manu, dare, profundere, imo proijcere cupio, ut omnes, hoc ex fonte Chymico hauriant quidquid est opus ad hominis vitam, seu potius humanam calamitatem levibus his fulcris aliquatenus statuminandam & focillandam. Sunt enim styli dicendi duo dispari moralitate diversi, quibus frui poterit Lector, ad miserias vitae demulcendas, etsi scribendi facilem & intelligibilem dicendi facultatem ex animo meo deponendam consulvere amicorum permulti, in odium & poenam Miso-chymicorum, nihil ominus semina Chymica campis Spagyricis diffundere ac spagere non definam, nec rapacium avium pertimescam gulam & rostrum, nec enim propter aviculas seminio parcendum, sat erit messis ut tandem ea maturescente ac collecta, Hermetic omnes alumni congaudeant ac laetentur.

**Ad Authorem
Herculis Chymici
Epigramma.**

*Amphytrionides quamvis prostraverit arcu
Monstra Cleonaeis pernicioso plagis.
Thermodoontaeum quamvis superaverit Agmen,
Et rabidas Getico cum Diomede feras:
Denique laudisonum factis impleverit orbem,
Et tulerit merito nomina clara polo.
Par tibi laus, o docte FABER, nam tollit uterque
Lethiferum varia nobilis arte malum:
Sed fallor, magni num major gloria FABRI?
Ille necis caussam sustulit, iste necem.*

Iac. Ouradov.

U. V. Petro Joanni
Fabro Chymicorum
Principi, in suum Herculem Chymicum.

*Victor subactas jactet Alcides feras,
lactet Tyrannos morte mactatos truci
Et saeva lernae monstra numero sum malum,
Aut Sulphuratos regis inferni lacus:
Vieisset illum dura Parcarum colus
Et triste fatum, ni sue magnus Parens
Qui fulminanti concutit mundum manu,
Dedisset astra proli & immeritas domos:
Sed ecce majus: Chymica Doctus FABER
Superavit arte saeva morborum mala,
Et quidquid atra corpus infirmit lue,
Ipsamque docuit artibus mortem mori.
Sic sempiternis laudibus coelum petit,
Sic doctus altum vincit Alcidem FABER
Ars tribuit isti, quod tribuit illi genus.*

Joannes Ouradou Consiliarius Regius in
Praefectura Lorigensi, hoc carmen lambicum in
perpetuum benevolentiae & observantiae
symbolum apposuit.

**Hercules Piochymicus
Petri Joannis Fabri,
Doctor and philosopher
Monspeliensis, Philochymici
Castrinovidarrensensis.**

*Ex Jove Summo, Et Alcmena enatus Hercules
adhuc puer, & in cunabulis jacens geminos
angues a Junone immisos elidens, quid
Philosophis tum Moralibus, tum Chymicis
portendat ac praesagiat.*

Chapter I.

Herculem verum¹ & unicum Chymicae Artis scopum esse ad quem collimat omnes Spagyrici fatedum est, tanquam ad hujus artis veram Cynosuram, ex qua sola dependet eius tuta navigatio: ea obscurata ac non lucete Syrtes & Charybdes evitari nequeunt:

Ac ut aerem mundique hujus vastissimum spatium sine Hercule obscurum, tenebrosum imo pestilentum ac lethalem censemus, Hercules siquidem est hujus mundi Sol & Phoebus, aeris laus & gloria, ut connotat eius nominis etymon ΗΨαμλης enim nihil aliud sonat, quam aeris gloriam, unde Sol vere dicitur Hercules², quod sit aeris gloria, quae tota sita est, in radijs &

¹ *The Aim of Hercules Chemical Art*

² *The meaning of Hercules*

³ *The meaning of Hercules*
³ *Hercules is the Spirit of the World*

illuminatione Solis, cujus recessu, profunditate tenebrarum spiritus omnino vitae occultitur.

Hic autem Hercules apud Chymicos, non secus ac Sol apud mundum, totam Chymicam illuminat ac exornat artem, est eius gloria, decus, ac ornamentum: absque enim mundi spiritu qui ab omnibus antiquitatis Sophis Hercules³ dictus est, tanquam aeris vera & unica laus ac gloria, amica est Alchymia, tenebris plena, ac lethali succo redundans, eo autem nobis oriente ac relucente praesto adest verus Hercules, Sol oculus totius universi, monstercida; cum quicquid sit monstri genus in tota rerum natura, sua innata ac naturali fortitudine ac robore, vincat & superet, ut iam clarum fiet ex enodata eius fabula.

Qui Herculis historiam poeticam callent, commentitiam nullo pacto existimabunt, sed mysterium occultum⁴ naturae metallicae, quod rugosa cortice fabularum techna, in publicum prodit, ne omnibus sit cognitum etsi omnibus sit obvium.

Quid enim a mendacio & commentis magis alienum esse potest, quam quod oculis nostris assidue subjicitur, & in propatulo omnibus est?

Alcmenam legimus Amphitryonis uxorem perpulchram, sed Regiae majestatis crimine temeratam, consortem ac infidam conjugem, quae dolo Mercurij versipellis Sosiam fingentis ac simultantis, & dolo ipsius summi Jovis Amphitryonis specie suscipientis, tribus diebus integris una sola nocte connexis Herculem concepit.

³ *Hercules is the Spirit of the World*

⁴ *Hercules is the story of all mysteries*

Si haec fabula, otiosi esset Poetae
cujusdam commentum, & nulla mysteria naturae
secluſa coerceret, quid quaeso posset
excogitari impius, & brevibus gyris & carcere
dignius; quam Deo⁵ ipsi probitatis ac pietatis
authoristupra attribuere, fraudes ac dolos omnes,
& quicquid est in humana imbecillitate pessimum,
illi ipsi, quamuis summo bono ascribere! non est
Poetis tantum sceleris imponendum, cum virtutis,
ac pietatis sint fontes, scelera carpant, ac satyrico
stylo persequantur: Nihilomin⁹ si haec ita jejune
interpretentur, ut sonant, ex fonte ipso virtutis &
pietatis, vitium ipsum purum scaturiet &
haurietur: nefas est, & quidem summum, hoc
solum, solo mentis conamine per vagos
imaginationis nostrae oculos spatiari permittere.
Virus omne in cortice est, virtus autem in intimis
horum verborum medullis certissime latet, ut
iam iam videre est, sequenti interpretatione, quae
duplici suo sensu, uno, moralem nobis
philosophiam pandit, altero penitissima chymicae
artis arcana recludit.

Alcmena⁶ mulierum robuſtissima, sic
enim dicta est quod robore polleret, voluntas est
humana, qua in rerum natura nihil fortius, haec
conjugali nexu intellectui humano, tanquam regi
potentissimo, connexa est: Jupiter⁷
Amphitryonem simulans, est divina ac coeſis

⁵ Poeta medacij cortica veritatem occludunt

⁶ Alcmena qui indicet moraliter

⁷ Impiter quid indicet moraliter.

inspiratio, quae voluntati humanae sub specie rationis & intellectus, qui est verus Amphitryo⁸, maritali jugo se conectit, taniueq; immoratur, donec voluntas humana virtutem seu amorem divinum conipiat.

Et ut Alcmena gemellos concepit ac peperit, Herculem⁹ ex Jove & Iphiclum ex Amphitryone; sic & voluntas humana concipit ac parit gemellos, amorem suiipsius ex intellectu, & amorem divinum ex gratia, seu ex Jove summo, qui vix enatus & in cunabulis adhuc vagiens, vitia habet elidenda¹⁰, ac dolores superandos, qui a mundo tanquam a Junone evincendi pronuntur.

Sosias¹¹ est sensus communis qui intellectui tanquam Amphitryoni obsequitur ac inservit: hic servus ab Ange lo custode nostro, tanquam a Mercurio summi Jovis assecla illuditur & illusionis illius cautela, voluntas nostra, nullatenus ab internis divinae inspirationis illecebris divertitur, donec tandem amore divino, tanquam alio Hercule praegnans fiat.

Tres¹² illi dies integri, unica tantum nocte copulati, qui ad progignendum Herculem fuerunt impensi, nobis indicant tempus diuturnum, ac longinquum, quod amori divino progignendo impenditur; non enim subito, & unico ad Deum conatu, & elatione, amor ille divinis, & Hercules perficitur, & completur; sed multis ac saepe repetitis mentis nostrae divinis cogitationibus,

⁸ Amphytryo quid indicet.

⁹ Hercules & Iphiclus quid indicent

¹⁰ Serpetes quid indicent ab Hercule elisi.

¹¹ Sosias quid sit.

¹² Tres illi dies ad Herculis conceptionem impensi quid sint.

tampquam coelestibus illecebris, ac basiolis, Herculem hunc concipimus, adversus quem illico surgit Juno, seu mundus ac Diabolus, qui veri Dei se germanum esse contendit, ac Herculi nostro magnopere invidet, & mostra quotidie illi debellanda proponit, ac obijcit.

Haec est interpretatio, quae moralem Philosophiam docet, viam coelestem, ac beatam, qua vitiorum Syrtes aestuosas facile est effugere, & virtutis arduum iter, etsi salabrosum ingredi, ac terere pergratum est: sic enim solum Hercules demeremur nomen & gloriam, & apotheosi caelesti donamur, postquam monstra omnia hujusce mundi debellaverimus; non datur enim praemium certaminis, nisi his qui strenue certaverint, vicerint, braviumque virtutis retulerint.

Interpretatio vero, quae chymicum Philosophum spectat, alium sensum habet, nihilominus verum, ac certum, quo Chymicae artis alumnis manifestatur principium artis, & Mercurius Philosophorum indicatur, ex quibus materijs enascatur, & quid, cum iam natus roboris praestare debeat.

Alcmena¹³ si quidem terra est metallica, que auro tanquam Amphitryoni nexu jugali connectitur: aurum enim Regum symbolum est; Jupiter amore Alcmenae captus, ejusque amplexus quaeritans dolis ac technis ad hos paratis, metallum est proprium ac peculiare, quod dolis & astutijs artis nostrae, terrae

¹³ Alcmena chymice quid, & Jupiter

metallicae, seu Alcmenae sinibus insinatur, & permiscetur, dumque amoenis fruuntur amplexibus, Mercurius, seu argentum vivum, quod servus Phiosophorum est, servum Sosiam¹⁴ illudit, seu humudum primigenium auri dissolvit, ejusque specie sic suscipit, dum Jupiter & Alcmena simul coeunt, hoc est terra metallica nostra praegnans sit, ac turgens humido copioso & abundanti metallico, quod levissima distillatione tempore partus stillat in aquam albissimam fumosam valde, & aeream quae Herculis nomine decoratur¹⁵, ob insignes & potentissimas eius virtutes ac energias: cui statim in ipsis incunabulis¹⁶ a Junone immittuntur gemini serpentes ipsi elidendi, hoc est sales gemini unius & eiusdem generis, & veri fratres immituntur ipsi aquae eius efficacitate coterendi ac occidendi, a Junone, seu a chymica arte, quae vera Juno¹⁷ est, divitiarum ac verae gloriae Dea.

Serpentes autem illi gemini, sunt sales ipsi metallici, qui Sol & Luna divuntur, seu frater & soror, qui nulla alia aqua interimi possunt, nisi autem putrescant ac morantur nullius sunt momenti: dicuntur autem serpentes, quod ut serpentes terra enascantur, terra vivant, ac ivuenescant, & variegata veste induantur.

Nihil est in tota Chymica arte nomine serpentis & draconis frequentius, nullos tamen ars Chymica serpentes veros obtinet, sed

¹⁴ Sosias chymice quid

¹⁵ Hercules chymice quid

¹⁶ Serpentes ab Hercule elisi, quid chymice.

¹⁷ Juno quid sit chymice.

simulatos ac symbolicos, & horum nomine sales metallici intelliguntur, quorum copiosus & frequens est apud chymicam artem usus.

Iphiclum¹⁸ quem una cum Hercule peperit Alcmena, dicimus esse humidum aquosum Mercurij nostri, quod una cum Mercurio nostro, seu Hercule prodit in lucem qui ab ipso Hercule separandus est varijs artis nostrae distillationibus.

Sic Poetae anitqui, qui mysteria haec naturae calluerunt rugosa fabellae cortice, doctis & naturae sacris initiatis ostendunt, quod stultis pandere nolunt: eodem etiam ego stylo, sed lucidiori & clariori herois nostri res gestas persequar omnes, & artis Chymicae arcana pandam.

¹⁸ Iphiclus chymice quid.

**Thespii Filias Numero quiquaginta Hercules
adhuc puer, at corporis & animi vigore
praestans una nocte comprimens & ex his
quinguaginta filios suscipiens, quid indicet
tum Moralibus tum Chymicis Philosphis.**

Chapter II.

Impium ac foedum, omnisque turpitudinis plenum prima fronte videtur, hoc Herculis opus, & scelus potius quam praeclarum facinus habendum: nihilominus si semota omni vulgari & triviali conceptione id exponamus, puram putam redolere virtutem videbimus, animique & corporis robur, et mirum & stupendum chymicae artis opus indigitare videbimus.

Quid quaeso in tota rerum natura, animi, tum corporis robur ac virtutem testari potest, & nobis ipsis certius, & convenientius ilam indicare, quam quod est roboris ac virtutis unica basis, ac fundamentum. Nullus unquam hominum in dubium revocavit¹⁹, quin virtus & energia totius naturae, tum universae, tum singularis in semine consistat, & in progignendis sui similibus: tota vis naturae huc tendit, ab hoc fine si frustretur, effoeta est & elanguida: quimimo antiquitus ut robur corporis, & animi virtutem indicarent, qui hieroglyphicis sapientiam occultabant & rerum omnium notitiam obscuro illo emblematum velamine obumbrabant, hominis pudendum tum maris tum foeminae depingebant, ut apud Pierium legere est, ac videre²⁰. Et jure quidem merito, natura siquidem posuit, in his partibus

¹⁹ Semen est symbolum virtutis ac roboris.

²⁰ Hominis pudendum quid indicet.

sedem humani seminis, quod in eo abutamur: quid in rerum serie praestantius ac nobilius reperiri potest, & quid eo fortius, robustius ac magnificentius invenire possumus, cum illud sit centrum virtutum omnium coelestium & infernarum: homo enim hinc enascitur, qui totius universi est compendium²¹, in quo virtutes omnes naturales ac super-coelestes reconduntur.

Nihil ergo mirum si antiqui sophi hoc naturae mysterium contemplantes virtutis ac fortitudinis²² hieroglyphicum in utriusque sexus humani pudendis posverint.

Imo etiam multo minus mirari debemus Herculem nostrum Thespij²³ siliis numero quiquaginta una nocte comprimentem, & ex his postea quiquaginta filios suscipientem, virtutis ipsius obsignare facinus. Quod ut posteris comprobatum reliquam, sciant necesse est, Thespij filias quiquaginta denotare vitiosas actiones, quae in epulis & convivijs celebrari solent, quas ad quinquaginta numero recesere fas est²⁴.

- 1) Comessionem, puta, ex qua suscepit Regimen victus.
- 2) Ingurgitationem, quae dedit modestum comedendi ordinem.
- 3) Perpotationem, quae tulit sobretatis cultum.

²¹ Homo est centrum totius universis.

²² Fortitudinis symbolum est hominis pudendum.

²³ Thespy siliae quid indicet.

²⁴ Ex vitis conviviorii quid virtutis oreatur.

- 4) Ebrietatem, quae nobis dedit sitis extinguendi temperatum modum.
- 5) Calumniam, ex qua suscepimus verae laudis sermonem.
- 6) Injuria, ex qua accepimus ius ipsum.
- 7) Rixam, quae nobis communicavit Pacis germanum.
- 8) Pugnam, quae nobis fecit tranquillitatis Alumnum.
- 9) Meretriciam disciplinam, quae nobis tulit Suadae filium.
- 10) Scortationem, quae nobis dedit castitatis nexum.
- 11) Ignaviam, ex qua suscepimus fortudinis filium.
- 12) Socordiam, ex qua accepimus animi vigorem.
- 13) Veternum, ex quo ortus est moderatus dormiendi usus.
- 14) Luxuriam, ex qua originem habuit temperatus vitae modus.
- 15) Impensam, quae nobis fecit parsimoniae quaestum.
- 16) Acclamationem, quae nobis dedit Silentium.
- 17) Vomitionem, ex qua habuimus jeiunium.
- 18) Ructationem, ex qua accepimus Suspirium.
- 19) Pedendi licentiam, ex qua suscepimus honestatis vinculum.
- 20) Choream, quae nobis tulit coelestis laetitiae symbolum.
- 21) Inhonestam deoscultationem, quae nobis dedit legitimum amorem.
- 22) Gesticulationem libidinosam, que fecit modestiae ornamentum.
- 23) Illecebram, quae nobis attulit laborem.
- 24) Titillationem, ex qua suscepimus gravis vitae cultum.
- 25) Oscitationem, quae nobis fecit vigilandi opportunum tempus.
- 26) Pandiculationem quae ortum dedit Exercitio.
- 27) Bacchi furorem, qui originem dedit Sapientiae acunimi.
- 28) Sannam, quae in lucem protulit honorem.
- 29) Cachinnosam irrisionem, quae attulit honestum colloquium.
- 30) Insulsam hilaritatem, quae peperit modestiae specimen.

- 31) Aleam, quae ex ventre suo eduxit honestum oblectamentum.
- 32) Cavillatione, quae decus portavit.
- 33) Pellicatum, qui nobis fecit humanae miseriae subsidium.
- 34) Somnoletam taciturnitatem, quae nobis dedit vigilans eloquium.
- 35) Ventriculi dolorem, qui nobis attulit eiusdem ventriculi Robur.
- 36) Capitis torpedinem, quae protulit sensuum externorum vigorem.
- 37) Gravedinem, quae nobis portavit Sensuum externorum Robur.
- 38) Corizam, quae nobis attulit Sensuum externorum Acumen.
- 39) Oris foetorem, ex quo suscepimus suavissimum halitum.
- 40) Ophthalmiam, ex qua habuimus Visus Acumen.
- 41) Tremorem membrorum, ex quo ortum est eorumdem stabilimentu.
- 42) Corporis vacillationem, quae dedit constans valetudinis fulcrum.
- 43) Balbutiem, quae nobis peperit Eloquentiae Deum.
- 44) Fatuitatem, quae ortum dedit ingenij Acumini.
- 45) Animi languore, qui protulit ejusdem vigorem ac florem.
- 46) Febrem, quae in lucem dedit vitae vere vitalis fomitem & ignem.
- 47) Colica, quae peperit dolores quoscumque tolerandi tenacem virum.
- 48) Arthritidem, quae protulit patiendi ac ferendi aequum Animum.
- 49) Calculosae vesicae mineram, quae dedit vitae humanae taedium.
- 50) Paralysim, ex qua originem habuit membrorum omnium ad labores quoscuque suscipiendos promptus ac facilis habitus.

Hi nunt nuj Herculis seu virtutis, qui Thespiadae²⁵ dicti sunt, quod ex impuris matribus convivium & epulas sciscitantibus ortum habuerint: hi tamen omnes Jolaum Iphicli fratris Herculis filium secuti sunt in Sardiniam ibique urbes construxerunt, hoc est virtutes hae, Jolaum semper comitatae sunt, & Sardiniae urbes ac civitates decorarunt, quod Bacchanaliorum & Hilariorum turpes omnes comessationes, & vitia reformaverint, & in honestos ac dulces hominum conventus converterint, in quibus nihil turpitudinis & vitij visebatur, sed virtutis ipsius undiquaque flagrabat odor: unde nihil mirum si Hercules qui est ipsamet virtus & amor divinus apud Morales Philosophos una sola nocte compresserit quinquaginta Thespii filias, hoc est vitia quinquaginta represserit unico convivio nocturno, ubi decumbi solebat antiquitus, & vitiis omnibus una cum vino & cibo se coinquinari: virtus siquidem & amor Divinus subito comprimit vitia, quae illi occurrunt, & ex his genera virtuosos & honestos tum animi, tum corporis habitus, qui liberi masculi Herculis seu virtutis censetur.

Virtutis²⁶ siquidem omnes habitus mares censentur apud antiquos, ut & ipsorum vitiorum pravi habitus feminei sexus nomine indicati sunt: unde & Thespii filiae vitia coindicant, & earum ex Hercule nati probos virtutis habitus solo maris nomine commonstrant.

Chymici²⁷ vero Philosophi, alium sibi proponunt huius fabellae sensum, & sic interpretari oportere contendunt: Per Herculem Mercurium intelligit, per Thespiu Erichthei Regis Atheniensis filium, materiam crudam & incoctam Philosophorum, cuius quinquaginta partes unica nocte, unicoque concubitu in philosophorum lectulo, perquam optime

²⁵ Filij Herculis Thespiada dicti qui.

²⁶ Virtus mascula est, vitium vero

²⁷ Thespius quid chymice indicet & Hercules

clauso, ab Hercule nostro, adhuc puero, sed corporis robore prasetanti, hoc est a Mercurio nostro recenter fixo & perfecto, comprimuntur; hoc est praegnantes fiunt Mercuriali virtute, & Herculeo robore, & pariunt mares roboratissimos quinquaginta, hoc est, partes hae singulae multiplicat agendi suam virtutem admixtione Herculis nostri, qui non solum has omnes quinquaginta partes, seu pondera suiipsius aequalia perficit; sed adhuc una quaque illarum partium aliam perficit partem: quod idem est ac quinquaginta Thespiae filias Herculem comprimere, & ex singulis partum masculum suscipere. Partes enim singulae, dum tanguntur a Mercurio nostro, perficiuntur²⁸; non secus ac forminae omnes ultimam sui finis perfectionem obtinent, dum utero gerunt & puerperae fiunt, viro copressae.

Qui arcani Chymici multiplicationem²⁹ & incrementum viderunt, hanc interpretationem catillantis animi labris praelibabunt, & quantum ingenii, studii, ac sudoris imprenderim cognoscent, ut illa ex Thespiae prosapia decerpere valerem, quam ut adhuc comprobata & rationibus stabilita relinquam, Thespiae propaginem altius repetam.

Diximus Erichtheum Regem genuisse Thespium, quem ipsa Minerva e rure, sive ex loco insimo & vili suscepit, alvit, educavit, & Athenis pro Rege credidit: quod moraliter interpretari potest de communi, ex lege naturae vivendi modo, qui a Deo Philosophis traditur, ex quo civilis vivendi methodus exoritur, tanquam alius Thespis, ex quo deinde vitia quamplurima exsurgunt, quae a virtute tanquam ab Hercule remprimi debent.

²⁸ Foemina vero geretes ultimam sui onis

²⁹ Multiplicatio arcani Physici per Thespiae filias indicata.

Chymice vero aliud nobis indicare non potest haec fabella³⁰, quam succum metallicum crudum et rudem, qui ruri enatus, & ex loco infimo, terrestri puta, ac vili susceptus a Chymica arte, tanquam ab altera Minerva coquitur, & perficitur, & Atheniensi populo pro Rege creditur, hoc est Musis & litteris amicis, ac Philosophis pro magno thesauro traditur, ex quo deinde nascitur Thespis noster five Mercurius Philosophorum, cuius quinquaginta partes, unica & sola lapidis Physici projectione perficiuntur, & permutantur in quadam materiam, quae adhuc secum coercescet lapidis Physici virtutem & energiam, & sic demum multiplicantur hae partes, donec in maximam & praegrandem excrescant molem.

Quod indicatur per urbes & civitates³¹ a Thespiadis conditas & extractas. Urbes enim & civitates extractae nunqua fuerunt nisi ex humani generis multiplicatione & incremento; hoc autem incrementum non onconcinne nobis indicare potest lapidis Physici augmentum & incrementum, per Thespii filias fabellae velamine ac tegmine obumbratum, de quo fati superque dictum sit, ut ad tertium Herculis nostri laborem transeamus.

³⁰ Explicatio Chymica fabella Thespii.

³¹ Civitates & urbes multiplicationem chymicam indicant.

**Adultus iam Hercules hydram colubris, & capitibus
pullulantem, face & ferro in Lerna palude
opprimens quid indicet Moralibus & Chymicis
Philosophis.**

Chapt. III

Qui Virtutis³² iter arduum sequi cupiunt ut tandem vitae beatae ac securae palatii indredi queant, ejusque sempiternis ac jugiter catillatibus bonis perfrui possint, Herculis iam adulti vias ac tramites insequi habent, & potissimum hydram colubris & capitibus pullulantem, face ac ferro in Lerna palude opprimere.

Virtutis³³ enim est, & quidem supremae & magnificae, vitia omnia quae in depravata animi nostri voluntate enascuntur superare: haec enim hydram imitantur; enascuntur siquidem non secus as hydra, in paludibus, ac udis vitae nostrae locis, in hisque aluntur, crescunt ac miris in modis pullulant.

Sunt autem uda loca, & paludes³⁴ nobis vitiorum ubera & uteri, quod paludes stagnantes aquas otiosas & corruptibiles continentes, nobis vitam otiosam exhibeant ac repraesentent; in paludibus equidem nihil assolet nasci, quod non sapiat corruptionem & quod verae vitae bellum & pugnam non inferat, ideo finxerunt Graeci sapientes hydram nullis serpentibus veneno inferiorem, in Lerna palude enatam fuisse: haec toti vicinae regioni adeo infesta fuit, et ea ratione proverbio fuerit, λξδΥη λαησΥ, malorum Lerna, pro malorum omnium cumulo & acervo. Pari ac non dissimili ratione, si in vitae humanae universo spatio & aevo, Lernam paludem, hoc

³² Ad virtutis insequendam viam quid agendum sit.

³³ Virtutis supremae est vitia superare.

³⁴ Paludes & uda loca quid indicent.

est, segnitiam expandi permittamus, nydra maiorum, vitiorumque acervus ingens ac praegrandis germinat & accumulatur, quem ut destruamus ac proteramus, virtute Herculis, seu robore insigni nobis opus est, nec solum in hisce malis devincendis ferro utendum est, sed & igne³⁵; ferrum siquidem germinata tantum & producta evellit, & truncat, at producendi, & germinandi virtutem & energiam non evellit, sed intactam & illaesam in radicum centro reliquit.

Vita vere beata, sancta³⁶, & intemerata non solum a vitiis libera esse debet, etiam a vitiorum germine ac fomite penitus vindicari meretur; quocirca radices evellendae sunt & igne cremandae ut penitus pereat vitiorum irradicabile germen. Sic hydram vitiorum omnium matrem & sylvam colubris & capitibus pullulantem in Lerna palude nostra, hoc est otiosa vita opprimimus & suffocamus, sic Graeci sapientes moraliter graphice nobis hoc schemate consummatum plenuque sortis humanae bonum depinxerunt.

Aliud etiam nobis hoc obscuro emblemate, perquam optimum repraesentarunt naturae mysterium³⁷, quo cognito, divitum omnium regum & imperatorum pavimenta ridere possumus, imo & totam cum Diti suo opem: tantum enim est, & elatum hoc naturae sacrum, ut a nullis Spaiantum unquam depictum sit, nisi aenigmaticos, & per tropos & figuras, ut in praesentiarum hoc in Capitulo videre licet, in quo Hercules, ut antedictis demonstratum est, Mercurium Philosophorum repraesentat, qui philosophico modo praeparatus & sic adultus factus, hoc est robore quam maximo praeditus ac suffultus, semen metallicum crudum & incoctum colubris & capitibus pullulans, hoc est multiplicatur, & infinitis fere modis enascens & venenum suum extollens in Lerna palude, hoc est in

³⁵ Virtus productrix ferro non extinguitur sed igne.

³⁶ Vita sancta a vitiorum semine libera esse debet.

³⁷ Quid Chymice indicatur per Hydram capitibus pullulantem.

aqua chymica, quae tanquam palus quaedam in phiala rotunda concluditur, ac in ea veluti in palude stagnatur, ex qua aqua exurgit hydra Chymica³⁸, hoc est semen metallicum, quod variis capitibus, seu reru figuris ac coloribus se extollit ac repraesentat, quod nisi continuato igne & adiuvante ferro, seu Marte excindamus, hoc est ad coctionem debitam, seu ad ultimam sui perfectionem conducamus, nondum hydram opprimimus, donec colorum varietatem ex cruditate Mercurii exurgentem & pullulantem compescamus, ut in unu rubeum colore perfectum ac ultimu, permanentem ac persistentem reducamus: Alioquin Lernam malorum Chymici philosophi in seipsos retorquent; nihil siquidem ex tali opere emolumenti ipsis redundat, nisi nocumenti plurimum & damni, quod illis Lerna malorum est. Sic hydra Lernea semen metallicum crudum & incoctum vasi philosophico inclusum, variisque rerum figuris ac formis Protei virtute mira seipsum varians nobis repraesentat.

Quid enim hydra³⁹ aliud fuit apud antiquos, quam serpens aquis degens multisque capitibus collum extollens cui dempto ac exciso capite uno, decem hinc enascebantur? Semen item metallicum quid aliud est, si Philosophis spagyricis rei metallicaie pertissimis credendum est, quam quidquid serpentis modo terrarum antris serpit, & in aquis degit, utpote in aqua ortum & propaginem ducens: Semen ⁴⁰ enim metallicum ex elemento aquae sumpsit exordium, unde metalla cuncta fluunt & liquescunt dissoluta ac fusa eorum omnium compagine igne forti ac robusto, qui materiam metallorum primam ac eorum semen

³⁸ Hydra Chymica est semen metallicum.

³⁹ Hydra quid apud antiquos.

⁴⁰ Seminis metallici & Hydrae comparatio.

explicat, & ostendit, cui si caput unum excindamus, hoc est colorem unum proteramus, quamplurimi exsurgunt alii colores, qui veluti capita pullulant rerumque novas formas, ac multiplices nobis exhibent.

Vel ut clarius explicem & intima philosophiae metallicaе secreta⁴¹, & arcana patefaciam, hydra Lernea nobis erit semen metallicum, cui si caput unum scindamus, hoc est si philosophica methodo ipsum semen metallicum percoquamus, in ipsa etenim percoctione ita alteratur & mutatur, ut vere mori, & novum vitae germen sibi adipisci videatur, & in eo vitae novae surculo, decuplum majus, quam antea inest virtutis robur, & sic uno capite excusso exsurgunt capita decem, quod emblemate nostro Lerneo, satis clare admodum indicatur, & Philosophis Chymicis multiplicatione arcani metallici non obscure ostendit.

Quoties enim arcanum istud percoquitur, & recenti Mercuriali succo dissolvitur, tunc temporis hydram Lerneam capitibus, ac colubris pullulantem opprimimus ejusque colla rescindimus, hoc est ejus robur, virtutem & facultatem decuplo majorem quam antea multiplicamus.

Id non solum in arcano metallico⁴², & in admirabili mineralium metamorphosi fieri ac celebrari cernimus, sed etiam in omni vegetantium productione: Dum enim granum aliquod, in centro sui semen vegetabile concluditur, in terram projicitur, ut in ea putrefiat, ac moriatur, tunc temporis semen vegetabile prosternitur, ejus caput unum perit, seu excinditur, adeo ut ejus seminis mortem differat haec ficta mors, illique saluti sit ac vitae, mori videri ac perire velle; illico enim exurgunt ex uno capite excisso, decupla ac plura capita, quam fuerint antea.

Sic hydram Lerneam quam fictam ac fabulosam fere credunt omnes, veram, per totum orbem, expansam cernimus & collis capitibusque

⁴¹ Hydra lernea, multi-plicationem Chymicam

⁴² Hydra Lernea fabula in mineralibus, vegetabilibus, ac animalictus explicatur.

pullulantem, non solum in mineralium progenie, sed & in vegetantium familia conspicere licet.

Quinetiam in animantium seminibus, eandem Lerneam Hydram animaduertere licet. Solum siquidem & unicum animal quoties suum semen vitae suae radicem, ac fundamentum, in terram vere suam ac propriam projicit, ut ibi moriatur, & putrefiat, secundum leges naturae, tunc temporis multiplicatur ac numerum auget.

Semen enim cujuscumque⁴³ rei hydra Lerneae dici potest, multis de cavis. Primo quod semen omne humidis circumdetur succis, hisque foveatur ac nutriatur, non secus ac palude & udo loco Lerneae nostra hydra. Secundo quod omne semen ut multiplicatur & crescat, moratur ac pereat necesse est, veluti Lerneam hydram capitibus exspoliari fabula testatur, ut ejus virtus ac robur fortius fieret. Tertio, quod omne semen seipsum renovet, non dissimili prorsus ratione, ac serpentes omnes singulis, annis veteres exuvias deponunt, novamque inducunt pellem veluti recentem induunt aetatem. Quarto quod omne semen tota polleat germinandi virtute & seipsum producendi facultate, adeo mira & efficaci, ut nisi ferro & igne deleatur, extingui in ipso facultas illa nequeat, non secus ac hydra Lerneae nostra, nulla vi unquam potuit opprimi, nisi postquam Hercules ferrum & ignem adhibuerit in ea delenda, ejusque robore extingueno.

Virtus siquidem seminalis⁴⁴, qua mundus universus generaliter repletur, nulla virtute ac agendi facultate extingui poterit, donec Hercules divinus, qui erit supremus Deus, verus Hercules, & hujus mundi

⁴³ Semen cujus-cumque rei quomodo Hydra dicatur.

⁴⁴ Virtus seminalis totius universi quando extinguetur.

vera & unica gloria, ferru & ignem adhibuerit nunc Lernosae hydrae, quae tunc temporis germinandi ac pullulandi facultatem omnem amittet, novus consistet orbis & mundus absque ulla productrice ac germinatrie facultate verus elucebit mundus.

Haec etiam nostra hydra⁴⁵, vitium in genere nobis exhibere potest, quod nullis unquam humanis viribus extinui poterit, donec Christi adventu mundus universus igne judicetur: tunc enim temporis vitium omne domabitur, & in abyssum projicetur, nec ejus facultas ac virtus extendetur ultra ut iam extenditur, quod semper magis ac magis excrescit, ac de se nova vitia novis dat incrementis, adeo ut veram Lernam malorum producat: At in ultimo ac supremo mundi judicio aderit verus Hercules, veri Jovis & Alcmenae⁴⁶ sacrae filius, qui hydram Lerneam hanc colubris ac capitibus pullulantem ferro & igne opprimet & vere extinguet, felix qui istius hydrae sanguinis tabo impollutus ac incontaminatus reperietur, ut una cum Christo Hercules suo vero monstrosus, verus Iolaus ferro candenti cruorem hydrae restingere valeat, ac cohibere & eatenus veram juventutem nunquam senescentem recuperare queat.

⁴⁵ Hydra vitii etiam repraesentat.

⁴⁶ Christus verus est Hercules.

**Cervam Aeripedem aureaque habentem cornua in
Menelao monte cursu comprehendens at que
interficiens Hercules, quid nobis moraliter ac
chymice indicet.**

Chapter IV.

Quis unquam hominum vidit cervam aeripedem aureaque habentem cornua, hoc omne fictitium est, & mere poeticum, natura nullibi locorum ac terrarum, similia producit ac generat animalia. Quid sibi ergo volunt sapientes Graeci per Herculem hoc inauditem animal & invisum insequentem? Varii varie hanc interpretari possunt fabellam: Qui ethicis ac moralibus addicti sunt, dicere possunt occasionem, fortunam, ac favorem aeripedem esse cervam⁴⁷, aurea habentem cornua, quam vir fortis produens, ac sapiens per Herculem indicatus, in Menelao monte, hoc est, in regni palatii & Principum, Magnatumque contuberniis cursu, hoc est magno animi vigore, corporisque lassitudine & angore consequitur ac tandem comprehendit, ac potitur.

Velocissimum animalium omnium cervus est, & ut adhuc velociorem hac cervam poetae Graeci ostenderent aeripedem finxerunt esse. Quid enim aere levius ac velocius, cujus originis venti sunt qui velocitate velocitatem ipsam antecellunt. Occasionem, fortunam, ac favorem in rerum humanarum sorte dicere vere possumus cervam aeripede⁴⁸, cu vere praecipiti cursu ac velocissimo transitu, oculos hominum feriat ac citissime transeat, nec datur cuique hominum eam cursu comprehendere, nisi Herculea polleat virtute, & Diis sit genitus, aut ardens evehat ad

⁴⁷ Cervae aripes quid sit.

⁴⁸ Occasio seu fortuna est vere cervae.

aeterna virtus; Qui iamiam in regum principumque aviis fortunam venantur ac favore, fideles & oculati huiusce rei testes esse possunt, cum toto vitae suae tempore sylvas humanae pompae incolant ac habitent, ut tandem fortunam nanciscantur aurea habente cornua, hoc est praepotentem, praedivitem, ac eximiam, sed pauci quos aequus amavit Jupiter Diis geniti potuere hanc cervam aripedem aureaque habentem cornua in Menelao monte cursu comprehendere.

Qui chymicis⁴⁹ navant operam citius multo, ac tutius cervam hanc venari possunt. Sed antequam id consequantur, discant necesse est cervam hac aripedem, & aurea habentem cornua metallicum esse succum, seu Mercurii partem volatilem, quae ut aetherea est, ac aerea, propter ejus subtilitatis ac penetrantis virtutis efficaciam, aripes vere dici potest, unde a Philosophis omnibus aer, aether & aethelia nuncupatur haec pars Mercurii metallici, quae propter ejus volatilitatem ac infixam naturam, aer dicitur ac aether. In Menelao monte cursu ab Hercule omprehenditur ac interficitur, hoc est a virtute ac robore fixante salis metallici⁵⁰ in capitellis vitreis, quae montes chymici vere sunt & dicuntur, detinetur ac coagulatur, ejusque vivifica virtus motu plena compescitur ⁵¹, & ita neci datur, ac cursu comprehenditur, insequitur enim illam vis fixans ubique donec ipsam comprehendat.

Habet autem haec pars Mercurii ⁵² aurea cornua, quod vere virtus artis auriferae in ea lateat, & ipsamet pars sit principium, & verum auri semen. Apud etiam omnes Philosophos semper cornu interpretatum est, pro virtute ac robore cujuscumque rei⁵³, quod

⁴⁹ Cervae aripes quid chymica sit.

⁵⁰ Montes Chymici quales & qui.

⁵¹ Hercules est vis fixus est coagulant.

⁵² Cur Mercurius Philosophorum habent aurea cornua.

⁵³ Cornu quid indicet est virtutis symbolum.

cornu durum quid sit ac forte, ac cornuta animalia cornu utantur pro defensivis armis, ita ut cornua sint illis tutelae ac devensionis: quod autem defendit ac tutatur robustum esse oportet ac praepotens, unde cornu virtutis ac roboris est symbolum in hieroglyphicis antiquorum. Ne ergo quis improbet hanc interpretatione, perpendat quaso haec omnia naturalia mysteria in occulto hoc emblematis cortice latere.

Vis primo ac Robur fixans⁵⁴ & coagulans salis metallici, Hercules vere ac proprie dici potest: Hercules enim ut Graecum ejus etymon sonat, nihil aliud est quam aeris gloria: Aer autem apud Chymicos pars Mercurii seu succi metallici, ac mienralis volatilis est ac infixata, quae propter ejus volatilitatem ut diximus aer dicitur: gloria vero decus, & honor huiusce partis Mercurialis consistit penitus in fixatione, & coagulatione sujipsius, Hermete Chymicorum omnium patre dictante: Vis ejus integra est; si versa fuerit in terram, hoc est, si coagulata fuerit, & in rei fixae naturam permutata.

Vis ergo fixans ac coagulans quae ex penitissimis salis Mercurialis visceribus exsurgit, Hercules vere & proprie dici potest, cum coagulet ac fixet volatilem Mercurialis aquae naturam, quae fixio ac coagulatio tota & integra vis est, & energia Mercurialis aquae, & perinde decus, honor, & gloria illius est.

Quod adhuc altius ac profundius probare, ac Chymicis alumnis inculcare possumus repetita Herculis progenie, quam cum sciamus esse ex Jove summo & Alcmena Amphitryonis uxore, id ipsum ostendit & indigitat perquirentibus vim hanc fixantem salis metallici Herculis nomine vere indicari posse, cum haec vis & facultas ex calore coelesti & innato, qui Jupiter est, ac interpretatur, & ex terrestri siccitate, quae etiam Alcmena dicitur originem ducat.

⁵⁴ Vis fixans ac coagulans est Hercules, & quare.

Terrestris⁵⁵ haec siccitas vera Alcmena est Amphitryonis uxor, hoc est humiditatis metallica ligamen & nexus: humidum hoc metallicum adnexum & adjunctum cum Alcmena seu siccitate terrestri parit ac generat coagulationem mineralium, quae cum levissimi sit momenti, & parvi ponderis ob inconstantiam suae perdurantis Iphiclus nobis esse potest, quem peperit Alcmena ex Amphitryone: calidum vero innatum, coeleste, primigenium metallorum quod nos Jovem dicimus, si cum Alcmena seu siccitate terrestri, seu terra metallica jungatur & copuletur inde producitur fixatio⁵⁶, seu metallorum perfectorum permanens ac persistens natura, quae examina cuncta & cementa perfert, patitur ac vincit, & sic verus Hercules dici potest, quum fortitudine ac robore vincat omnia, quae ejus naturam destruere cupiunt, ac ejus gloriam & laudem impedire tentant, ne cervam nostram aripedem aurea habentem cornua in Menelao monte cursu comprehendere ac interficere queat.

Sunt qui hoc supradictum Aenigma⁵⁷, ad interpretationem particularem alicujus alterius arcani physici retorquere possunt, sed haec, & alia interpretatio ad eundem redit fontem, & ex eadem exurgit scaturigine, sicuti est haec quae nobis depingit, declarat, & ostendit Mercurii sublimati compositionem ex Mercurii crudi annexu, & permixtione nitri & vitrioli.

Mercurius enim crudus qui & Chymicis Aquila eorum dicitur, nobis cervam aripedem aurea habentem cornua repraesentare potest, & vere sub ejus nomine & ejus proprietate sic depicta, naturam & essentiam Mercurii patefactam habemus; aerea siquidem est ejus, essentia, fugitivam levissimoque ejus impetu aethera petit, & in invisibilem auram

⁵⁵ Terrestris siccitas cum Alcmena dicitur.

⁵⁶ Fixatio metallorum perfectorum cur Hercules dicitur.

⁵⁷ Quae ratione Mercurii sublimati compositio ex cerva aripede comprehendatur.

convertitur, adeo ut aripedem jure merito nuncupare eum valeamus⁵⁸.

Aurea etiam habere cornua eundem testari possumus, quod auream habeat naturam & essentiam, cum naturali & magnetico quodam impetu ad aurum feratur, illudque appetat mirabili amore & jungatur cum illo, incredibili sujipsius in aurum propensione, ita ut aurum magnes Mercurii dici possit, cum caeco quodam ductu ad se trahat Mercurium. Mercurius ergo cum trahatur ab auro eandem cum auro habere naturam & essentiam ex hoc mirabili amore colligimus, & id certum esse credendum est, & perinde fatendum nobis etiam erit aurea habere cornua.

Id idem nobis manifestu esse potest, ex repetitione illius sublimationis super aliquam terra metallicam perfectoru, metalloru rite calcinatoru; tunc enim temporis capitellis chymicis cervam hanc aripede aurea habentem cornua adhaerere cernimus: vere enim & visibiliter Mercurius sublimatur, in crystallinam naturam cornua, rutilantia praese ferens, quae figuram & speciem cervinoru cornuum observant ac retinent. Unde non immerito Mercurium⁵⁹ sic praeparatum cervam aripedem autea habentem cornua dicere possumus: Herculem vero hanc cervam in Menelao monte cursu comprehendentem ac interficientem asserere possumus, esse vim fixantem ac coagulantem salis nitri ac vitrioli: haec enim vis, robur ac fortitudo maxima est terrae siccitatis, quae dum vi ignis pellitur, in auras, una cum natura, & essentia Mercurii eam in ipso volatu & cursu in Menelao monte, hoc est in capitello vitreno comprehendit, coagulat, retinetque & sic eam interficere dicitur, cum motu suo ipsum Mercurium

⁵⁸ Mercurius crudus cur dicatur habere aurea cornua.

⁵⁹ Mercurius sublimatus cur corva aripes dicatur.

privet⁶⁰, qui motu suo vivere dicitur & eo argentum vivum nuncupatur. Dum ergo motu suo privatur, vita etiam sua, quae tota in motu suo cōsistit, privari necesse est.

Hanc autem vim fixantem & coagulantem⁶¹, Herculem dici posse antea probavimus, rationesque attulimus varias, quae hic repetere non est opus: Sed tantum asserere Philosophis antiquis esse solitum variis aenigmatum technis & Emblematum & Fabularum commentis philosophiae naturalis secreta & arcana occultare, ne omnibus fierent obvia, ut ex sequentibus Capitulis fiet adhuc clarius.

⁶⁰ Argentum vivum unde dicatur vivu.

⁶¹ Philosophi antiqui anigmate omnia occultabant secreta.

**In Nemea Sylva inusitatae magnitudinis Leonem
ingulans Hercules, detractamque ejus pellem pro
insignigestans, quid nobis demonstret in Moralibus
ac Chymicis operibus.**

Chapter V.

Vitam⁶² humanam Nemeam sylvam dicere possumus, cu undiquaque in vita humana non secus ac in Nemea sylva exsurgant pericula & quidem exitialia. Quid enim vivere nostrum est, quam sylva malorum, in qua si quid vitae est, morti adhaeret & calamitati? Virescunt quidem in sylva arbores, crescunt ac germinant, & varios, multiplicesque de je promunt surculos; at etiam membratim tabescunt ac pereunt, & quae grandiori ramo caput extollunt, securim evitare nequeunt, vel fulminis impetum non effugiunt; aut si tam felici sorte in umbra degant, ut haec omnia evitent, cariem & vermiculorum dentes effugere non possunt, quin tandem eodem redeant unde exierint, & ortum habuerint.

Quis hominum est⁶³, qui similia non patiatum dum vivit? Virescit quidem accrescit, germinat, ac in plures sui similes expanditur natos: at etiam nonne interim saepius membra ejus colliquantur ac tabe conficiuntur: si quis feliciore sydere natus reperiatur, qui inter alios caput extollat, & caeteris praeemineat, is est qui saepe saepius fortunae securim patitur, & in declivi jacet. Quod⁶⁴ si haec omnis sortis humanae vincat pericula, & portum felicem ac beatum longissimae vitae pertingat, senectutis serram, ac ejus curculionesevitare nequit, quin tacite corrodatum, ac

⁶² Vita humana quid.

⁶³ Vita hominu sylva est.

⁶⁴ Nemo senectutis serram effugere potest.

collabescentibus membris penitus desinat, & corruat: nec est ulla humanae mentis industria, cujus auxilio occultos hos corrodentis aevi dentes evellere, vel saltem hebetare valeamus, ni Leonem hunc Nemeu omnia devastantem, ac depraedantem Herculea vi ac robore jugulemus, & detractam ejus pellem pro insigni gestemus. Leonem⁶⁵ autem Nemeum jugulamus, dum peccatum omnium malorum deforme malu occidimus, & peccantium tantum effigiem & formam humana induti pelle, pro insigni gestamus, quod factitare non arduum nobis solum est, sed verum Herculeum opus quod soli Christo Redemptori nostro, reservatur, tanqua vero Heculi, qui peccatum vere jugulavit in Nemea sylva, & peccati pellem pro insigni gestavit, induta humana forma, ac specie quae Leonis Nemei pellis est, seu peccantis insigne.

Nos etiam omnes Christi asseclae, peccantium forvorum effigiem retinere debemus; peccati vero naturam & essentia omnino destruere, & in vita nostra tanquam in Nemea sylva jugulare debemus, hac in parte Christum⁶⁶ sequi & imitari, ut aeternae vitae gloriam mereri valeamus, & ut Nemeam hanc sylvam hoc est hujus incursu, dentibus & unguibus esse queamus.

Mortem etiam possumus interpretari Leonem hunc Nemeum⁶⁷, quam mortem vere jugulare debemus, & de ipsa triumphare Nemea in sylva, hoc est in hujusce vitae umbroso & opaco nemore, & detractam ejus pellem, hoc est ejus incommoda, languores & dolores, qui verae mortis pelles dici possunt, patienter ferre debemus, ut hisce tegumentis induti, veri Herculis nostri indolem sapiamus.

Si hunc Nemeum superaverimus Leonem, & de eo, Herculis instar, triumphum ducamus, Herculis etiam honores & glorias in Nemea sylva quotannis

⁶⁵ Qua ratione Nemea Leonem jugulemus.

⁶⁶ Christum sequi debemus.

⁶⁷ Nemeus Leo est mors.

demerebimus, celebratis in honorem nostri Nemeis certainibus: ita ut hoc aenigmata tacite ostendat, quid veris fortibus agendum sit, ut hanc transeant mortalitatem, ut in meliorem transcibantur sortem, relicta sui fama, quae nobis facinora illa insignia virorum fortium, ob oculos ponit, & res ab his praeclare gestas memorare cogit; ita ut nec in praesenti, nec futuris saeculis unquam desinant, sed perenniter ubi cumque vivant, ut heroum antiquorum facinoribus clarum ac manifestum habemus: floret enim eorum fama apud nos. Et si eorum praeclara facinora vero numini approbata fuissent, & Deo vero collaudata, in veru Deorum seu sanctorum numerum relati fuissent Heroes illi,⁶⁸ ut & infiniti qui verum Deum coluerunt Christiani relati sunt, ob res ab eis praeclare ac sancte gestas, virtuti, Deo que soli relatas: haec enim sola facinora praeclare ac sancte gestas, virtuti, Deo que soli relatas: haec enim sola facinora praeclare gesta censentur; reliqua vero ostentationem potius & vitium ipsum sapiunt, quam virtutis oleant flores. Itaque qui Herculem antiquorum contemplabitur Nemeum Leonem jugulantem, & detractam ejus pellem pro insigni gestantem, mirabitur una virum fortem ac preclarum in hac miseriarum valle tanquam in sylva Nemea, calamitates omnes, miserias, ac vitia cuncta vincentem ac superantem, & vitam hanc tanquam calamitatum pellem & miseriarum vitiorumque omnium cutem patienter ac fortiter⁶⁹, ut decet verum Herculem pro insigni ferentem, ac gestantem: laudabile enim est, & praeclari viri insigne praeclarum, incommoda, & taedia vitae humanae fortiter ferre, ac tolerare.

⁶⁸ Que virtutem sapiunt sola praeclara gesta censentur.

⁶⁹ Viri est fortissimi taedia vite patienter ferre.

Sic abunde me satis recisse puto, moribus Philosophis: Videamus iam quid arcani Chymici, & Philosophiae naturalis secreti contineat haec fabella. Quid per Nemeam sylvam & Leonem hunc Nemeum omnia depraedantem Chymici intelligant, eorumque rationes & fundamenta explicemus: ne Miso-chymici nostrorum inventorum osores & contemptores fictum hoc omne, & otiosae mentis opus existiment: Sine enim ratione & autoritate nolumus, harum fabellarum explicationes in lucem prodire, & in censu & peculio veritatis reponere.

Sciunt omnes qui tantum summis labris degustrarunt chymicae artis dogmata, apud ipsam artem, hyle⁷⁰ esse praecipuum artissubiectum: hyle autem sylva est, & confusio quaedam rerum omnium in prima rerum materia, indigesta mole contenta: haec autem materia prima quae vere υλη, apud Graecos, seu sylva & confusio apud Latinos dici potest, subjectum⁷¹ & objectum chymicae artis est; cum enim rerum omnium haec sola materia persistens, ac permanens habeatur, & ars chymica rerum persistentium & permanentium naturam ignis ope quaerat, cum in ea sola rerum veram & exactam scientiam consistere credamus, ideo haec sola rerum omniu ultima materia objectum est chymicae artis, & haec cum υλη dicatur seu sylva, & confusio, non immerito Nemea sylva antiquorum nobis indicabit primam chymicae artis materiam. In Nemea siquidem sylva, opaca erant omnia, obscura, & caligine umbrosa plena;⁷² sic & in materia prima, opaca sunt omnia, tenebrosa, tanquam in veram noctem congesta; ita ut sub ejus caliginoso tegmine, lateant omnia. Produxit Nemea sylva, & enutrivit Leonem inusitatae ac incredibilis magnitudinis omnia depraedantem, quae huicce Nemeae regioni pretio erat & utilitati. Materia autem

⁷⁰ Hyle quid.

⁷¹ Hyle chymicae artis subjectum.

⁷² Natura chymicorum est sylva.

chymicorum prima, tanquam altera nova Nemea sylva producit, & suo innato humido educat salem fixum & permanentem, quem Leonem viridem nuncupari vere sciunt omnes, eumque omnia pretiosa qualiscumque sunt pretii, & utilitatis, in ea ipsa materia prima devastare, corrumpere, & in sui occultum redigere. Leo siquidem hic viridis adeo est insignis virtutis ac inusitatae fortitudinis ut omnia vincat, & in sui naturam convertat, imo aurum, & argentum ipsum, omniaque metalla devorat, & suo ventriculo concludit, ac perquam optime digerit; non secus ac Nemeus ille Graecus Leo, qui hujus figuram & imaginem nobis typice repraesentat. Hercules hunc vicit ac superavit, ejusque detractam pellem toto vitae suae tempore pro insigni gestavit.

Hic vertitur totius Alchymiae cardo: latent ibi secreta quam maxima: in his fabularum umbris, in Elixere Arabico, seu opere magno Philosophoru, materia prima metallorum Nemeam sylvam nobis repraesentat. Aqua Mercurialis, seu humiditas illa primigenia metallorum Leonem Nemeum nobis exhibet: calor autem innatus, fixans ac coagulans aquam Mercurialem Hercules nobis erit. Haec autem omnia ita vere & physice interpretari debere, & ratio dictat, & autoritas antiquorum Chymicorum approbat, ut iamiam in procinctu videre est ac legere.

Materiam primam metallorum, & precipuum artis Spagyricae objectum, sylvam dici, & a Philosophis antiquis & modernis vere ita nuncupari liquet, ex Hermete Chymicorum patre qui libro suo de lapide occulto, nominat hanc materiam hylealem, & sylvosam: Omnes autem Philosophici qui hanc materiam suis scriptis ac literis patefacere voverunt, per sylvas umbrosaue loca, obscura & caligine plena descripserunt: fons enim ille Chymicus ex quo scaturit

aqua Mercurialis, ⁷³ clavis praecipua totius artis, numquam in aperto, & in viis publicis resilit, quamvis in omnibus locis reperiatur occulte, & natura, invisibili semper modo, utatur in omnibus, nihilominus nusquam in aperto est, sed semper in occulto & latitanti loci alicujus recessu, mirandas illas fundit aquas, quae topiaria Chymica viridantia, & semper germinantia conservant ac tutantur.

Si haec awua Mercurialis in sylvoso & umbroso non lateret loco, iamdiu trivialis, & vulgaris esset Alchymia, cum ex ea sola dependeat totius artis opus: quae supersunt peragenda, ludi veri sunt puerorum & opera mulieru. Proinde sylva mera est Nemea haec materia, quae Leonem hunc Nemeum enutrit. Si quis hanc materiam notam habere cupiat, quaerat necesse est in occulto rerum sinu, ubi reperiet; in aperto siquidem, hoc est in superficie rerum plana, & cortice numquam inveniet. Umbrosa, sylvuosa, & caliginosa est haec materia & inde in centro rerum quaerendam esse arguendum est, ⁷⁴ cum centrum rerum omnium occultum sit, & obscurum, quod idem est ac umbrosum & sylvolum: unde non immerito clamant omnes Philosophi, occultum fac manifestum, & habebis magisterium; in occulto enim sinu, & anfractu metallorum, & mineraliu latet humiditas quam quaerimus, & postulamus ut chymicum opus perficiamus.

Humiditas autem haec, quam Leonem viridem dicunt omnes propter insignem ejus caliditatem, & solvendi vim, ac proprietatem, quae Leonum voraci edacitati respondet in metallis omnibus, & praecipue in opere Chymico, quod mera sylva est, omnia devastat, destruit ac consumit quai superficiem primam rerum, & hujus operis exornabant: unde hoc potissimum jure dicitur Leo, ⁷⁵ fortissimus enim animalium omnium Leo,

⁷³ Mercurius philosophorii ubinam locorum scaturiat.

⁷⁴ Centrum rerum omnium occultum.

⁷⁵ Aqua Mercurialis cur aqua dicatur.

& voracissimus omnium est, carnes siquidem & ossa animalium omnium cruda & in sui naturam convertit: Humiditas siquidem metallica, haec, ex omnium Chymicorum autoritate & experientia omnium humiditatum & aquarum fortissima est, & omnium voracissima censetur, cum tantam, & adeo praepotentem habeat vim dissolvendi, & metalla cuncta, & aurum ipsum metallorum omnium fortissimum in aqueam penitus reducat substantiam, adeo ut vere dicere valeamus hanc aquam, metallorum carnes & ossa cruda & incocta vere digerere, coquere, & in sui naturam convertere, non secus, ac verus Leo, quae comedit in sui naturam convertit.

Sunt Philosophorum quamplurimi, qui hanc aquam, seu metallorum radicalem humorem Leonis nomine & natura depinxerunt, ita ut non solum fabulae huic Herculae, hoc condonare valeamus, sed & multorum Chymicorum scriptis approbatum censeamus. Maneat ergo ratum ac firmum, aquam Mercurialem chymicam quae ex prima metallorum materia miris modis elicitur,⁷⁶ Leonem viridem ac Nemeum vere dici, & interpretari posse, qui ni Hercules nostri robore ac fortitudine vincatur, detrimento potius est operi nostro, quam decori, ac ornamento; at si vincatur & debelletur, insigni nobis erit gloriae, & laudi ejus mors, ejusque detracta pellis, insigne nobis erit tegumentu, adversus rerum fortuitarum casum & miseriae humanae vile sortem.

Unde autem desumemus Herculem hunc, Leonem hunc Nemeum omnia depraedantem, jugulantem, ac debellantem? Superius variis in locis varias attulimus Herculis interpretationes, ut historiam fabulosam Herculis, historiam veram Chymicam, & moralem faceremus. Iam vero, ut quintum hunc Herculis laborem ad Chymicas operationes referamus,

⁷⁶ Aqua Mercurialis vinci debet seu coagulari.

dicemus Herculem ibi, ut & in quarto Capite nujus operis diximus, interpretari posse, & debere, vim coagulantem & fixantem salis metallici, quae coagulando, & fixando aquam Mercurialem,⁷⁷ vere dicitur Leonem Nemeum jugulare, & tincturam ejus rubicundissimam detrahendo, & ad superficiem ejus evocando vere tunc temporis dicere possumus Herculem nostrum, seu vim ac facultatem fixandi salis nostri fixi metallici detrahere pellem Leonis nostri Nemei, seu humiditatis metallicae, & Mercurialis, & toto vitae suae tempore, pro insigni gestare: nunquam enim colorem hunc rubicundum amittit, quo post mortem tingitur & coloratur pellis Leonis nostri rubei; at ejus est nobilissimum ac praeclarum insigne, quo decorari possunt Chymici omnes & gaudere, tanquam ab omnibus humanae miseriae, & calamitatis stimulis tuti ac salvi. Qui enim Chymicorum Leonem hunc Nemeum jugulant, ejusque detrahere possunt pellem, veri Hercules habentur, & omnia mendu hujus, & vitae pericula superant & evincunt: tincturam enim sic Philosophorum obtinent & arcanum,

⁷⁷ Detrahere pellem Leonis Nemei quid sit.

**Diomedem Thraciae Regem equos suos hospitem
carnibus, & sanguine depascentem, devincens
Hercules quid Moralibus & Chymicis Philosophis
indictet.**

Chapter VI.

Tantus⁷⁸ fuit & adeo rudis ac miserandus humanae vitae cultus omnibus in saeculis, ut non unicum Diomedem Thraciae regem, in perniciem humanae vitae, enatum fuisse existemaverim, sed & infinitos priscis saeculis & iamiam innumeros enatos fuisse credam, qui hospitem suorum carnibus & sanguine depascent equos suos. Nec datur unicus tantum Hercules qui eorum crudelitatem ac feritatem compescat & cohibeat.

Eatenus hisce saeculis felicior fuit priscorum saeculorum antiquitas, cum unicum salem habuerit Herculem hujus inmanitatis vindicem.

Quis enim hominum est qui rudem & asperam vitae suae rationem tot virtutibus, ac probis moribus exornet, quot opus est ad vitam suam omni feroci, rudi, & aspero hujus saeculi cultu expoliandam, adeo ut virtutes omnes & probi mores tutum apud ipsum habeant locum, & hospitio recipiantur liberali, dum rudem & asperam vitae suae rationem excolendum veniunt ne vitiiis suis tanquam equis depascentis tradantur: Nemo mehercule, nemo reperitur qui advenientes virtutes, & probos mores liberali ac tuto apud se recipiat hospitio.

Omnes Diomedem Thraciae regem mirantur, hospites suos equis nostris seu vitiiis devorandos tradimus: Nec est rixandu & capite nutandum, quod Equos vitia, & pravos animi nostri more interpreter;

⁷⁸ Multi sum Diomedes, hoc est rudes & inculti viri.

noc enim Graecorum antiqui recerunt,⁷⁹ Homero monstrante viam in Equi Trojani fabrica & structura, quam fraudis & vitii fontem sciunt omnes: quod enim fortes ac praepotentes viri, decem annorum spatio, aperto Marte devincere non potuerunt, equus unus, una sola nocte debellavit. Sic equus unus fraude plenus, ac vitio turgens Trojam invictam superavit, non bos, non Elephas, non Leo, nec aliud quoduis animalium, ad hos scelus perpetrandum adhibitum fuit, sed solus equus tandquam humanae fraudis capax, & crudelitatis humanae conscius & Marti dicatus, huic cladi faciendae destinatus est.

Hinc non immerito fraudis & vitii symbolum equum esse asserimus,⁸⁰ ex eo potissimum quod Marti dicitur: nullam enim fidem pietatemque viris qui castra sequuntur esse dicere solemus; neque item rebus omnibus quae castris subserviunt, quibus potissimumque adnumerantur equi: si autem fidem ac pietatem e natura tollamus, quod reliquum est, vitii partes occupare necesse est.

Magna item evertit Mavors,⁸¹ unde nomen habet, nihil autem magnum vere credimus, nisi quod virtuosum; quod autem magnum & virtuoseum evertit, vitii partes ac leges observare necesse est. Cur ergo Equum vitii symbolum esse ambigemus? Si Martis & humani petulantis animi obsequio consecretur & cum fraeno egeat ut impetus naturae suae cohibere possit, absque fraeno siquidem in obvia quaecumque, etsi cofragosa, invia, & abrupta praecipitia fertur, vitii penitus imitando naturam, quae fraeno, & compedibus firmis ac duris cohibeatur in omnia irreperit vitae illicita.

Diomedes ergo Thraciae rex nobis eritrudis, agrestis, & incultus homo, vitiiis quamplurimis scatens, ac turgens que erunt illi equi, in stabulis degentes, Diomedem agrestem ac rudem esse hominem, testatur

⁷⁹ Equi repraesentant vitiae.

⁸⁰ Equus est symbolus fraudis.

⁸¹ Mavors unde dicitur.

ejus regnum ac Imperium, quod cum Thracia sit, frigida & inculta regio, infoecunda prorsus, nec coelo nec solo tractabilis, feros habens homines, aspero valde cultu, unde & Thracia dicta est, quasi aspera & rudis Θρακη, enim apud Graecos asperum sonat. Hinc certe colligimus per Diomedem Thraciae Regem, rudem & asperum, civilibus virtutibus inornatum virum intelligi posse, cui si virtutes accedant, & vitae suae honestamenta, & magnum aliquod sui decus, illico pereunt ista, & vitae suae ruditate, ac feritate sterilescent; & ita hospites hi, huc advenientes equis ejus traduntur devorandi.

Virtutes siquidem omnes vitae humanae⁸² advenae sunt & vere hospites adventitiae, ab humanis, vere humaniter recipiuntur; ab his vero qui agrestem ac rudem omnino incolunt vitam ruditer & agreste admonendum excipiuntur, imo vitiis traduntur devorandae; donec tandem adveniat Hercules vir fortis ac prudens, justus ac potens, qui tantae injuriae vindex, horum hominum agrestem vitam & immanitatem supplicio publico vindicat, ipsosque torquet, ac poenas scelerum suorum poscit, ita ut tradantur & ipsi equis suis, hoc est vitiis devorandi. Aequum enim & justum est, ut qui virtutem non colvit, & hospitem advenientem humaniter non recepit, at truculenter repudiavit, & genio vitiorum suorum nimis indulsit, poenam tantis scleris tandem recipiat: sic scelera sceleratum torquent ac vitiorum suorum poenas, ac supplicia exposcunt; unde illud; Unumquemque suum vexat scelus.

Sic Diomedem Thraciae Regem hospitem carnibus & sanguine depascentem equos suos, devictum ac debellatum ab Hercule, & equis ipsius in pabulum traditum, rite moraliter interpretatum habemus.

⁸² Virtutes advenae sunt vitae humanae.

Iam vero quid secreti, & Arcani physici contineat haec fabella, altius est inquirendum. Diomedem Thraciae Regem, ⁸³ Mercurium Philosophorum interpretamur; est siquidem Mercurius verus Diomedes, crudelis & immanis, terrae figidae incultae, ac infoecundae Dominus, agrestis ac rudis valde; adeo ut hospites suos omnes qui illum invisunt ac ejus contubeernium quaerunt & expostulant, corroderenti sua virtute, ac dissolvendi potentia, quae equorum edacitati aequiparari potest, disperdat ac necet.

Sciunt enim omnes Chymici metalla omnia, imo & reliqua uncta naturalia, quae Mercurio Philosophorum associantur, ab ipso corrodi, & mortem pati, ita ut spiritus Mercurii,⁸⁴ qui sunt illius equi pascantur carne & sanguine hospitem suorum: donec tandem adveniat Hercules, qui erit Chymicus aliquis insignis, virtute & genio clarus, qui Mercurium hunc, seu Diomedem Thraciae Regem devictum ac superatum equis ipsius tradet devorandum, hoc est spiritibus Mercurii ex quibus fit aqua Mercurialis, committet ipsum Mercurium devorandum, ut Regnum metallicum vindicetur a tali tyranno, quo mortuo exsurgit alius Rex metallicus & mineralis, qui benignius multo, ac liberalius suscipit hospites, suos, ut pote regni facultatem & potentiam suis hospitibus communicando, & impertiendo, ut & capitula sequentia ex laboribus herois nostri commonstrabunt.

Vel licet interpretari Diomedem nostrum, Mercurium Chymicum: hospites autem Diomedem visitantes & invisentes, sunt Chymici & Alchymistae qui visitant Mercurium,⁸⁵ & tractant ipsum & interdum saepe saepius pessime tractantur ab ipso, dum opus vanum tentant & in summan paupertatem deveniunt, tunc temporis possunt dici ab equis istius Diomedis seu

⁸³ Diomedes quid apud Chymicos.

⁸⁴ Equi Diomedis chymice quid sunt.

⁸⁵ Alchymista visitat Mercurii & pessime habentur ab ipso.

Mercurii devorari, & comedi: vere enim devorantur ab equis Mercurii Alchymistae dum in ejus operaria officina, paupertate & miseria contabescunt & pereunt: Mercurius enim ni vincatur ac superetur penitus, veluti Diomedes aliquis, hospites hos incultos, & imprudentes virtutibus ac proprietatibus occultis tanquam equis suis tradit devorandos. At si chymicorum aliquis adeo fortis ac prudens reperiatur, ut ipsum Mercurium seu Diomedem Thraciae Regem vincat, & equis suis, seu ipsismet virtutibus ac proprietatibus tradat devorandum & comedendum, tunc vere novus erit Hercules, & regno fruatur ingenti ac ditissimo.⁸⁶ Hic admonentur Chymicae artis alumni, quid agere debeat in opere Chymico tractad, ne a Mercurio quem invisere tentant palatiumque ejus & domum Regiam ingredi cupiunt pessime habeantur, & ne misere & calamitose pereant in domo ejus, quod enim ipsis imprimis est peragendum morti tradere debent Mercurium & carne & sanguine ejus pascere equos suos, hoc est spiritus suos, quos superius proprietates & virtutes occultas diximus. Qui quidem spiritus communiter aves & corvi dicuntur, quidni etiam & equi possent dici, cum & equi pernitate & currendi velocitate, caeteras antecellant quadrupedes, & voraces sint helluones & ingluviosi, non secus ac corvi, qui apud Chymicos omnes spiritus Mercuriales indicant & commonstrant voracitate peculiari qua pollent; non secus ac illi spiritus Mercuriales corrodingendi potentia, ac facultate, adversus cuncta naturalia summopere vigent: Sunt enim ipsi soli quorum ope, & inisterio cuncta cadunt ac pereunt, & in chaos abeunt. Hic etiam ni cadat & in chaos abeat, pluviam impetravimus ab Jove summo qua irrigandi sunt Alchymiae campi,⁸⁷ ne steriles fiant, & infecundi,

⁸⁶ Quid in opere chymico, primo sit agendum.

⁸⁷ Udenam aqua chymica desumenda.

veleti Aegyptus quae cum per novem annos sicca & arida penitus permansisset, tandem accepto augurio a quodam Thrasea, pluviam a superis exorari, ac impetrari posse, si hospites immolaret, tunc Busiris Aegypti tyrannus, cum & hospitem Thraseam sciret, tu primus inquit o Thrasea Aegypti aquam dabis, & fies Jovis hostia primus, quod Ovidius 3.de Arte argute canit his versibus.

Dicitur Aegyptus cavisse rigantibus arva

Imbribus, atque annis sicca fuisse novem;

Quum Thraseas Busirin adit monstratq; piari

Hospitis effuso sanguine posse Jovem.

Illi Busiris, fies Jovis hostia primus

Inquit, & Aegypti ty dabis hospes aquam.

Pari ratione valde sicca & arida est Alchymia, ni arva ejus & campi irrorentur fient onmino steriles & infoecundi: Acceptum habemus oraculum ab ipso Mercurio,⁸⁸ ni hospites immolentur, non posse pluviam a superis impetrari: ipsemet Mercurius hospes est Alchymiae & vere peregrinus, ergo in ipsum primum, Busiris lege ac praecepto agendum erit, ut fiat hostia primus, & sic Alchymiae det hospes aquam, quam tanti esse ponderis ipsi Alchymiae credimus, ut vere absque ea, inutilem & infructuosam sterilem ac infoecundam censeamus Alchymiam.

Ita habemus Diomedem Thraciae Regem hospitem carnibus & sanguine equos depascentem ab Hercule victum, & suismet equis in escam & pabulum traditum.

⁸⁸ Mercurius dare debet aquam Alchymiae necessariam.

**In Erymantho Arcadiae monte terribilem aprum
omnia devastantene captans Hercules, eumq;
vivum ad Euristheum adferens quid commonstret,
ac indicet.**

Chapter VII.

Pauci sunt hominum qui in Erymantho Arcadiae monte terribilem aprum omnia devastantem capiant, imo pauci sunt qui ipsum venatu persequantur. Erymanthus nobis est, venalium, sordidorum, & illiberalium hominum mens & animus, qui cum circa haec mundi hujus vana & inutilia, aut saltem vilia ac sordida occupetur mons Arcadiae vere dici potest, cum Arcadia asinorum procerorum admodum ferax habeatur, & nihil fere aliud magni & utilis praeter asinos ipsos ferat: hinc etiam mens & animus vilium ac sordidorum hominum, cum nihil praeter quaestum vilem & mercimonium adferat, Erymanthus merito nobis erit Arcadiae insignis ac sublimis mons, in quo terribilis aper cuncta devastat, vel ut injecta face fabulosas discutiam umbras, in quo ardens avaritia corrodati ac ferino dente, omnia dilacerat: in his siquidem animis, quaestui & vili lucro deditis, adveniens avaritia plus nocenti ac detrimenti adfert, adversus virtutes, moralesque gratias quae animum humanum exornare debent, quam intulerit aper ille Arcadicus in Erymantho monte.

Mercatores tunc temporis venalesq; facti: quaerimus non quale sit quid, sed quanti, nisi undiquaque lucrum elucescat lucem odimus; ac diem illam quae sine lucro praeteriit: honesta, quando illis aliqua spes lucri inest sequimur, in contrarium transituri si plus scelerata promittant: lucrum omnia vincit & lucro cedunt omnia, hoc ipsum tot magistratus, tot judices detinet, eorum labor in pretio est, ad lucri strepitum suffragia vertunt, duplici catillantis animi

stimulo, iucro & nonore, ad naec mundi rastigia sublimari compelluntur, tanquam in Erymantho Arcadiae monte, ubi aper in asperis his & confragosis locis, dentibus suis omnia dilacerat, frangit ne dicam vorat ac perdit, & nullus adhuc Hercules terribiles hujus apri dentes cohibet ac compescit quin Erymentum illu Arcadiae montem sterilem ac instructuosum efficiat.

Avaritiam aprum diximus jure merito, quod in sylvosis ac asperis locis degat aper, non secus an avaritia, montanis ac semiferis adhaereat hominibus, eosque sequatur, eorumque domos colat, & inhabitet: & ut aprum ad convivia natum esse existimamus, sic & avarum ad delicias, & voluptates non sui ipsius, sed aliorum natum esse videmus. Quicquid auri vel argenti cogit & accumulatur non sibi accumulatur, misere siquidem admonendum vivit, cum torqueatur amore pecuniae, qua nunquam potitur, sed saevior ignibus Aetnae, fervens amor ardet habendi, quo miser ipse Tantalus heredibus suis parat epulas amplas, & oppipara convivia quibus potiri sibi ipsi interdicat, ut verus aper ad convivia natum animal censi possit.

Sed quousque tandem Aper iste Erymantheus, terram nostram sterilem reddet, & infructuosam? nonne fortis aliquis reperietur Hercules, qui Divum sanguine satus, hunc terribilem aprum cuncta devastantem captare queat, & vivum ad Eurystheum adferre possit? hoc expectandum est ex viro bono ac forti, qui pravas has animi indoles, & ferinas mentis humanae dotes captat, & domitat, ac ad rectae & sincerae rationis arcem conducit, tanquam ad Eurysthei palatium, seu optimi iudicii & intellectus domum, ut ibi feritatem deponant, & humanam omnino ac civilem induant gratiam & leporem: sic Erymanthum Arcadiae montem ab apro terribili & feroci omnia devastanti liberamus.

At possunt Philosophi Spagyrici Erymantheum eorum montem ab apro terribili & feroci vindicare, eumque vivum capere, & ad Eurystheum REgem vivum deferre, modo corrodentem salis mineralis facultatem ac energiam in capitellis suis

vitreis ascendentem, inique omnia corrodentem ac devastantemedulcorent ac mitigent: hoc est captare aprum, & modo captum ad tincturam eorum perducant, & summam illam ac supremam malorum omnium conficiant medelam, hoc est vivum illum aprum ad Eurystheum deferre. Quid enim sonat Eurystheus, nisi rectum & optimum? recte ergo, & jure quammaximo philosophi Spagyrici, aprum Erymantheum, qui eorum Mercurius est, captant eumq; vivum ad Eurystheum deferunt, modo ipsum coagulent, fixent, & ad supremam eorum medicinam conducant, quae illis verus est Eurystheus, ipsos suscitans ac stimulans ad tantos ac indefessos labores suscipiendos, adeo ut laborando, nunquam defatigentur, sic enim verum Herculem imitatur, ac iratae Junonis invidia, hoc est naturae erga nos novercae avaritia immortalem sibi gloriam consequuntur, & ad coelum sublimes feruntur.

In intimo ac penitissimo hujus fabellae sinu, latitat arcanum Chymicum excellens ac mirum: quod enim Philosophi omnes, omni aenigmate, ac velamine occultant, haec fabella suo cortice pandit, ac indicat, ubinam scilicet locorum quaerendus ac captandus est Philosophorum Mercurius, qui hic aper Erymantheus nuncupatur: ex flore enim Veneris & Mercurio vulgari rite praeparato, elicitur vapor ille unctuosus, qui aper Erymantheus dici potest. Erymantheus nihil aliud sonat, quam flore Veneris: Erycina siquidem cognomentum Veneris est, & Anthos flos est, unde non immerito aper Chymicorum in Erymantho quaerendus est, venadus, ac captandus, qui tandem Adonidem Veneris amasium dente suo neci dabit, hoc est Solem qui verus est Veneris amasius, ut sciunt omnes chymicae artis alumni, & fere omnes aurifabr, ac metallarii qui cupro seu Veneri, solem admixtum sive aurum experiuntur, tanto amore prosequitur cuprum sive Venus aurum, ut nulla unqua reperiatur Venus absque scintillis & particulis auri veri, adeo ut Solem,

verum veneris amasium & Adonidem dicere valeamus; Aper autem qui in Erymantho Arcadiae monte grassatur, hunc Veneris amasium dente sub inguine percussus occidere debet, quem deinde Venus ipsa in florem Anemones herbae sanguineo colore ruentem permutare habet, quod fit dum tincturam Philosophorum, & rubicundum tyrium colorem habemus Mercurio physico & sole, qui aprum & Adonidem interpretantur.

At possumus etiam hanc explicare fabellam, asserendo Herculem esse vim fixantem caloris innati metallici, qui Aprum venatur, ac consequitur, hoc est humidum metallicum, & Philosophorum Mercurium, qui verus aper est, propter corrodentem ac solventem virtutem in Erymantho Arcadiae mote, omnia devastans ac deglutiens, hoc est in magnis & utilibus chymicae artis operibus. Potest enim Alchymia propter magnitudinem rerum, & utilitatem operum, quae in ea operantur, Arcadia dici, & nuncupari: Arcadia siquidem in proverbii antiquorum magnitudinem & utilitatem rerum portendit: Arcadium postulare dicebant antiqui, pro, magnum quid & utile postulare.

In Erymantho ergo Arcadiae monte, hoc est in magno Alchymicae opere vis fixans ac coagulans caloris innati metallici, qui verus Hercules dicitur ut antea probavimus multis rationibus, & autoritatibus, Aprum captat seu Mercurium coquit, fixat, ac coagulat, & ad supremam Medicinam conducit, & sic vivum aprum ad Eurystheu conducit, quo conspecto Eurystheus aereo vase se abscondit, quod chymicis indicat, tunc temporis eo in opere materiam adhuc percoquendam esse, nec a case adhuc abducendam, ac eximendam, etsi coagulatam ac fixatam videamus, sed adhuc vase occludendam, donec tincturam tyriam ac purpuream habeamus.

**Stymphalides Aves sagittus interficiens Hercules,
vel abenei crepitaculi sonitu usque ad insulam
Aretiada fugans, quid in chymicis ac moralibus
operibus commonstret.**

Chapter VIII.

Quod & quantae adhuc supersit Stymphalides⁸⁹ aves, totam universam Arcadiam devastantes sciunt omnes, & experiuntur, qui circa rerum magnitudinem & excellentiam, imo circa virtutem sibi comparadam occupantur: insurgunt statim in ipsos infiniti fere. Invidi, qui suis unguibus, ac lividis linguis, eos acerbissime petunt, & ab ipsa rerum magnitudine & virtute detrudere tentant. Quod enim magno utile ac excellens conspiciunt, in idipsum maledicam linguam solvunt ac veluti uncis timendae unguibus Arcadiae volucres Stymphala colentes, impetunt ipsam Arcadiam, sive Dei arcam, ut vorent & auferant quicquid sacri & occulti est, vel saltem livore suo, & invidia velut umbra alarum obumbrent & obtegant ne in apertum & lucem prodeat.

Stymphalides enim aves has, tantae ferunt fuisse magnitudinis, ut Solis radios obumbrare dicerentur: sic invidorum ac zoilorum livor tantus est, ut virtutis solem ipsum obscurare possint. Lacum Stymphalum incolvere rapaces hae volucres, ut magis notum habeamus & apertum eorum symbolum: quicquid enim lacus incolit & habitat, propter putrentes & stagnantes aquas, ex quibus originem & ortum trahit, & vivit, invidiae & livoris praebet insigne. Invidia siquidem vitiorum⁹⁰ caput, vere lacus est Stymphalus, quem incolunt rapaces homines, qui lucro

⁸⁹ Invidi Stymphalides aves imitantur.

⁹⁰ Invidia est lacus Stymphalus.

soni toti addicti sunt, & quibus aliorum bona damno sunt: hi vero volucres Stymphalides habentur & reputantur, tanquam Arcadium devastantes, hoc est rei alicujus magnitudinem & excellentiam: Arcadia etenim magna est, & excellens, tum bonis omnibus quibus abundat, tum pascuis quibus pinguescunt animalia quamplurima quae Arcadium incolunt⁹¹, unde ex copia ac fertilitate alimentorum & vitae, quibus turget Arcadia dicta est, quasi Dei Arca, nihil enim Deus occludit, & arcis imponit suis, nisi quod magnum & excellens est ac pretii summi habentur.

Unde etiam animam rationalem veram Arcadium⁹² dicere possumus: & corpus humanum, lacum Stymphalum, quem tanquam vitiorum omnium mare patens incolunt volucres Stymphalides, sei vitia humana, quae adeo praegrandia sunt, ut umbra alarum suarum solem ipsum humanae vitae, hoc est rationem ipsam, & intellectus divini radios obumbrent, & quicquid est boni in ipsa anima devastent ac vitient, ni Hercules qui est vir fortis ac prudens, divina stirpe satus, sagittis suis interficiat vel aheni crepitaculi sonitu, persequatur ac fuget, ad insulam usque Aretiada: quod fit dum orationibus ad Deum fuis quae tanquam sagittae sunt, vel sonitus aheni crepitaculi, quibus vitia omnia ex corporibus nostris, tanquam volucres Stymphalides ex lacu Stymphalo expellimus & fugamus, ad insulam usque Aretiada⁹³, hoc est ad metam rectae rationis ubi penitus arescunt & sterilescent.

Corpus etenim nostrum verus est lacus Stymphalus, in eo siquidem deliciarum omnium aquae stagnantur quae alimentum & incrementum dant vitiis omnibus, quae tanquam volucres Stymphalides Arcadium universam seu animam nostram vitiant ac

⁹¹ Arcadia unde dicta.

⁹² Anima rationalis vera est Arcadia.

⁹³ Aretiada insula quid sit.

deturpant, & adeo depopulantur, ut eam sterilem ac infertilem efficiant.

Sic moraliter fugat Hercules Stymphalides aves ex Arcadia nostra, & sagittis interficit, donec venustate prima & antiqua vigeat tota regio, & floreat undiquaque vernantibus flosculis candore nimio micantibus, & sic vera Dei Arca habeatur.

Quid sibi velint autem Philosophi Spagyrici per Stymphalides⁹⁴ aves lacum Stymphalum incolentes, totamque Arcadium devastantes, satis aperte indicant multis in locis, dum spiritus Mercuriales hinc undiq; volintantes in opere Philosophico, & totam terram suam conspurcantes ac denigrantes, eadem praestare, ac aves Stymphalides omnes Philosophi arguunt. Pars siquidem fixa terrea in opere Philosophico Arcadia est, quae magna & praegrandia enutrit ac continet. Aqua quae supernatat terrae, aut terram hanc circumdat, lacus est Stymphalus⁹⁵, ex quo aves Stymphalides exsurgunt & evolant in auras, hoc est spiritus Mercuriales, qui exsurgunt ex aqua Mercuriali, qui opacitate alarum suarum Solem, hoc est tincturam obumbrat dum in opere Physico illo, sol Philosophorum putrent & obscuratur, actione spirituum aquae Mercurialis, donec Hercules qui est vis fixans, ac coagulans auri Physici, sagittis suis, hoc est actione sua, mira & acuminata interfecerit spiritus illos Mercuriales, seu coagulaverit, ac fixaverit, quod est sagittis interficere aves Stymphalides, vel ahenei crepitaculi sonitu ipsas fugare aves, ad insulam usque Aretiada⁹⁶. Per aheneum crepitaculum intelligimus vapores exhalantes metallicos qui ex metallo Physico exhalant & feriunt spiritus Mercuriales, & fugant ipsos,

⁹⁴ Stymphalides aves quid chymice sint.

⁹⁵ Lacus Stymphalis quid chymice.

⁹⁶ Ahendeum crepitaculum quid.

donec tandem arescant omnes, & nant terra fixa, & arida, quod est ad insulam usque Aretiada fugare: lacus siquidem Stymphalus, qui est aqua Mercurialis nostra pedetentim arescit, ac siccescit, & spiritus Mercurialis pedetentim etiam fixantur, ac coagulantur, & sic abeunt ad insulam Aretiada.

Alii possunt ⁹⁷ hanc fabellam ad arcana particularia chymica declaranda retorquere: Possunt etenim Symphalides aves Arcadium devastantes, interpretari spiritus antimoniales & Arsenicales, qui terram Antimonii fixam grandem admodum & magnificam efficacia ac praestantia virtutis ejus deturpant ac devastant, adeo ut eam fugiant omnes, nemoque velit eam colere, & habitare, propter perculosas hasce aves, quae eam infertile reddunt: Hercules autem sagittis interficiens illas aves potest interpretari, Sal petra qui tanquam ex Jove, hoc est coelo, & Alcmena, hoc est terra enatus, vi sua, ac fortitudine spiritus illos antimoniales & arsenicales interficit, & ahenei crepitavuli sonitu ad insulasque Aretiada fugat; dum illos spiritus fixat, ac coagulat, ac in terram albissimam convertit, quae bezoartica est, & magnae virtutis, postquam vindicata est a foedis illis Stymphalidibus avibus, seu spiritibus Mercurialibus crudis & infixis. Possem ego & tincturam Antimonii⁹⁸ per hanc fabellam explicare. Ratum enim & stabilitum est inter medicos spagyricos spiritus Mercuriales, Arsenicales & Antimoniales propter volatilitatem & aeream naturam, qua pollent aves dici, & volucres, & quia potissimum nocent, ac mortem inferunt vitae quae animalium sunt aximo detrimento, ideoque corvis, harpiis, & Stymphalidibus avibus praecipue aequiparari, & sub earum avium symbolis indicari: quia hae aves rapaces sunt, voraces, & cadaveribus inhiant, eaque persequuntur, ut vitam suam sustentare queant carne & sanguine animalium mortuorum. Sic in tinctura Antimonii videtur fieri: spiritus siquidem Mercuriales

⁹⁷ Alia avium Stymphalidum interpretatio.

⁹⁸ Tinctura antimonii per aves Stymphalides indicata.

qui sunt praecipua causa mortis Antimonii, Antimonii carnem & sanguinem mirifice appetunt, adeo ut totum sanguinem exhauriant & carnem relictis offibus solis, terra inutili ac infertili. Spiritus autem hi quandiu persistunt, tandiu carnem & sanguinem deturpant ac vitiant donec ab igne auferantur, qui verus est Hercules, sagittis suis has interficiens ⁹⁹ aves Stymphalides totam Arcadiam devastantes: actione enim ignis tanquam sagittis interficiuntur hic spiritus Mercuriales venenosum siquidem omne, ab igne corrigitur, & interficitur, ac in alexiterium convertitur, & sic purgatur Arcadia tota, ab Hercule nostro ab avibus defedantibus ac devastantibus illam.

Sic & chymice & Ethice interpretatum habemus, quid indicet, ac commonstret Hercules aves Stymphalides sagittis interficiens, vel ahenci crepitaculi sonitu, ad insulam usque Aretiada perfugans.

⁹⁹ Venenum omne igne corrigitur.

**Iaurum furem, insulam Cretam totam ire
devastantem domans Hercules, eumque victum ad
Euristheum adducens, quid nobis & Ethice &
Chymice comonstret.**

Chapter IX.

Nihil superbia¹⁰⁰ magis monstrificum reperiri potest in natura humana: haec vere Taurus est furens, qui naturam humanam, tanquam Cretam insulam devastat,¹⁰¹ natura siquidem humana vera Creta insula est, in qua nihil noxii reperire parata & ad delitias quascumque. Undiq; scaturiebat vite aeternae balsamum & vinum inetrae ac syncerae voluptatis; donec Taurus furens supervenerit qui haec bona omnia subverterit; scitur etenim primum parentem nostrum ob gratiam & justitiam originalem in qua creatum fuisse credimus, bonis omnibus tum animi, tum corporis affluxisse, ut ex superbia & peccato tanquam a Tauro furente, haec omnia bona effusa sunt ac subversa, ut in hierarchia supercoelesti cernere est; ubi supremus Angelus tanquam Taurus vere ruens, totam ac universam virtutum supercoelestium Cretam devastavit, qui veluti Creta supercoelestis insula nobis habenda est, cum bonis omnibus afflueret, & solis veri gratissimo aspectu undequaque conspecta heberetur, rerumque omnium creatarum decus, delitium, ac ornamentum esset: at a Tauro illo furente conspurcatus hic Cretus, Cretae insulae vera effigiem nobis exhibet. Michael autem Archangelus Herculis ideam, qui Tauru hunc furem devicit, ac victu & victum ad Eurystheu Regem, Deum, puta, conduxit inferis detrudendum carceribus, ne tanti amplius foret nocuenti: sic pie interpretantur haec Graeca comenta, quae nihil veri commenti habent, nisi cortice tenus: hac seclusa medullam praedulcem, ac vitae succum, tum praesentis, tum futurae decerpere

¹⁰⁰ Superbia nil pejus in humana natura.

¹⁰¹ Creta insula quid sit.

possunt, qui in nature secretis supercoelestia arcana degustare solent.

Ut colligere licet ex hoc Tauro furente ab Hercule devicto, qui nobis arcana & secreta naturalia multa fabellae hujus velo occludit, & obscurat: Taurus siquidem furens,¹⁰² a Neptuno aquarum Deo in Cretam insulam immissus est, ut eam devastet ac perdat: A secretionoribus Philosophiae Coryphaeis Principibus nihil aliud est, quam spiritus Mercurii, seu aqua Mercurialis, quam Taurum dixerunt Alchimiae patres, ut videre est apud Turbam Philosophorum, seu veritatis Codicem pag. 180 aliisque multis in locis, Neque immerito dicitur Taurus aqua Mercurialis; haec enim ut Taurus terram Philosophorum inutilem, infertilem ac aridam scindit in glebas, arat & colit, ut tandem suo solo labore, utilem Philosophis reddat, semini suscipiendo, & idoneam constituat, ut tandem pariat at fructus efferat.

Haec etiam aqua Mercurialis non secus ac Taurus Creticus levi irritameto in rabiem excitatur, quae est terra Philosophorum,¹⁰³ quae nisi praedulci ac temperato regatur regimine, Taurus ille qui eam incolit, eam ipsam devastat, ac perdit, ut clamant Philosophi omnes, qui de hac Appolonis insula scripserunt: ideo cavendum summopere nobis est, ne in furem excitetur: donec novus superveniat Hercules, qui supernaturalibus, ac subcoelestibus pollens virtutibus Taurum hunc devinciat, & suo robore penitus vincat.

Praesto antem aderit Hercules, si quae superius scripsimus notata sint: Herculem enim diximus vim metallorum ac virtutem fixantem, & coagulantem spiritus volatiles ac infixos, qui quidem

¹⁰² Taurus Creticus quid sit Chymice.

¹⁰³ Creta insula quid Chymice.

spiritus¹⁰⁴ in re cnymica raciendā tantū sunt momenti, ut tota ars in eis consistat, & si hi penitus inntescerent vere trivialis & vulgaris esset Alchimia.

De his multa multi scripserunt, sed sub aenigmate, & variis fabularum technis: ignes enim veri sunt, qui purissimis terrae partibus uniuntur, & secundum varios puritatis gradus varia producunt metalla: dum aeri & igni metallico associantur,¹⁰⁵ sulphur constituunt metallicum: dum vero aquae metallicaē uniuntur, Mercurium aliud metallorum principium componunt: dum vero terrae metallicaē copulantur, terrium nobis ostendunt metallorum principium, salem puta: Adeo ut in omnibus & singulis metallorum principiis, imo & in omnibus rebus ignis reperiatur; qui duidem ignis ni suo vitali nectare, naturam omnem, & singulam soveret, actum esset, & vere conclamatum de tota natura, & singulis naturae rebus.

Non ergo immerito ad nauseam usque clamant omnes Philosophi, sulphur nostrum,¹⁰⁶ Mercurius noster, & ego addam sal nostrum, ubique reperiuntur, & nemo sine his vivere potest, cum vere sint ignis naturae, cuius fotu perpetuo indiget omne compositum, & tota natura: centrum enim cuiuscumque rei, ignis est, qui formam rei & naturam nutrit ac alit, eo deficiente & extincto, deficit & extinguitur robur virtus formae, seu naturae, imo & ipsa forma & natura perit. Ex hoc igne rebus omnibus insito, & potissimum ex igne metallico qui in visceribus eorum residet, paratur sulphur, paratur Mercurius, paratur sal, principia tri metallorum, quae solo & unico Mercurialis aquae ambitu coercentur.

Haec vere Taurus est Creticus qui insulam Cretam,¹⁰⁷ in quam a Neptune aquarum patre

¹⁰⁴ Spiritus metallici qui.

¹⁰⁵ Quid sulphur quid Mercurium, quid sal producat.

¹⁰⁶ Ignis naturae est lapis Philoso-phorum, unde ubique.

¹⁰⁷ Qua ratione devinciatur Taurus Creticus seu Mercurius.

immittitur, devastat ni a prudenti rerum magistro & natura ministro, tanquam ab altero Hercule prosternatur. Prosternitur autem si molli ignis temperamento foveatur; tunc enim temporis, ut in confesso est apud omnes Philosophos, mutatur in terram & vere devincitur: sic fixatur & vere coagulatur, ac in veram fixam, ac permanentem Philosophorum tincturam convertitur. Et ita ad Eurystheum Regem devinctum & funibus perligatum deducunt Taurum Creticum, seu aqua Mercurialem Philosophi, quam vere ad palatium Regium deductam dicere possumus, modo ad auream naturam, auri florem & fructum perducamus: Sunt enim haec Regia Chymicorum palatia, ibi quies summa est, & spremum humanae miseriae solatium.

Qui hunc Taurum Creticum ¹⁰⁸ nostru superarunt & funibus propriis perligarunt, sciunt quanta postmodum detur animis eorum quies, gaudium, & an Regiis delitiis aequiparari possint, ne dicam eas ipsas superare delitias: tunc enim temporis nihil fortunae timetur, satis est sanitatis, satis est divitiarum, cum majores expeti non possint. Itaque perpendant quaeso chymicae artis alumni, utilitatem & pondus hujuse artis, & cum maximi sit ponderis, laboris etiam ac sudoris esse necesse est, ad summa felicitatis fastigia nunquam perreptatur, nisi summa cum difficultate: bonum omne posvere Dii sudore ac labore parandum. Multi sunt & fere omnes hujusce saeculi Philosophi, & Medici qui artem chymicam, amplecterentur, modo facilis esset, & levissimi laboris, facilesque & praecoces adferret fructus, At pace eorum dixerim, si veri Philosophi ac Medici haberentur, scirent utique magna tarde semper provenire, & praecoces fructus omnes, putredini esse obnoxios; longos autem, & tardos scimus esse Alchymiae fructus,

¹⁰⁸ Laus Alchymiae.

¹⁰⁹ sed proculdubio duces & maturos; at cum soli spectatores nisi cum deficit, non habeat, nemoque observet lunam nisi laborantem. Sic Alchymiam nemo spectat, nisi laborantem ac deficientem, in his solis in quibus deficere oportet, in his siquidem si niteret, suaque profunderet bona, plus adferret nocumenti, quam utilitatis. Sunt enim pecora campi, & jumenta quibus nullus est intellectus, & quibus solis cardui sufficiunt.

Nonne Alchymiae ¹¹⁰ dedecori esset & vituperio si margaritas suas ante porcos objiceret, qui desidiae tantum incubant, & luto gaudent: viris solum fortibus ac sapientibus Herculeo genere natis poma sua aurea reservat, ut videbitur inferius, postquam labores alios summos & praegrandes, ab ipsomet Hercule exantlatos explicaverimus, qui non inferioris sunt momenti, ad declarandos Alchymiae thesauros Tauro hoc nostro Cretico, superato, & devicto & ad Eurystheum Regem conducto.

109 Omne difficile pulchrum est.

110 Alchymia debet esse obscura.

**Acheloum Flviorum omnium celeberrimum
devincens Hercules, quid Chymicopiis Philosophis
comonstret.**

Chapter X.

Hercules verus est Divino sanguine satus, qui Acheloum fluvium vincere ac superare potest: tantus enim est hic fluvius, & tantae virtutis ac energiae ut formas omnes, rerumque figuras suscipere queat, devicta una, superest alia expugnanda, ac debellanda, ex uno labore quamvis exantlato, emergunt & expullulant labores, & certamina permulta: nulla datur certaminis hujus periodus ac finis.

Quis est ergo inter homines tanti roboris,¹¹¹ ac fortitudinis, ut haec sustinere queat, nemo certe mehercule nemo, & ut vera haec omnibus appareant & in aperto luceant: Acheloum fluvium dicimus ex sententia heiroglyphorum omnium scientiam rerum omnium, quam qui capere potest, vere divina stirpe natum, verumque Herculem praedicandum censemus.

Encyclopaediam siquidem artium omnium, & scientiarum perfectam cognitionem justo nomine Acheloum dicere possumus, cum & Achelous flviorum omnium maximum,¹¹² a Pindo monte oriens Aetoliam ab Acarnania dividens, & in Meleacum sinum defluens, tam vario cursu ac discinto alveo fundat aquas suas, ut vere formas rerum omnium & figuras, ex quarum cognitione & notitia emergit Encyclopaedia, demonstrare possit. Quod si quis vir fortis, prudens & acutus, ac studiosus formam quandam, & figuram seu internam & externam alicujus mixti proprietatem & energiam penitus, ac medullitus cognitam habeat: Quid

¹¹¹ Quid Achelous indicet.

¹¹² Achelei fluminis ortus.

noc est quaeso inter tot ac tantas formarum rerum omnium myriades, quae mundum hunc universeum constituunt quas omnes & singulas notas habere oportet, ut Acheloum nostrum superare valeamus seu Encyclopaediam complecti queamus?¹¹³ Cujus umbram tantum, scientiae, quae prae animis hominum nunc temporis versantur, nobis exhibent, & unius solius notitiam vix habere valeamus, ut testatur divinus Hippocrates de sola Medicina, quam artem longissimam esse praedicat, vitam vero nostram brevissimam ut ejus curriculo, eam assequi queamus, tum propter judicium, quod summopere difficile est, in dignoscendis rebus omnibus quae ad medicam artem pertinent, tum propter experimenta quae tentari debent, etsi periculosa sunt, quorum ratione dicuntur medici, experimenta per mortes agere, etsi qui prudentia valent & scientia, nunquam illa valde periculosa experimenta tenenda suscipiunt absque lethali prognostico & infausto omine, prius declarato: unde prudenter consulunt medicinae patres, desperatos solis prognosticis esse reliquendos, etsi Celsus clamet in desperatae salutis affectibus remedium anceps potius esse adhibendum, quam nullum,

Quod si vita brevis sit ad unicam artem addiscendam, & difficultates & angustiae ex parte humanae mentis quam multae saepissime oriuntur, quae non potest elevari, ad artis alicujus intima indaganda, & percipienda. Quam multo ergo beviore erit vita, ad omnes artes & scientias indagandas, & quam multo difficiliores erunt angustiae, ad artium omnium & scientiarum labyrinthos extricandos?

Hercules¹¹⁴ tamen potuit & fecit, & quamvis vita brevi donatus fuerit, nihilominus sat longa fuit ad Acheloum nostrum deciscendum ac debelandum, in cujus sola victoria, totius Encyclopaediae cursum integrum vere collacamus, ut nos multis in locis

¹¹³ Encyclopaedia quare valde difficilis.

¹¹⁴ Encyclopaedia potest adipisci & qua via.

operum nostrorum testati sumus, & testantu adhoc omnes Alchymiae patres.

Qualis autem sit iste Achelous, quem Encyclopaediam superius indicare diximus, iam vero & Chymicae Encyclopaediae cursum continere asserimus, nunc nobis est demonstrandum: hic iam totius Alchymiae thesaurus & fons occultus aperiendus est, in gratiam filiorum artis: nihilominus his qui artem hanc non callent, nec callere student, at potius irrisioni illius & fannae toto animo incumbunt, occultandus potius est, quam minimo lumine indicandus.

Quod enim ad me pertinet,¹¹⁵ si tandem aliquando praesagirem Alchymiae osores posse ex scriptis meis aliquid arcani, & veritatis desumere, dubio procul calamus meus, ne tantillum quidem atramenti suscepisset unquam, ad haec arcana depingenda, ut hujusce farinae hominibus prodesse possint: sunt enim flagro potius quam doctrina digni: telum & fulmen spagyrica opuscula, quae iampridem in ipsos jaculatus sum, benevolentiam, qua illos persequor, satis admodum testantur. Hisce de causis stylo spagyrico ex more & consuertudiste authorum hujusce artis, persequar haec arcana adaperire, quae tanta sunt, ut vere Encyclopaediam complectantur;¹¹⁶ Mercurium siquidem Philosophorum detegunt ac manifestant, in cujus notione, scientia vere universalis consistit: hic vere Achelous est, fluviorum omnium maximum ac celeberrimus: maximus quidem est omnium, cum universam irriget terram, imo universum orbem.

Quicquid est in regno animali, vegetabili, & minerali, ad conservationem sujipus, accretionem, multiplicationem & motum, hujusce fluminis eget

¹¹⁵ Author odit osores Alchymiae.

¹¹⁶ In cognitione Mercurii Philosophorum encycopaedia consistit.

irrigatione; tanta est nujus fluminis virtus & energia, ut si per momentum temporis, & quidem minimum, natura universalis rerum omnium frustraretur tanti fluminis potu, & irrigatione illico deficeret, & corrueret tota machina mundi, cum res omnes egeant perpetuo fotu humidi radicalis sui, ad nitritionem & fortum calidi innati.

Quis ergo Philosophorum erit,¹¹⁷ qui haec neget cum sole clarius sit, & apud omnes ratum, & sancitum, humidum radicale, cuhuscumque rei, conservationem esse veram & absolutam rei illius cujus est humidum radicale innatum & primigenium? eo corruente corruit & ipsamet res, eoque vigente, & florente, viget & floret, quicquid est in rerum natura natum. Non ergo immerito in notione illius Encyclopaediam collocamus, cum humidum radicale cujuscumque rei, sit virtus & energia ipsiusmet, & rei virtute nota, & energia rerum omnium, quid quaeso est, extra cancellos & limites Encyclopaediae nostrae?

Non prodest tamen quicquam admodum istius rei notio, hominibus,¹¹⁸ nisi victoria Acheloi istius fluminis potiantur; Tota siquidem utilitas & emolumentum, quod ex notione tali exsurgit maximum, in pugna & victoria Acheloi istius consistit: quo autem Marte, & qua belli armorumque astutia pugnandum sit, cum Acheloo nostro seu Mercurio, ut eum debellare valeamus, id docuerunt fere omnes Medici ac Philosophi chymici, solonempe igne dbellari, solisque igneis armis cum illo esse pugnandum: unde illud: Accipe ovum & igneo percute gladio, & accipe aquam & ignivomis constringite furnis, haec est pugna, haec est victoria Acheloi nostri: aquae enim quibus turget igneae sunt, nec ullo alio possunt praeter igneo cohiberi repagulo.

Cogita ergo & fortiter meditare quale debeat esse istud repagulum, & qualia sunt haec arma ignea, quibus igneas Acheloi nostri aquas debellare solemus.

¹¹⁷ Humidum radicale est cujuscumque rei scientia & notitia.

¹¹⁸ Achelous qua ratione vincatur.

Datur ignis naturae, terrae substantiae inclusus, qui convinctus, & mirabili artis ope, cum aqua Mercurii connexus, totum detegit arcanum, & omne pandit aenigma.

Hercules verus,¹¹⁹ est hic ignis summi Jovis & Alcmenae filius, qui sua sola clava, & robore Acheloum vincit, ac superat: superat autem constringendo & coagulando: constringit & coagulat terrestri facultate, qua pollet in intimo cordis sui, quod vitae flammis & ignes continet. Si scias ignem tali igni administrare, vere ignis ille naturae, connectetur aquae vitae, & fiet unum incorruptibile, in centro terrae purae, quae nihil aliud erit, quam ignis, aer, aqua, & terra, in unum conglobata orbem incorruptibilem.

Sic Acheloum vinces, sic verum imitaberis Herculem & Encyclopaediam comprehendes.¹²⁰ Latet enim speculum in aquis Acheloi nostri, imo aqua ipsae, sunt speculum ipsum in quo licet universam naturam & omnem sapientiam rerum naturalium contemplari: ibi facultates animalium, ibi vegetantium proprietates & metallorum ac mineralium omnium occultas virtutes, ac formas conspiciere licet, hinc coelorum omnium motus, planetarum ac stellarum omnium influxus, vel in haec inferiora irradiationes, & tandem harmoniam universae naturae licet conspicuam & apertam habere, scient & credunt qui foelici armorum successu Acheloi victoria exornati fuerunt, & speculum hoc contemplati sunt.

¹¹⁹ Ignis natura est clava qua devincitur Achelous.

¹²⁰ Speculum in quo tota natura conspicitur, est aqua Mercurialis.

**Busiridem Aegypti Regem nospites suos
sacrificantem, occidens Hercules, quid Piochymicis
Philosophis comonstret ac praesagiat.**

Chapter XI.

Qui medullas Chymicae artis defustarunt, dum mortem retum omnium contemplantur,¹²¹ asserunt in omnibus naturae rebus, esse incorruptibile mortis seminium quod una cum seminio vitae inseparabiliter permiscetur, quodque quae vitae sunt, tanquam peregrina, & adventitia occidit, vorat ac perdit.

Illud ipsum vitae hostem praedicant omnes, & Busiridi Aegyptiorum crudeli turanno compararunt, & sub ejus emblemate, moralia, seu Ethica perpulchra, & physica quamplurima arcana occultarunt.¹²² Vitium siquidem, quod nobis a natura ipsa implantatum est, & nobis insitum, quod est verum mortis seminium, virtutes omnes quae nobis advenae sunt, & peregrinae, suffocat ac perdit; ita ut ni prudentia & sapientia summa utamur, quae nobis est tanquam Hercules, ex summo Jove & Alcmena natus, conclamatum est, de vita nostra, & de virtutibus omnibus, quae sunt vitae nostrae ornamentum ac decus. At si vigeamus prudentia humana, ut vir fortis quisque vigere debet, vitium ipsummet de medio sustulimus, & ministros ejus omnes occidimus, non secus ac Hercules Busiridem illi insidias parantem ac illum sacrificare volentem interfecit, una cum filio Anphidamante & ministris tam diri sacrificii.

Haec pugna haec victoria singulis vitae¹²³ nostrae momentis pendet ex arbitrio nostro, singulis vitae momentis insidiatur vitium virtuti, virtus pariter vitii conamina retundit: sic pugnat Hercules, & sic triumphat, & regno potitur Aegypti, sic dulcedine vitae

121 In centro cujuscumque rei est mors illius rei.

122 Vitium est mortis seminium.

123 Vitium insidiatur virtuti.

humanae fruitur virtus: Alioquin non est haec vita humana, non Aegyptus mihi aquarum barbara militia ac Thracia ferox, sylvosa, & infoecunda, Crocodilorum inevitabili astutia undiquaque stipata, ad cuius periculum evitandum summa nobis est opus prudentia, qua sola mundi hujus inevitabiles syrtes, evitamus, aut saltem undosas facimus absque periculo.

Quod si ad vitae humanae decus & ornamentum,¹²⁴ vitium imprimis sit eradicandum, quod sit lolium enecans frumenti granum. Sic pari ratione, ut in rebus physicis vitae germen pullulet & floreat ac vitae fructus pariat, mortis seminiu est eradicandum: quale vero, & quid sit mortis seminiu in rebus physicis, ac naturalibus, quod vitae germe obtundit imo enecat, facile est chymicis inquirendu: Terrena enim recrementa, quae nihil salis habent, nihil ignis naturae sapiunt nec sulphuris chymici redolent naturam, ea omnia mortis seminia praedicamus, ea omnia eradicanda fore percipimus ut floreat vitae germen.

Id natura quotidie molitur omni hora & omni temporis momento in generationibus singulis, rerumque productionibus: putrefiunt omnia, & in purefactione separatur purum ab impuro: ex puro exsurgit vitae germen & vitae fructus, & sic fiunt generationes;¹²⁵ calidum enim quod est in sale naturae, agit in frigidum mediante humido, & humidum agit in siccum mediante calido: & sic agunt inter se elementa naturae, quae in centro sali ejusdem radices habent, in quo solo centro fiunt notiae rerum productiones, praevia corruptione & impuri morete, quod est purae virae inimicum. Illud enim putrefieri debet & mori, ut vitae inde exsurgat fructus, secundum illud primi

124 Vitium est eradicandum a vitae campis.

125 Generationes quae ratione fiant.

Philosophorum omnium: nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit & corruptum, ipsum solum manet, non germinans, nec frutificans: certum est ergo cuncta putrefieri debere & mori, anequam de se vitae fructus pariant.

Hoc nobis indicat peculiari in hoc capite Busiridis fabella,¹²⁶ quae nos docet Aegyptum vitae amoenitate, & jucunditate nunquam usuram, nisi post mortem Busiridis sui crudelissimi tyranni, qui hospites omnes etsi Aegypto, & sibi ipsi perutiles, morti tradebat. Sic pari ratione, nulla erit rebus quies, nec natura quiescet unquam, quae est altera Aegyptus, cui Busiri alius dominatur, qui est mortis seminium, quod toti naturae imperat cujus ope, & ministerio morti omnia traduntur, quae illi nova, & adventitia quotidie adveniunt, etsi utilissima sint illi & fructuosa, donec tandem adveniat Hercules, qui erit universalis ignis, quo Busiris ille naturae iam imperans, morti tradetur. Per combustionem illam universalem, mortis seminium quod rebus omnibus inest comburetut & in abyssum detrudetur, ita ut tota hinc natura novam suscipiat formam pulchriorem quidem, & nulli postmodum morti obnoxiam: tunc erit summa quies rebus omnibus & toti naturae.

Ab hac universali rerum omnium morte, & resurrectione, colligunt Spagyrici Philosophi, rerum particularium mortes, & resurrectiones; ita ut postquam innatum illud mortis seminium separarunt & vicerunt, novum constituent mixtum, priori longe potentius, & praecipue in metallis, quarum humidum igneum, viscosum, & unctuosum, vitae germen in se continens, nunquam suas promit actiones & energias, nisi postquam mortuum fuerit; hoc est separatum fuerit & vindicatum a fece terrestri & amurca, qua involvitur. Separatur autem ab his omnibus, quae actiones illas nobiles obtundunt imo prorsus enecant, ignis ope, & adminiculo, qui comburit mortis illud

¹²⁶ Busiridis fabella explicatio.

seminium, seu substantiae vitalis excrementum, eoque combusto & corrupto vitae flores hinc expullulant.

Adverte tamen ne nomine ignis ibi decipiaris;¹²⁷ nam ignis hic communis & elementaris non intelligitur: est alius mihi ignis qui aquae formam habet, qui metalla dissolvit, & intrinsecum ignem metallorum multiplicat, & custodit ab omni corruptione, & morte, corrumpit tantum, ac destruit fecem & limum metalloru impurum, & attenuat, ac in subtilissimam ac penetrantem substantiam convertit, humidum illud igneum, crassum, & feculentum metallorum omnium, & ad substantiam incorruptibilem conducit.

Hic ignis non aliunde sumitur, quam ab ipsomet metallorum fonte; sunt siquidem metalla non nulla cruda, & incocta, quae omnimodam & ultimam non passa sunt fixationem, ita ut in centro habeant adhuc multum humidi radicalis, volatilis & infixi, quod ab alio radicali humido ejusdem naturae, & essentiae, facile elicitur.

Hoc postquam arte Chymica,¹²⁸ distillationumque modis varris purum putum factum fuerit, animam auri extrahit, & argenti depurat & sublimat, & in corpus purum, & incorruptibile, perducit, & sic ultimum Alchymiae finem & scopum attingit.

Hic ignis verus noster est Hercules, a Jove & Alcmea enatus; metallum enim cui nomen Jupiter, & terra ex Mercurio parata, quae nobis Alcmena est, constituunt ignem illum de quo tanta dixerunt Philosophi, ut mihi majora dicere & clariora nefas sit.

Sufficiat ergo Philochymicis omnibus ignem hnc, verum esse Herculem qui duram metallorum compagem, in tenuem pollinem numquam reducibilem

¹²⁷ Ignis naturae ex quo fonte educatur & qualis sit.

¹²⁸ Arcanum totius Alchymiae ibi latet.

dissoiuit, & in salem convertit,¹²⁹ omniumque eorum terras depurat & sterles, & infoecundas semine foecundo impraegnat, & sic parturire & lutoso limo infoecundi jacebant. Sic Busiridem hospites suos mactantem occidit Hercules, & Aegyptum metallorum ab ipsius tyrannide vindicat: nam quod in terra metallica impurum est, & fetidum & corrupti sulphuris sapit naturam, quicquid illi advenit in sui naturam convertit, & sic multiplicatur impurum metalli, donec tandem ignis internus suscitatus ab alio igne ejusdem naturae vincat illud impurum, & occidat, terramque depuret, quod est Busiridem hospites suos mactantem chymice occidere, & tyrannidem effugere.

129 Metalla qua ratione vivitifanda.

**Anteum Gigantem In Lybia, lucta victum suffocans
Hercules, quid commonstret Piochymicis
Philosophis**

Chapter XII.

Terram superare¹³⁰ ac vincere maxima cunctarum est victoria; nihil enim terra fortius, cum stabilis permanens ac fixa per se existat: unde cubo figurarum omnium stabiliori compararunt terram antiqui, & cor ac centrum mundi dixerunt, quod virtus ac robur omnium elementorum in terra quiescat, non secus ac in corde & centro rerum omnium virtus consistit: Nihilominus etsi terra fortissima sit, vincenda tamen est, ac debellanda, ut thesauros infinitos possideamus, qui ex ejus victoria in nos ipsos redundant, secundum illud Boetii:¹³¹ Superata tellus sidera donat: coelum ipsum scandere non possumus, nec supercoelestibus frui bonis, nisi victa tellure, & prostrata ejus virtute.

Hoc nobis indicare volverunt antiqui pugna Herculis & Antei: fuit olim Anteus Gigas Lybicus terrae filius, mole coporis praegrans, & robere fortissimus, a nullo unquam praeterquam ab Hercule superatus, utpote cui deficientibus viribus solo matris suae, puta terrae tactu, novae ac recentes exsurgebant vires, ideo lucta inexpugnabilis fuit, & indomabilis, Hercules tamen ipsum lucta vicit, & sublimem in aera suffocavit.

Quod Hercules olim fecit in Anteo, iam viri fortes ac prudentes, qui Herculis symbolum exhibent, dum affectus & cupiditates domant ac vincunt, Anteum dicuntur vincere, ac superare: cupiditates siquidem & affectus corporei,¹³² Antei prosapiam sapiunt, & vere

¹³⁰ Se ipsum vincere, fortissimorum est victoria.

¹³¹ Absque victoria nostri coelum ascendere non possumus.

¹³² Anteus quid repraesentat.

symbolium ejus repraesentant, cum ex corpore originem ducant, quod terra est ab omnibus, unde & affectus corporis filii terrae vere dicuntur, & Gigantes Lybiae & monstra Lybica, quae nobis semper aliquid adferunt mali.

In haec corporis monstra vere potest retorqueri proverbium αει βεδει τι λιβυη ηληον, Ex his enim corporis monstris quicquid mali patitur ratio, ex hoc fonte, tanquam ex vera Lybia scaturiginem ducit.

Pugnent, igitur viri fortes, cum Anteo, ipsumque vincant si brabio foelicitatis, & corona gloriae exornari cupiant: in terra siquidem collocati sunt, ut com terra pugnent, & ipsam vincant, & ex tali victoria coelum petant hac enim solum itur ad astra.

Quod & Chymicae arcanis medullitus indicatur: Videtur enim Deus in his physicis & secretis naturae operibus, divina & supercoelestia symbola collocasse. Ut enim menti nostrae divina stirpe satae, mandatum est, ut corpori cui immergitur semper obstistat,¹³³ domet ipsum, ac superet, donec tandem ad suprema, foelicitatis fastigia conduxerit ipsum, & elevaverit ad supremum syblimitatis gradum: Pari modo Chymiae studiosis mandatum est, si artis perfectionis culmen pertingere cupiant, ut spiritibus Chymicis, hoc est substantiis volatilibus metallorum, & corporibus eorum seu terris, bellum & pugnam indicant, in qua pugna spiritus corpora sua, vincere debent, ac ita domare, ut ipsa enecent, ne ad coelum, hoc est ad supremum puritatis & perfectionis gradum impediatur aditus.

Sic spiritus illi metallici, qui Herculis symbolum habent Anteam vincunt ac superant, & in aera elevatum suffocatum retinent, hoc est terram suam & corpus suum secum sublimant & ab omni fece & limo terrestri vindicant. Sic ipsum occidunt, hoc est mutant in puram, nitidam, fixam, ac permanentem tincturam.

¹³³ Terra metallica superanda est, spiritibus chymicus.

Haec victoria,¹³⁴ haec pugna in rebus chyicis maxima cunctarum est victoria, atque pugna; nihil enim difficilius est, ac magis arduum, quam Anteu chymicu vincere: in apparatu siquidem ipsius pugnae & victoriae, necesse est, ut coelum terrae misceatur, terramque coelum fieri oportet, & ut ambages, verborumque tricas mittamus; necesse est, ut terram metallicam, hoc est salem metallicum occidamus: occiditur autem si spiritui suo convertetur, qui cum igneam & aetheream habeat naturam, summam habet in hanc terram potentiam, ipsamque penetrat & alterat, atque per aeream suam substantiam, ad aeris naturam convertit; sic sublimat Anteu, hoc est terram metallicam, puram, nitidam, aeream, ac igneam reddit, quod agere, hoc opus hic labor est; nihil siquidem clamant Chymicae patres, convert arti nostrae, quin queris sapiat naturam in aere vita est, & perinde in vitam, omnia convertenda sunt, antequam prodesse possint. Addam & ego terram esse sublimandam & attenuandam; quia apud Alchymiam, tinctura tantum permanens ac fixa quaeritur, & spectatur:¹³⁵ Terreum vero crassum & grossum nullo pacto tingit, nec ullum ingressum habet, nec perinde alterare aut mutare potest. Aereum solum est, quod tingit, penetrat ac alterat, ac inde necesse est in Chymia facienda, in aerem terram metallicam esse convertendam. Unde non inepte definiunt lapidem suum, & tincturam chymici Philosophi: quoddam compositum ex igne & aere auri vel argenti, vel corpus tingens, originem habens ex duobus elementis, scilicet igne & aere.¹³⁶

Qui ergo sciet terram nostram in aquam convertere, & hanc aquam in aerem, & aerem hunc in

¹³⁴ Quid in chymia difficilius est.

¹³⁵ Terreum non tingit sed ignem & aereum.

¹³⁶ Clagor Buocina pag. 482

ignem, & ignem in terram; convertet & tinget omne corpus, & Hermetis magistetium perfecte possidebit. Ne putet tamen chymiae alumnus haec elementa quae illi sunt adinvicem convertenda,¹³⁷ elementa simplicia & communia, quibus natura communiter utitur, ad res omnes producendas, eductus primo ex eorum elementorum centro, tribus primis principiis, scilicet sale, sulphure, & Mercurio, ex quibus natura producit, ac generat omnia in unoquoque & singulo naturae regno: Sed esse elementa elementata, hoc est substantias metallicas compositas ex quatuor elementis, & tribus rerum principiis, quae cum habeant qualitates elementorum communium suae substantiae praedominantes, nomine elementi cujus qualitas caeteris praecellit, insigniuntur: Sic substantia metallica illa, cui terrae partes supremum tenent gradum terra vocatur; & six de caeteris metallicis substantiis solent effari Philosophi Spagyrici: quae substantiae quamvis nomine plurali efferantur, unica tamen sunt substantia, & ab uno solo & unico naturae fonte prodeunt & exsurgunt.

Quod acute notandum est chymiae tyrunculis, ne oleum & operam perdant in convertendis communibus elementis, ut multi praeclari viri, ac Philosophi fecerunt, & praesertim Romae, ut mihi delatum est, ac enunciatum per litteras, quas frequentes ad me miserunt Philosophi Romani nonnulli, qui ext tali, ac simili errore educti sunt, multis a me rationibus in gratiam eorum conscriptis, & ad ipsos Romam missis, ne in posterum Palladium meu tam praepostere interpretarentur.

Deponant ergo omnes Alchymiae candidati, ex animo hanc sententiam:¹³⁸ Elementa chymica quae nobis sunt invicem convertenda, esse communia ac simplicia elementa, quia vere ea non sunt, sed substantiae compositae ac mixtae, quae artis nostrae industria & auxilio ex unico metallo ad hoc peculiariter

¹³⁷ Quid sint elemeta chymica.

¹³⁸ Tota ars Alchymiae ibi est.

a natura creato educuntur, ope & industria Mercurii Philosophi, qui ex centro & corde, illius unius metalli educitur, & distillatus & purus putusque ex hoc fonte eductus elicit animam auri & argenti ex eadem ipsamet substantia, ex qua ipsemet eductus est. Ipsa autem anima est sulphur tingens ac vivificans semen, quod germinat & fructus dat perdulces & perennes, de quibus qui gustaverint tardum sciunt occasum, & vitae radices altas agunt, & ANteum vere vincere possunt ac Herculis gloria & brabio coronari. In his siquidem naturae arcanis, Antei & Herculis historiam graphice depictam habent, qui Alchymiae medullam & succum degustarunt.

**Calpen Et Abylam montes antea conjunctes
dividens Hercules, quid Piochymicis Philosophis
indicet.**

Chapter XIII.

Calpe & Abyla¹³⁹ perpetuo jugo connexi montes, terras mari privarunt: eorum vero divisio mediis terrarum sinibus, tot aquarum gurgites immissi sunt, ut iam in hodiernum diem mare Mediterraneum constituent.

Corpus & anima tanquam Calpe & Abyla¹⁴⁰ perpetuo jugo connexi montes, dum fuerint nexu primo inter se ligata, quo Deus ipse conexerat, calamitates miserias, & angustias, quae maris aestus exhibent nescierunt. Postquam autem Divinum illum nexum perdiderint qui justitia originalis, & gratiae divinae modo compactus erat, ab eo ipso tempore immissum est terris, hoc est humanis rebus ingens mare & procellosum: Quicquid patimur angustiae & calamitatis ex prima Calpes & Abylae separatione ortum habet.

Primus parens noster, Hercules vere primus fuit, qui hos montes Divino nexu & gratia conjunctos divisit, & sua divisione, mala cuncta terris immisit, nunquam cessatura, donec iterum divino nexu conjungantur.

Ut enim in supremo & ultimo Dei Judicio, Calpe & Abyla montes inter se oppositi, unum fient, & in terrae globum convertentur unicum, non mari procelloso, sed elemento aquae tranquillae inundatum; Sic anima humana & corpus¹⁴¹, quae iam variis cupiditatum affectibus, tanquam procellosis aquarum undis, undiquaque agitur, unum quid fient, non mundi hujus amplius tempestatibus agitur, sed elemento divinae gratiae & gloriae circumdatum & exornatum.

¹³⁹ Mare Mediterraneum unde originem habuerit.

¹⁴⁰ Calpe & Abyla quid indicent.

¹⁴¹ Anima & corpus humanii quando fient unii.

Postquam hoc arnanum pium & sacrum ex hac dura fabulae cortice enucleavimus, licet etiam arcana physica, ex eadem cortice depromere. Decet enim maxime Philosophos, & praesertim chymicos sacra & pia rimari, in ipsis naturae operibus, ut primi fecerunt Philosophi, qui Theologiam naturalem, ex ipsa natura deprompserunt, & Christi dictis hac in parte aliquatenus satisfecerunt. Si nolitis credere mihi, credite operibus quae ego facio: non sum ego vituperandus si divina & sacra naturalibus admisceam: Sunt enim naturalia gradus¹⁴² sapientiae divinae, per quos ascendimus ad umbram quandam cognitionis divinae virtutis, ut patet in Calpes & Abylae separatione, quae nobis arcana permulta recludit: Ea quidem quae ex corporis & animae separatione colliguntur, in omnibus animalium vegetantium ac mineralium speciebus ac individuis: in quibus omnibus quicquid est occulti, secreti, & rari per separationem animae a corpore, emdiante spiritu manifestatur.

Calpe & Abyla, corpus & animam repraesentat: Hercules vero ipsos dividens montes, spiritus est mundi, qui corruptionem & putrefactionem cuasatur in omnibus naturae regnis, mortemque inducit. Sic mare¹⁴³ immittitur inducitur omnibus naturae mixtis: Mare siquidem mortem ac perniciem repraesentat, propter humiditatem & aquam caliditate mixtam, qua turget in quibus mors rerum & corruptio consistit, cum fiat corruptio actione caloris in humidum. Mare autem sale abundat & aqua, imo nihil aliud est, quam Sal¹⁴⁴ & aqua. Sal vero nihil aliud est quam ignis terreae & aqueae substantiae inclusus, actione cujus in humidum fiunt corruptiones, & rerum

142 Naturalia sunt gradus sapientia divina.

143 Mare quid indicet.

144 Sal quid sit.

separationes, nec etiam spiritus est, & Hercules noster qui Calpen & Abylam montes perpetuo iugo conjunctos, separat ac dividit, & ex illa divisione immittitur terrae chymicae, mare chymicum, cujus aquas colligere habent chymici Philosophi, ut ex his Salem extrahant¹⁴⁵, ex quo eliciendus est spiritus ille, spirituum fortissimus, qui Herculis naturam, ac robur habet, ut Calpen & Abylam montes chymicos suos, qui sunt eorum sulphura, dividere valeant: nisi enim dividant ac separent non dabitur mare Mediterraneum, quod tantae est necessitatis in chymia facienda, Philosophis, omnibus chymicis, quantae fuit Jasoni Oceanus ad portum Colchicum attingendum, ut hinc vellus aureum asportaret in patriam.

Non possunt chymici Philosophi ullo ingeniorum modo Colchorum regna invisere, versus quae tendunt omnes, absque mari illo Mediterraneo, quo Oceanum ingredimur & mare Colchicum navigamus: Dividendi sunt ergo montes hi Calpe & Abyla, qui sunt corpus & anima metallica, ut ex horum divisione, habeamus mare nostrum, quo solo nobis est opus, ad rem omnem chymica comparandam. Dividimus autem hos montes, qui in uno corpore conjuncti sunt, ope & auxilio Herculis nostri, qui est spiritus metallicus, seu Mercurius Philosophorum, & aqua Mercurialis, quae habet potentiam corpora metallica dissolvendi & praecipue corpora Solis & Lunae nostrae, in quibus consistit corpus illud & anima, quae Calpae & Abylae comparari possunt: quibus separatis, & secundum leges, ac normas Pyrotechniae artis rite praeparatis, columnas vere marmoreas Herculis nostri imponere possumus, & his inscribere literis aureis, *Nec plus ultra*, quia certissimum est naturae terminos, & artis Spagyricae¹⁴⁶ limites in his esse montibus. Plus nec ars nec natura potest, quam & Abylam & Calpen seu corpus & animam separare,

¹⁴⁵ Ex sale chymico extrahendus est Mercurius Philosophorum.

¹⁴⁶ In montis Calpes & Abyla separatione tota consistit ars.

eaque perficere, & mari nostro irrigare. Si quis horum montium separationem, animae & corporis divisionem, eorumque praeparationem non intelligat, abstineat quaeso, ab hujus opusculi lectura; non enim ibi discet chymice artis operationes & labores, etsi labores Herculis ibi depictos & enarratos conspiciat. Sunt enim prius cuique artis hujus candidato, addiscende operationes Spagyricae, seu laborandi modi sunt addiscendi, antequam ex opusculo praesenti aliquid utilitatis & commodi decerpere queat.

**Auream mala in Hesperidum nortis surripiens
Hercules, occiso prius Dracone pervigili, qui ea
custodiebat, quid commonstret Piochymicis.**

Chapter XIV.

Inter delicias & voluptates virtutis fructus¹⁴⁷ decerpere posse, occiso totius vitii spiritu, qui pervigili semper oculo, hos fructus, & mala aurea perpetuo observat, Herculeum certe facinus est: Si qui sint inter homines qui tantum valeant vere hominum fortissimi sunt vel a Jove summo nati.

Nihilominus cum Jovis filii simus omnes, coelumque & patriam vere nostram petere debeamus, haec mala aurea, seu virtutis fructus decerpere debemus: non enim ante datur coeli aperta subire, auricomos quam quis decerpserit arbore foetus, hoc sibi ferre munus, Jupiter instituit, primo avulso non deficit alter aureus, & simili frondescit virga metallo, itaque non animum despondeant, qui magnanimos sequuntur viros, non possunt ipsi virtutis fructus radicitus evellere, superest arbor, quae perenni germinat fructu venientibus omnibus degustando.

Propterea virtutis fructus¹⁴⁸ aurea vere sunt poma: nunquam enim deficiunt nec eorum odor, & color unquam extinguitur. Soli sunt qui bonitatis ambitum omnem & circumferentia in se coercent. Unde qui viri boni cupiunt esse, omnes autem debent, illo ustulari amore, hos virtutis fructus colligere habent, & Herculis sequi vias, qui virtutem omnia idea est, & viri fortis, ac boni symbolum unicum est, viam coeli regiam laboribus suis, ac operibus nobis indicans; & praecipue in collectione, vel potius ablatione malorum aureorum, in hortis Hesperidum, occiso prius Dracone pervigili, qui ea perpetuo observabat. Diximus Herculem non collegisse haec poma aurea, sed surripienda & sustollenda: ad quod alludit illud scarum

¹⁴⁷ Virtutis fructus carpere opus est Herculeum.

¹⁴⁸ Virtutis fructus nunqua deficiunt.

paginarum, Regnum coelorum vim patitur & violenti rapiunt illud.

Poma haec aurea¹⁴⁹, non possunt aliter haberi, quam vi, & labore summo, & cum sint virtutis fructus, via virtutis semper ardua fuit, & confragosa: unde & Dracones permulti, hanc viam inviam & arduam frequentant & habitant, qui nos tanquam hostes, ab his thesauris, quorum custodes sunt, avertunt ac dterrent.

Cur autem Dracones sint thesaurorum custodes ratio in promptu est, ne detur pretium, ac bonum ullum absque labore, secundum illud; Bonum posuere Dii labore parandum: no equum est potiri brabio absque pugna, & certamine, nec coronari nisi quis legitime certaverit.

Non ergo immerito Draco¹⁵⁰ pervigil custos fuerit malorum aureorum in hortis Hesperidum: eo enim absente, raptu facillima fuissent hec aurea poma, nec Herculem expectassent; fuissent etenim quamplurimi nauci hominum, qui hec surripuissent ni certamine insigni, ac pugna fortissima opus fuisset; ita etiam virtuosi essent omnes ac magnanimi, ni cum vitio pugnandum esset, at id ipsum ante debellandum, quam virtutis potiri fructu, ejusque insigniri gloria, non datur rosa sine spinis, nec nucleus sine cortice, ac putamine duro, quod, frangendum nobis est, si ejus dulci nucleo, quod intus latet, frui cupiamus.

Labor ergo qui in virtute paranda, & in rebus bonis omnibus adipiscendis consumitur, Herculis labor est, & viri fortis opus; obstacula vero quae opponuntur, & quae bonum paratu difficile efficiunt, Draconis habent symbolum. Est enim Draco¹⁵¹, venenum quod

149 Virtus vi, & labora acquiritur.

150 Cur Draco aurea poma custodit.

151 Draco quid sit in Hesperidum hortis.

vitae nostrae insidias perpetuas agit, itaque si tandem quiescere velimus, insidiatorem nostrum occidere habemus, ut vitae hujus commodis, tanquam aureis malis frui valeamus: Nihil autem vite nostrae, commodis magis obstat, & opponitur, quam vitiorum cohortes, quae tanquam dracones, felicitati verae vitae obsistunt, & Hesperidum perturbant hortum, sive humanae societatis paradisum, ad quem rarus advenit Hercules, & vir fortis, qui Draconem occidat aureaque mala surripiat.

Quod¹⁵² si in vita humana rarus est Hercules, rarior adhuc erit & corvo albo mirabilior, in chymia facienda: Conqueritur fere omnis chymicorum turba, de difficultate artis Alchymiae. Quid mirum? verus est Hesperidum hortus Alchymia, in ipsa florent ac pullulant aurea vere poma: at pervigili Dracone custodiuntur. Non possunt surripi, nisi occiso custode, custos autem nunquam occiditur, nisi praevia insigni pugna: omnes autem pugnam hanc recusant, & pugnae brabio absque certamine frui vellent.

Sunt tamen Chymicorum multi, qui hanc pugnam non recusarent, modo scirent leges & normas illius certaminis, in quorum gratiam hic ergo depingam, quae chymice possunt describi, ut hujus certaminis leges notas ac pervias habeant. Etsi alii multi sint ante me, qui idem docuerunt; at non ita facile, nec verbis adeo puris, & extra omnem aenigmatis umbram prolatis, & expansis.

Antequam pugnam & certamen istud aggrediar, explicandum est, quid apud Chymicos sint Hesperides, quid sit hortus Hesperidum, quid sint mala aurea in his hortis pullulantia, quid deniq; Draco custos horum fructuum, adversus quem fortiter pugnandum est, ipseque tandem occidendus, ut mala aurea surripi possint.

Hesperides¹⁵³ ergo quae apud Poetas Hesperis fratris Atlantis sunt filiae res numero, nomine Aegle,

152 Quare chymia sit difficilis & ardua.

153 Hesperides quid sint.

Arethusa, & Hesperetusa, nobis erunt & chymicis omnibus, tres illae naturae insignes, quae animalium vegetantium & mineralium sortem & propaginem constituit Hesperii fratris Atlantis verae filiae, hoc est spiritus mundi universalis sanguine satae, qui frater est humidi innati, seu Atlantis, ut infra explicabitur, Capite sequenti. Hesperus sive hic noster spiritus universalis, genuit has filias, ex quatuor elementis. Hae singulae peculiare & singulare habent hortos in quibus aurea vere pullulant mala. Horti ¹⁵⁴ sunt individua quaeque, quae in singulis animantium, vegetantium, ac mineralium generibus constituuntur, hec individua quaeque fructum habent aureum mirae virtutis, qui verus lapis Philosophorum, seu natura ipsius: unde clamant omnes Philosophi, lapidem eorum ubique reperiri, quia in centro, & corde cujuscumque mixti latet ignis seu sulphur chymicum, quod est eorum lapis, qui cum auri naturam habeat, seu stabilitatem, permanentiam, & in igne constantiam, & ignis naturalis ¹⁵⁵ seu calidi innati sit fons & sedes, & virtutem facultatumque omnium sit fons & scaturigo, ideo malum aureum dicitur latitare in centro cujuscumque mixti, mixtumque unum quodque dicimus Hesperidum hortum esse, aurifero nemore pretiosum.

Draco¹⁵⁶ qui pervigili oculo haec mala aurea in hisce hortis perpetuo observat, est moles illa indigesta, terrae que inutile pondus, quod in singulis mixtis coacervatur, & fructum illum aureum custodit, ne ab omnibus rapiatur. Excrementum illud terreum quod turget in omnibus nature mixtis, verus est Draco,

¹⁵⁴ Hortus Hesperidii qualis & qui.

¹⁵⁵ Malum aureum quid sit in hortis Hesperidum.

¹⁵⁶ Draco quid sit, in horto Hesperidum.

qui ni occidatur aureo illo fructu cuius est custos frui non possumus.

Qua voce ergo sunt excipiendi Medici qui Alchymiam contemnut & veram medicinam puram putam aegrotis porrigere se putant, cum tamen una cum medicina, Draconem porrigant. Adeo ut ventriculus aegrotantium medicina frui non possit, quin ipsemet prius fungatur officio & robere Hercules, occidat scilicet Draconem quem una cum medicina voravit. At saepissime procumbit humi ventriculus, ac prosternitur, & venenum Draconis, hoc est vis, ac virtus excrementitiae terrae, & sulphuris fuliginosi jungitur morbo & una, vitam aegrotantium oppugnant. Sic morbi qui per se curabiles erant incurabiles siunt & lethales, pharmacis male praeparatis: sed de hac re satis fuse disputatum est multis in locis: at in vanum, quod omnes credere non possint Alchymiam adhuc perutilem esse in praeparandis medicamentis. Damno tamen quamplurimorum hoc vertitur, quia medicamenta, absque ulla praeparatione & excrementorum quibus turgent expoliatione propinantur, & sic non possumus frui vera Medicina, quae pura puta est, rerum substantia in centro & corde, rerum existens, quae a Chymicis Philosophis malum aureum nuncupatur, & Hesperidum fructus vere aureus & solaris, quum vitae nostrae & balsami, vitalis sit fomes & alimentum.

Habes iam, Spagyricae artis Candidate, explicata & enodata omnia quae Caput hoc luce clarius, manifestant & ostendunt: docendum superest Draconis nostri certamen & bellum, ut eo occiso ac interfecto, aurifero illo nemore pretioso potiri queas.

In hoc potissimum certamine decent chymicum arma Hercules, clava imprimis, arcus deinde, postmodum pharetra sagittis plena & exornata. Haec omnia certaminis hujus apparatus constituunt omnem: Clava patientia est¹⁵⁷, ac animi constantia firma ac perpetua, quae huic arti potissimum

¹⁵⁷ In certamine Draconis quae sunt necessaria.

necessario est Arcus est vas chymicum, cujus ministerio & auxilio Draconem occidimus. Pharetra sagittis exornata, est aqua Mercurialis spiritibus metallicis & igneis tanquam sagittis turgens & exornata, quibus potissimum totum perficitur opus. Illa siquidem est aqua, de qua dicitur multis in locis apud doctissimos Chymicos, non moritur Draco, nisi cum fratre, & sorore sua interficiatur. Draco ibi corpus est terreum, & excrementium: frater est calor innatus & primigenius: & soror est humiditas radicalis innata, quae aquam constituit Mercurialem, quae modo habeat calorem igneum sufficientem & ab omni menstrualis sorditiae sit probe emuncta, procul dubio Draconem vincit, superat, ac demum interficit, hinc facilis patet aditus ad aurea illa poma evellenda. Et ut adhuc intelligant Spagyricae artis alumni, modum & normam certaminis hujus, notent quae sequuntur. Sumant sanguinem metalli nostri omnium vilissimi, quod inter lapides¹⁵⁸ caeruleos frequentissime reperitur, & simo tegitur foetido, sanguinem hunc facile extrahent, si Mercurio magnetico uti sciant, qui eductor est animarum omnium.

Hic sanguis una cum sanguine Mercurii multis distillationibus est purificandus: ex secibus tartareis illorum sal extrahendus purus, putus, ac nitidus: hunc deinde salem exornamus anima solis, quam puram, putam extrahimus ope & auxilio sanguinis superius praeparati. Haec demum omnia aequali pondere simul mixta, vitreo carcere includimus, & Vulcano tradimus custodienda, donec perficiantur, & aureum illud nobis illucescat nemus, pomis aureis undiquaque rutilantibus exornatum atque refertum.

Dum haec omnia methodo Spagyrica pertractantur Draconem Hesperidum hortos observantem ac custodientem, ab Hercule occisum

¹⁵⁸ Hic latet tota Alchymia.

conspicere licet, & aurea mala ad Hercule eodem subrepta, modo lynceos habeamus oculos, & quae in praesenti capitulo dicta sunt intelligamus, quae captu quidem facillima sunt his omnibus qui Spagyricis artibus, & Alchymie raris & occultis mysteriis sunt initiati. His vero qui Pegaseio chymico fonte, labra non proolverunt, nec Vulcania videruntantra, summis erunt tenebris, & plusquam Cymmeriis obvoluta, sed hos non moror, discant si velint, quae discenda prius, antequam sumae hujus utilitatis, & commodi fiant participes, antequam terrae fructus colligant Georgica discant, & antequam coelo chymico beentur¹⁵⁹, coelum ipsum fesso & succumbente ponderi Atlante, humeris ferant oportet; non enim Chymia coelo beat, quin prius insano juvet (?) indulgere labori, ut sequenti Capite clarum & manifestum fiet.

¹⁵⁹ Qui chymicam tracta summopere laborandum est.

**Coelum iam Fesso, Ac succumbente ponderi
Atlante, humeris ferens Hecules, quid Piochymicis
commonstret.**

Chapter 15.

Coelum humeris ferre arduum quidem est, & magnanimi viri opus, nihilominus mortales omnes, ut mortalitatem exuant omnem, vitamque perennem habeant, hoc Heroicum facinus suscipere debent. Coelum est anima humana, quae cum praecipua sit corporis pars¹⁶⁰, coelestis ac divinae propaginis coelum merito dicitur: coelum enim praecipua mundi pars, actionum omnium fons, & scaturugo, animam certe humanam repraesentat, cum & anima pariter sit actionum & facultatum omnium radicale principium: & si coelum habeat spiritum, cujus beneficio, suas elargitur virtutes rebus omnibus inferioribus; sic & anima humana utitur spiritu, cujus ministerio, corporis facultates & actiones perficiuntur: & si coelum stellis ac planetis exornetur, quorum micantes radii coelum ipsum illuminant, ac totum rerum infernarum orbem collustrant; sic & anima humana, micantibus rationis & intellectus radiis, tanquam sole & stellis condecoratur, ac corpus humanum tanquam quid infernum perlustratur hisce radiis.

Hoc ergo coelum humeris ferre, ac sustinere, succumbente ponderi Atlante¹⁶¹, hoc est corpore, manganimae quidem est virtutis; corpus etenim praelongo annorum spatio prosternitur ac lassatur, senescente ejus robore. Proinde eget Hercule, ad tam

¹⁶⁰ Anima rationalis & coeli comparatio.

¹⁶¹ Atlas quid & quare lassatur.

grave sustidendum onus: Hercules¹⁶² erit virtus ipsius viri, quae sola est senectutis nescia & expers sepulchri, nullo pacto marcescit, sed ex ipso senectutis medio virescit Unde ipsa sola potens est, animam humanam senescente ejus corpore, fesso ac succumbente tanto ponderi, sustinere, ne labescat, ac vitiis corporeis inhaereat, & simul una cum ejus luto putescat.

Sic eget anima nostra, seu coelum nostrum Hercule¹⁶³, ut sustineatur: quia corpus humanum cum suo spiritu primigenio tandem aliquando debile admodum & quassatum redditur, & ob hoc fragilitate suam in sui ipsius ruina, coelum suum, hoc est animam trahit, ni casum antevertat virtus quae semper in ardua, ac crescit in adversis.

Possumus interpretari coelum ab Hercule humeris latum, vitam esse nostram, quae ni ab spiritu vitali quotidie foveatur, & refocilletur, tanquam ab altero Hercule, imminentem ac proximam minatur ruinam, ut pote fesso ac succumbente ponderi Atlante, qui nobis erit humidum radicale primigenium, quod quidem verus est Atlas: vitam enim, seu coelum nostrum humeris portat: lassatur tandem successu temporis ac senescit; humidum ¹⁶⁴ enim radicale nostrum primigenium quotidie depascitur, a calore nativo, hinc debile fit, ac quassatur ejus virtus, ac robur, unde ponderi succumbit, ni ab Hercule succuratur, qui est spiritus vitae adventitius, ab alimentis ortum habens seu ab aere, tanquam a Jove & ab alimentis, tanquam ab Alcmena, propaginem ducens.

Alimenta ¹⁶⁵ siquidem terrena substantiae, ab spiritu vitae, qui in aere latet, impraegnantur & sic dicitur Jupiter Alcmenam, hoc est spiritus vitae terram praegnantem facere, & generare Herculem, hoc est

162 Hercules quid.

163 Cur dicatur Hercules Atlantem adjuvare. Quid.

164 Humidum radicale potest dici Atlas, & cur eget Hercule, hoc est alimento.

165 Alimento cur Hercules dicatur.

spiritum vitae in mixtis omnibus, qui fesso Atlanti ac succumbenti, hoc est labenti humido radicali nostro succurrit, ut vitam nostram sustinere queat.

Ut haec perfectius intelligantur, neve videar ad libitum meum, ac placitum haec antiquorum comenta commentari, repetenda nobis erit Atlantis fratrumque suorum progenies: ex hac enim facile colligemus haec non esse commenta, sed rerum intrinsecam veritatem, & occulta naturae mysteria coercere.

Fuit ergo Atlas Japeti¹⁶⁶ filius, qui quidem Japetus ex coelo & terra originem traxit, uxoremque nympham Asiam duxit, ex eaque suscepit filios ingenio & virtute claros, Atlantem, Hesperu, Epimetheu, & Prometheum, quorum filiorum virtute clarvit ipse, potius quam virtute sua: Atlas coelum humeris sustulit, Hesperus coelum conscendit, Epimetheus hominem ex luto finxit, Prometheus ignem coelestem ex rota solis, ad hominum usum & commodum furatus est: hoc omno fabulam sapit, ni detecta cortice, medullam videamus, quae nobis secreta naturae pandit.

Japetus¹⁶⁷ coeli, & terrae filius, nobis repraesentat humidum radicale mundi hujus, quod vere coeli & terrae filius est, quodque nunquam per se clarvit, quia nimis occultum est, & de eo pauca dicta sunt, eaque sub aenigmate, at filiorum suorum virtute, & fama clarvit, quae enim giguntur ab ipso tanta sunt, ut vere ex his fama volet, totumque expandatur in orbem. Atlas¹⁶⁸ naturam mineralium nobis exhibet, quae coelum versus ita se extollit, ut montium suorum cacumine coelum ipsum sustinere videatur:

¹⁶⁶ Japeti historia chymice explicanta.

¹⁶⁷ Japetus est humidum radicale.

¹⁶⁸ Atlas est natura mineralis.

Hesperus¹⁶⁹ vegetantium naturam repraesentat, quae quamvis terrae haereat, radicesque altas in terra figat, nihilominus caput coelum versus ita se extollit ut vere coelicola dicatur, quod in aeris medio vivat, aer enim coelum dicitur. Epimetheus brutorum¹⁷⁰ animantium naturam suo emblemate commonstrat; quia vere eorum forma, virtus, & entelechia ex materia ipsa, tanquam ex luto, ortum habet. Prometheus¹⁷¹ naturae humanae vigorem ac virtutem, tanquam vere coelestem & supernaturalem, hieroglyphica imagine nobis indicat: igniculum enim coelestem, quem ex coelo furatus est Prometheus, animam humanam esse contendimus, propter divinam ac supernaturalem ejus originem & artium omnium, ac scientiarum fontem & principium, ac scientiarum fontem¹⁷² & principium, ut fertur fuisse igniculus ille a Prometheo furatus, quem hominibus comunicavit, ut caeteris animantibus brutis praecellerent, ut quod natura ipsis sponte negaret, ipsimet arte, mente, & ingenio adipiscerentur.

Sic Japeti seu humidi radicalis mundi prgenies, in quatuor has naturas inter se distinctas, & tamen ab uno fonte productas extenditur: quarum unam tantum, scilicet Atlantis, seu mineralium naturam impraesentiarum sumus explicaturi, & qua ratione ferre coelum ipsa dicatur, & Herculis ope egere, ut tantum sustineat opus & onus, id omne chymico sumus dicturi eloquio.

Atlantis¹⁷³ nomine Spagyrici Philosophi intellexerunt corpus mineralium, quod quidem filius est Japeti seu humidi illius generalis mundi, & materiae primae, quae aequae generat mineralia, ac reliqua cuncta: hoc corpus minerale animam suam sustinet, quamdiu potest, tanquam coelum suum: deficientibus

169 Hesperus est natura vegetantium.

170 Epimetheus est natura brutorum.

171 Prometheus est natura humana.

172 Ignis a Prometheo furatus quid sit.

173 Mineralium & metallorum arcanum hic perfecte dicitur.

vero viribus suis subvenit illi Hercules, hoc est humidum alimentitium mineralium: nam mineralia cuncta aequè nutriuntur, ac vegetantia, & animalia, suo tamen modo: Alioquin non producerentur, nec proprie generarentur ab ipsa natura; quia quicquid illa producit, ac generat ex similibus nutrit & auget, ut conservet & custodiat ea quae produxit. Sic conservantur mineralia cuncta, quae natura format, ex sulphure, Mercurio, & sale. Sal corpus eorum est, seu materia: sulphur est vis, ac virtus, seu ignis internus ipsius materiae, qui coelum chymicum dicitur: Mercurius est humidum radicale nutriens¹⁷⁴, ac fovens ignem illum, seu coelum sustinens: hinc maximum elicies secretum in Alchymia facienda, si corpus alicujus metalli, seu Sal ipsius extrahere scias, nulla re extraneas addita, praeter humidum radicale metallicum, quod corpus suum dissolvit, & in Salem primigenium conservit, & ope ignis purrificat, & in candidissimam, eamque nitidam vertit substantiam: Hoc deinde corpus purum putum factum, animam suam suscipit, hoc est virtutem tingentem, seu sulphur, & ignem. Et sic perfectissime humeris suis coelum dicitur ferre, mediante Hercule, hoc est humido suo, cujus ope, & auxilio, ad tantum roboris & fortitudinis devenit; absque enim cooperante humido illo, coelum suum perpetuo sustinere non potest, quin corrivat, ob naturae suae fragilitatem, & mortis senectutisque fomitem, quem deponere non potest, quin humido illo foveatur, nutriatur, & sic novas nunquam casuras acquirat vires.

Meditare ergo Alchymiae candidate¹⁷⁵, ut Spagyricae artis culmen pertingere valeas, quo pacto Atlantem tuum iam lassum, ac fessum, & ponderi

¹⁷⁴ Coelum humeris ferre quid sit.

¹⁷⁵ Atlas qua ratione est refocillandus.

sucumbentem recitari queas: ut coelum suum
sustinere queat, dabis illi comitem Herculem, qui ex
Jove, & Alcmena natus, ut superius explicatum fuit, tibi
negotium omne exsequatur. Eo absente ac exulante,
Alchymia nihil nisi monstrifera est, undi quaque
difficultates & angustiae pullulant, quae solvi non
possunt, nisi ab Hercule solo: eo duce ac comite, facilis
est istius descensus averni, & revocare gradum
superasque evadere ad auras.

**Gerionem Tricorporem bello superans Hercules
ejusque armenta abducens quid Piochymicis
indicet.**

Chapter 16.

Tempori dominari,¹⁷⁶ ejusque potiri rebus, summum est prudentiae humanae culmen, hoc est Gerionem tricopore bello superare, ejusque armenta abducere. *Tricorpor* siquidem tempus est, cum praesenti, praeterito, ac futuro constet rerum motu: ejus armenta sunt ea quae in suo mensium, horarumque spatio, tanquam in suo regno enascuntur, quae homini aliquando felicitatem portendunt; aliquando infortunium, bonorumque dispendium: ut & armenta pecorumque greges qui nobis saepissime sunt summo detrimento, alias vero commodo, & utilitati quam maxime.

Hic est verus Gerion¹⁷⁷ qui non solum tribus Hispaniae regnis, at universis terrae provinciis dominatur: viri fortes omnes, ac magnanimi hunc habent debellandum, ejusque debent potiri rebus; fortes alias, & magnanimi haberi non possunt, quin & prudentes habeantur: nec & prudentes esse queunt absque temporis bello, ejusque victoria. Quid queso prudentia est, quam temporis usus, hoc est his quae fiunt, quae factura sunt utiscire, & ex his quae praeterita sunt colligere quae facienda, & quae factura sunt: hoc est tricorporis Gerionis, seu temporis praesentis, praeteriti, ac futuri armenta abducere, seu ea omnia, quae in triplici temporis fronte adveniunt conducere, ac rite gubernare.

¹⁷⁶ Tempori dominari summa est prudentia.

¹⁷⁷ Tepus est tricorpor Gerion.

Quod si naec in Philosophia moran, maximum habeant pondus in humanis gerendis negotiis: maximo majus habent adhuc in Philosophia naturali, in qua nobis ostendunt quae peragenda sunt, ut armenta naturae possideamus, hoc est arcana ejus, & thesauros habeamus.¹⁷⁸ Triplex siquidem est natura, animalis, vegetabilis, & mineralis, triplicique unaquaeque utitur principio sale scilicet, sulphure, & Mercurio: Unde vere Gerion tricorpor natura est, haec vincenda est ac bello superanda, ut ejus armenta abducere, seu eius thesauros possidere valeamus: debellatur autem sequenti methodo, & hac Martis arte.

In unoquoque naturae corpore latet spiritus hic extrahendus arte Spagyrica, & communi & Philosophica: quae quidem ars diversa ac varia esse potest, secundum corporum varietatem, ac varium in natura ordinem. Animalium siquidem spiritus extrahuntur, ac separantur ab eorum substantia levi quidem distillatione, putrefactione, ac fermentatione praevia, ut iam docvimus in Myrothecio nostro, Capite suo peculiari & in singulis Capitulis libri primi ejusdem Myrothecii.

Hic deinde spiritus purus putusque extractus,¹⁷⁹ Hercules nobis erit, beneficio cujus Geryonem tricorporem bello superabimus, ejusque armenta abducemus; nam in unoquoque regno, sive animali vegetabili, aut minerali, naturam tricorporem triplici suo principio, sale, sulphure, & Mercurio habebimus vinctam & ligatam, nostroque arbitrio subjectam; ita ut ex natura illa habere valeamus quidquid est in suo imperio. Unde quidquid animantium erit, vegetantium ac mineralium, in nostra proculdubio erit potestate: modum autem docimus omnem in Palladio nostro, non est opus repetitionibus uti. Reperam tantum quae prosunt ac faciunt ad omnes Spagyricos Authores antiquos, ac modernos

¹⁷⁸ Natura est tricorpor Gerion: ejus armenta sunt ejus thesauri.

¹⁷⁹ Spiritus cujus cumque rei Hercules dici potest.

intelligendos; in morte siquidem Geryonis tricorporis haec rite perdocentur: nihil enim occiditur, quin putrescat statim: alioquin vera mors non esset. In putrefactione autem, & morte rerum omnium separantur omnia, quae compositionem constituebant precedentem, humidum imprimis radicale, & innatum, quod nobis est, & Spagyricis omnibus Mercurius:¹⁸⁰ calidum deinde innatum, quod nobis sulphur est, & in centro humidi delitescit: dum vero per distillationem actu separatur, quod unctuosum est, & oleoginosum sulphuris nostri & ignis sapit naturam: Quicquid autem cineris in fundo vasis relinquitur, caput mortuum nostrum est, fex & scoria, in qua latet sal nostrum, quod est tertium naturae principium: quod quidem purum, putum, nitidum ac candidum lotionem multiplici faciendum est, ut ab omni vindicetur elementorum fece, deinde calido innato suo, & humido primigenio, prius optime defecatis connectendum. In his autem operationibus chymicis vere Geryonem nostrum tricorpore superamus, & quicquid est in suo regno ac Imperio vere abducimus. Nihil enim est virtutis ac facultatis, quin certissime notum, manigestum, ac nobis adeptum sit, ut facillime credunt qui in regno mineraliaes Philosophorum, verum tricorpore Geryonem vinctum ac debellatum viderunt, de quo cum silentio harpocratico semper est loquendum: quod corpore, anima, & spiritu constet eatenus tricorpor est; ea siquidem tria corpora sunt, quamvis animae, & spiritus nomine efferantur. Corpus est sal ejus, anima est ejus oleum: spiritus est ejus aqua, quae quidem tria in unum redacta debellanda sunt; debellantur autem aqua nostra Mercuriali, quae nobis est Hercules, ut superius manifestum fecimus Alchymiae candidatis, ex

¹⁸⁰ Principia natura qua methodo separari possus & qua ratione connectenda.

nctitia Herculis progenie, & aquae nostrae Mercurialis origine.

Distilla ergo aqua ex Mercurio,¹⁸¹ sed puram ac candidam habe, ex faecibus salem extrahe, ejusq; oleum & spiritum conserva, rectifica omnia, ac in supremum naturae suae gradum sublima, & cum hac aqua pura tincturam nostram extrahe ex metallo nostro vili, vitreo, & coque, & aquae suae rore saepissime irriga, lento igne coque: sic Geryonem vinces in regno minerali, & ejus armenta abduces, seu thesaurum mineralium, & metallorum apertum & tibi concreditum habebis, quo Cacum latronem Vulcani filium semihominem ac flammivomum certissime opprimes ut sequenti Capite tibi clarum fiet.

¹⁸¹ Aqua Mercurii ad opus chymicum necessaria.

**Cacum Latronem Vulcani filium semihominem, &
flammivomum opprimens Hercules quid
Piochymicis indicet.**

Chapter 17.

Qui bonis aliorum allatrant¹⁸² & famae alienae clanculum obloquuntur, hi vere Cacum latronem imitantur, ejusque prosapiam redolent; semihomines tantum sunt: cum alteri, & proximo suo invidere, nec ullum ullo prosequi amore, non hominis, sed bruti sit; itaque cum effigies habeant solum hominum, animos autem ferarum, vere semihomines dici possunt, & Vulcani filii ac flammivomi: cum id quod ipsi in alios evomant, verus sit ignis & flamma comburens ac ustulans; non amor, non charitas, quibus hominum genus fecurum & aureum vivit aevum, sed invidia est & odium quibus ferreum omnino putet saeculum: quae omnia viro prudenti, ac forti vincenda sunt ac superanda, ut tandem pacate vivat, devicto Geryone tricorpore,¹⁸³ seu tempore, ex cujus victoria, cum famam, laudem & gloriam quam maximam reportet, Cacus clanculum furatur ipsa, tanquam Herculis armenta e Geryone devicto relata: At tandem luit ipse poenas sui facti, & furti, susque deque evertitur domus ejus, & antrum, nihil proderit fumus, nec ignis adversus Herculem; quin igneos elidat oculos & siccum sanguine guttur opprimat, tuncq;

*Panditur ex teplo foribus domus atra revulsis
Abstracaeque boves abjurataeque rapinae
Coelo ostenduntur, pedibusque informe cadaver
Protrahitur, nequeunt expleri corda tuendo,*

182 Invidi vero Caci.

183 Herculis armenta qualia.

Simile obvenit Zoilis omnibus,¹⁸⁴ invidis, ac detractoribus, furantur, famam, gloriam & laudam omnium, sed tandem advenit vir fortis ac prudens, qui prudentia sua, ac animi fortitudine, livorem eorum pandit, ac invidiam: nihil prodest umbrosa spelunca, nec vani eorundem fumi & ignes, hoc est mendacia occulta, speciosi pretextus, & calumniae, & commenta maligna, quae speluncam, fumos, & ignes vanos Caci, nobis exhibent: nihil hoc adferet nocumenti viro forti, ac prudenti, quin tandem Cacum devincat; ac superet, & sua omnia quae illi abjurata fuere recuperet, & monstrosum, ac semiferum foras in publicum protrahatur Zoilorum cadaver.

Quod si haec fabella in Philosophia morali, sic explicata locum habeat; quidni etiam in Philosophia naturali, sedem habere poterit? cum & ignis praeter naturam Cacus noster si uterus latro, Vulcani filius, flammivomus ac omnino monstrosus.

Latronem dicimus ignem praeter naturam,¹⁸⁵ quod multa furto surripiat naturae, eaque antro suo, & umbrosa mortis spelunca claudat. Vulcani est filius monstrosus ac semiferus, quod ex igne elementalibus, non coelestri originem habeat; unde monstrosus, ac semiferus, tanquam terrae natus, qui cuncta naturalia, & secundum nature ordinem enata depopulatur, & anhelitu suo flammivomo cuncta suffocat, donec tandem adveniat Hercules, qui monstrosum hunc ignem omnia devastantem penitus extinguat. Hercules hic, erit robur & facultas vitae, omnibus insita rebus, quae Cacum nostrum superat ac devincit, quod facultates suas proprias & innatas surripere tentasset; nam saepissime calor ille praeter naturam, facultates naturales, vitae germen, producendi energiam, crescendi potentiam, nutriendi robur sibi arrogare

¹⁸⁴ Zoilus impendet fortuna Caci.

¹⁸⁵ Ignis praeter naturam est verus Cacus.

vult, contra naturae leges unde in ipsas vitae facultates irruit. At vita ipsa, seu ignis naturae qui verus est Hercules, excandescit ira, & arma capit adversus Cacum illu: ut videre licet in criticis temporibus, in quibus morbo gravissimo fungimur: tunc siquidem temporis videmus Herculem nostrum, seu vitalem ignem, Cacum nostrum seu ignem praeter naturam aggredi, hinc faucibus ingens fumus evomitur, hinc sudor erumpit,¹⁸⁶ involviturque corpus caligine caeca glomeranturque cavo sub corporis antro vapores atri, & caliginosi, mens obtenebratur, ita ut cum Virgi lio dicere valeamus.

Faucibus ingentem fumum mirabile dictu

Evomit, involvit que domum caligine caeca.

Prospectu eripies oculis, glomeratq; sub antro

Fumiferam noctem commistis igne tenebris.

Donec tandem Alcides, per fumos, per ignes, & aquam, Cacum in tenebris arripiat, & enecet; tunc pacata fiunt omnia, reserantur pori corporis, refocillaturque calor naturalis. Et redeunt ammissae pristinae facultates, quae a calore prerer naturam abstracte, & abjuratae fuerant. Sic Cacum latronem Vulcani filium, monstrum ingens, & horrendum vincimus ac debellamus. At tutiori pugna in chymicis debellamus Cacum hunc, si salem chymicum nostrum diligenter aquis alteramus, & suis aquis attritis purificemus, variisq; contritionibus, calcinationibus, & desiccationibus confricemus, plurimisque assationibus concrememus, ut fiat terra pura liberata, ac vindicata ab aliis elementis: tunc enim temporis Cacum, seu ignem praeter naturam, qui in sale nature residet, extinguimus, igne nostro naturae adhibito, qui nobis tanquam Alcides semper praesto adest, ad hoc arcanum peragendum: Sunt enim Alcides & Cacus apud Chymicos, Sal, & Sulphur eorum, qui in Mercurio

¹⁸⁶ In criticis teporibus Caci pugna cernimus.

pugnant, donec sal sulphur occidat,¹⁸⁷ e cujus morte, Sali restituuntur innate, ac propriae vivificandi virtutes, quas sibi sulphur combustibile temere vindicare voverat: hoc mirum & insigne arcanum clarius patefieri non potest. Si Herculis tamen & Caci propaginem sublimi mentis acie Alchymiae candidati perpendere, ac contemplari velint, hoc arcanum notum habebunt, & Sal, & sulphur Chymicorum percipient, quibus deficientibus deficit & Alchymia; & quibus notis, nota etiam est tota ars nostra.

¹⁸⁷ Alcides & Cacus quid apud Chymices.

**Centauros Domans Hercules, & Augiae stabulum
repurgans, quid Piochymicus repraesentet.**

Chapter 18.

Imprudentes¹⁸⁸ & temerarii, qui praecipiti cursu feruntur ad omnia & incaute, ac inscite ardua quaeque tentant, veri Centauro haberi merentur, & digni sunt Herculis clava, ut domentur: neque perinde absonum est, at rationi valde consonum prudentes imprudentibus dominari.

Sunt autem temerarii & imprudentes, veri Centauro; quod Centauro pernicitate valverunt, propter semiequi formam quam habere finxerunt Poetae, Equus siquidem cursus rapiditate summa valet, & calcaribus impulsus fertur ad omnia, etsi sint invia, ardua, ac praecipitiis obsita. Sic & temerarius ac imprudens ira compulsus, vel corporis, aut animi levi quodam impetu tanquam quam acri quodam stimulo concitatus, ad ardua quaeque tentanda, etsi sint periculosa, eaque vitiosa excitatur. Hinc saevit toto Mars impius orbe.

*Vinitur ex raptō, nō hospes ab hospite tutus,
Nō socer a genero, fratrum quoque gratia rara est:
Imminet exitio vir conjurgis: illa mariti,
Lurida terribiles miscent Aconita novercae
Filius ante diem patries inquirat in annos,
Victa jacet Pietas.*

Sic Augiae stabulum crescit ingens, ad quod repurgandum Herculeo opus est virtute; tantum enim vitii ex temeritate, ac imprudentia exsurgit, ut vere Augiae¹⁸⁹ stabulum dicere valeamus, in quo propter tria bonum millia stabulari consueta, tanta aderat

¹⁸⁸ Imprudentes sunt veri Centauro.

¹⁸⁹ Augia stabulum quare irrepugabile.

inquinatio, ac roetor praegrandis, ut major excogitari non posset, adeo ut solum Herculem poposcerit ejus repurgatio.

Non absimili allegoria, in animo temerariorum ac imprudentum propter infinita fere vitia, quae in eo solent stabulari, tantum solet reperiri inquinamenti, ut majus reperiri non possit: ejus repurgatio legitimus est Herculis labor, seu virtutis opus.

Quod si in animis vitiosorum hominum tanquam semibrutorum Centaurosum, hoc inquinamenti inverniri contingat, metaphora hinc deducta, dicere possumus metalla imperfecta & impura, Centauros¹⁹⁰ esse naturae, quos Ixion ex nube in Junonis effigiem efformata, suscepit: igneus siquidem spiritus metallicus sulphureus, qui verus nobis est Ixion, cum terram puram ac candidam, salem puta metallicum purum, summo persequatur amore, nec tanto thalamo dignus haberi possit; Jovi etenim solu, hoc est spiritui mundi reservatur, nubem a Jove objectam, hoc est terram impuram metallicam persequitur, & cum ea copulatur, & ex tali copula metalla surgunt impura, & imperfecta, vitiis terreis quamplurimis inquinata, quae Herculis domanda sunt, hoc est spiritui metallico attenuanda: nisi enim attenuetur metalla impura, aquis metallicis, spiritu illo metallo impraegnatis, nihil prosunt arti nostrae, nec ex metallo deinde nostro vili, tincturam & sulphur vere aureum extrahere possunt; quod si haec non agere possint nullatenus prosunt, at potius nocent, ac veluti Centauri nuptias Pirythoi nostri perturbant, uxoremque Hippodamiam praeripere tentant, ni ab Hercule nostro domentur¹⁹¹. Domantur autem modo atterantur, & aquae Mercuriali permisceantur, quae ita attenuat metalla imperfecta, eaque adeo depurat, ut vere feritatem & agrestem, terreamque naturam dicantur deponere, & vere coelestia fiant. Nam eo

¹⁹⁰ Metalla imperfecta sunt Centauri & filii Ixionis.

¹⁹¹ Metalla impura qua ratione atteratur.

modo, corpora spiritus fient, & terra coelum petit, quod in arte nostra praecipuum, ac sublimiorem sibi veditat locum: huc enim deferenda sunt corpora nostra, alioquin nobis prodesse nequeunt, nisi corpora fiant spiritus, Ethelia ¹⁹² non ascendet, ea autem non ascendente, vanum est opus chymicum, clamant omnes philosophi in Turba; Ethelia autem est anima occulta metallica, seu sulphur naturae in metallis imperfectis occultatum, quod aqua nostra extrahit, & ex terreo illo fimo & stercore abducit, quod in metallo nostro praecipue maxima in quantitate reperitur. Unde non immerito clamat philosophi Spagyrici aurum nostrum, lapis noster, sulphur nostrum, & argentum vivum, quae omnia unum & idem sunt, in stercore & fimo reperitur, & in sterquiliniis projicitur: quia certissimum est, animam illam metallicam, seu sulphur ¹⁹³ naturae metallicum, inveniri in hocce metallico recremento, & scoria, quae vere foetet, & stercus metallicum ac sterquilinium nuncupari potest: unde datus est fabulae nostrae locus, Augiae stabulum, ab Hercule solo repurgatum esse: quia certissimum est, haec sterquilinia metallica, non posse ullo pacto, nec ulla artis industria repurgari, quam ab aqua sola Mercuriali: quae cum ex Jove & terra metallica originem habeat, Hercules chymicus vere dici potest, cui soli competit & Centauros Ixionis filios domare, & Augiae stabulum, hoc nostrum repurgare, domat solvendo, repurgat repetitis solutionibus, filtrationibus & coagulationibus, donec tandem purum putum habeat sal merrallicum & spiritum, quae simul conjuncta & vincta indissolubili vinculo connectuntur, & anima deinde auri, vel argenti permiscetur aequali pondere, & hoc omne vulcano & temporai satis longo datur

¹⁹² Ethelia quid sit.

¹⁹³ Sulphur natura vindena extrahatur.

custodiendum, donec integre periciatur: tunc enim temporis solum vas, unaque materia: haec enim tria antedicta, unum sunt, solusq; ignis requiritur uniceae fornaculae conclusus, temperatus ac lenis, perpetuus ac perennis.

Sic domantur Centauro, & Augiae stabulum¹⁹⁴ habemus repurgatum in mineralibus. Quod si quis in aliis naturae regnis, vegetantium puta, & animalium naturis, hoc idem agere cupiat, scilicet Sulphur impurum crudum & incoctum a sulphure naturali & vere vitali separare, spiritum animantium, & vegetantium purum putum habere oportet, & cum eo, Sulphur illud naturae cineribus & terreis vegetantium ac animantium latitans, extrahere, & ad sublimem coelestemque eehere naturam, quam fixam, ac constantem facere decet, coctione perenni. Tunc certe possidemus arcanu naturae mirum, & totius mundi thesaurum, medicinae basin, ac columnam & morborum curandorum tutum Asylum, felix, terque, quaterque beatus, quem faciunt haec mysteria cautum, ac prudetem, ut Centauros domare queat, & Augiae stabulum repurgare valeat, quod inveniet, ubi certe nemo mortalium fere excogitare potest, ni divina prorsus inspiratione ducatur ad hoc peculiare munus, vel manu alicujus amici demonstrantis ad tanta mysteria perducatur, quod certe hoc miserrimo tempore rarissimum est: nam si vix nummus cecidatur, quam difficiliter multo thesaurus integer ac infinitus.

¹⁹⁴ In aliis natura regnis qua ratione sulphur natura habedem sit.

**Hesionem Monstro Marino expositam, occiso Ceto
liberans Hercules, quid Piochymicis indicet.**

Chapter 19.

Castitatem ¹⁹⁵ muliebrem voluptatis illecebris expositam extinctis ac suffocatis totius libidinis focus, tanquam veris marinis pistricibus ac monstris inclytæ virtutis est labor. Unde non immerito finxerunt antiqui Hesionem monstro marino expositam, ab Hercule liberatum esse: Hesione siquidem castitatem muliebrem insigni pulchritudini cojunctam, sub hujus aenigmatis umbra nobis ostendit, quæ fere semper voluptatis illecebris exponitur, ut sibi tutos vitæ muros construere valeat, hoc est ut sibi legitimum sponsum adipisci queat, qui tanquam murus aheneus ipsam tutari potest. Fertur siquidem Laomedontem Hesionem patrem, hanc dono promisisse Apollini & Neptuno, ob constructos ac fabricatos Troiæ muros, quam cum tradereut pormissis staret, recusasset, indignatus Apollo ¹⁹⁶, & Neptunus; pestem ac inundationem Troiæ immiserunt, quibus calamitatibus obsessa Troia, nunquam potuit liberari, nisi secudum oraculi reponsum virgo Troiana singulis annis monstro marino devoranda traderetur: Sors tandem incidit in Hesionem Regis ipsius Troiani filiam, quam solam expectabant Apollo ac Neptunus: hand iam scopulo alligatam ac infandæ morti proximam, Hercules forte fortuna, hac transiens, illaesam ac liberatam, occiso prius monstro, Laomedonti se tradituram promisit, modo equi divino semine procreati, in præmium tanti facinoris ac beneficii, sibi traderentur: hunc igitur in modum pactione facta, Hercules Hesionem a faucibus

¹⁹⁵ Castitatem difficilimum est servare.

¹⁹⁶ Historia Hesionem.

neorrendi monstri liberavit, occiso monstro. Indignatus tamen Hercules cum equi promissi non sibi traderetur, Iliu expugnavit, Laomedontem interfecit, & Telamoni qui primus omnium murum coscenderat, Hesionem uxorem dedit.

Quot iam sunt homines Laomedorti ¹⁹⁷ similes, qui ut sibi vitae commoda ac munimina, tanquam Troiae muros adipiscantur omnia tentant, & perjuriis suis fallunt omnes, donec tandem pereunt ipsi, fortunaque eorum evertitur, & optima quaeque quae illis pretio summo erant, fortibus distribuuntur, imo & castitatem virginum quae illis maximo habetur pretio, monstribus exponitur marinis, hoc est hominibus salacibus, e quoru manibus vix elabuntur, nisi virtute quadam Herculea, & vere heroica id contingat, quae forte, fortuna, in hisce humanis calamitatibus obviam aliquando, sese effundit.

At in hisce fortunae casibus rarus est Telamon ac Hercules, hoc est, viri fortes, & insigne virtute praediti, raro occurrunt qui ab hisce calamitatibus nos emergant: quod si fato quodam id contingat praesto illis adsunt equi divino semine procreati, hoc est fama, & gloria, sunt pretium tanti facinoris, quae veluti equi Pegasei, tantum facinoris & heroicae virtutis, ad coelum usque extollunt, & per universum terrarum orbem devehūt: fama siquidem & gloria sunt divinae propaginis, quae nos ad periculosa quaeque tentanda compellunt; ea enim est vis, ac robor famae, ac gloriae, ut ad ea acquirenda difficilia quaeque adimus, hisque aditis, laboribusque susceptis nullus invenitur, qui mercedem rerum gestarum non desideret gloriam. Quorum palato non sapiet haec moralis explicatio, intima naturae rimentur, ut videant quid in centro cujuscumque rei pulchrum sit, & virginis Hesiones¹⁹⁸ nobis exhibeat imaginem, & simulachrum. Terra siquidem perpulchra latet, in omnibus naturae individuis, quae Virgo dicitur impolluta, & incorrupta,

¹⁹⁷ Explicatio historicae Hesiones.

¹⁹⁸ Hesiones chymica qualis & qua.

quam solam expostulant Neptunus & Apollo, hoc est humidum & calidum innatum cujuscumque rei in pretium ac mercedem constructi Troiani muri, hoc est corporis fabricati: humidum etenim & calidum innatum construunt & fabricant corpus cujuscumque rei, & in praemium tanti facti Hesionem exposcunt hoc est terram puram ac virginem, quae salis naturam sapit expetunt, ut in ea perstricto societatis vinculo, vivant ac perdurent: in aliis enim corporis partibus persistere non possunt, pestis illico adest & corruptio, mors & destructio corporis, quod antea ipsamet costruxerant. Corpus crassum ¹⁹⁹ ac faeculentum verus est Laomedon, qui Hesionem suam hoc est terram illam puram, quae in centro suo latet, Apollini & Neptuno, recusat: Pestis hinc advenit & corruptio, donec tandem Hesione, seu terra illa virgo, humiditatibus corrumpentibus, acri mordacitate proditis, ac salsedine plenus, quae in omni corruptione turgent, devoranda traditur. Praesto tandem adest, divinis Alcides, hoc est spiritus mundi, qui suo robore, ac divina prorsus agendi facultate, ac potentia, Hesionem, seu terram illam virginem, e corruptione illa vindicat, destructis humiditatibus corrumpentibus taquam monstris marinis: Corpus adhuc vivens tradere non vult, Herculi spiritus suos, qui sunt equi divino semine procreati; spiritus siquidem vitales uniuscujusque corporis coelestis sunt prosapiae, & proinde non teemere a mythologicis equi divino semine nati nuncupantur, quod ab influxu²⁰⁰ solis, radiisque ejus ortum habeant: hinc etiam influxus radiique solares, equi dicuntur solis.

His ergo equis seu spiritibus vitalibus Herculi non concessis, Troiae indicitur bellum, eaque

¹⁹⁹ Corpus crassum Laomedon est.

²⁰⁰ Influxus coelestes equi dicuntur.

destruitur ac evertitur, Laomedon intericitur, equi in divini possidentur ab Hercule, & Hesione Telamoni nubit, hoc est, corporis prima compages evertitur & destruitur, corpusque ipsum, quod est Laomedon morti ac neci traditur, spiritus ejus traduntur ac permiscetur spiritibus generalibus mundi: Purum²⁰¹ autem corporis seu terra illa virgo, novum ac recens suscipit corpus, priori fortius ac nobilius, & sic Telamoni jungitur, hoc est spiritui primo connectitur qui ad corpus primum destruendum primus impenditur. Sunt enim spiritus qui primi, corporis destructionem moliantur, & junguntur terrae, virgini corporis, & sic dicunt Mythologi Telamonem Hesionem ducere uxorem: Hercule Laomedontem interficere, Trojam evertere & equis potiri divino semine procreatis.

Sic rerum omnium²⁰² progenies & ortus ac interitus sub hujus fabulae tegmine nobis deteguntur: & quod secretum est, & arcanum in intimis naturae thalamis omnium oculis exponitur expectandum: si qui sint, qui haec non videant sciant pro certo, glaucomate oculos eorum infici, non est possibile clarius loqui, ac interpretari naturae mysteria, nisi manuali experientia manifesta fiant.

²⁰¹ Purum corpus est Hesione, seu terra virgo.

²⁰² Omnium rerum ortus ac interitus Hesiones fabula deteguntur.

**Insulam Con Diripiens Hercules ejusque Regem
Eurypilum una cum uxore & liberis neci dans, quid
Piochymicis portendat.**

Chapter 20.

Paci imponere legem²⁰³, parcere subjectis, & debellare superbos, hoc inclutae virtutis est opus, ac fortitudinis eximiae fama, ac gloria. Fertur Eurypilum, Herculem de Troia ac Laomedonte triumphantem, hospitio recipere nolvisse, cum insulam Con tempestate advectus appulisset Hercules. QUamin humanitatem, virtutisque contemptum aegre ferens, totam diripuit insulam, Eurypilum interfecit una cu uxore, & liberis, & merito quiden, ac summo cum jure; virtuti siquidem ac fortitudini obsistere velle, impari robore, ac fortitudine, imprudentiae summae vivum est simulachrum: victori exercitui etenim ac triumphanti unusquisque prudens ac sapiens, si sit impar viribus, aureas & argenteas debet illi parare vias²⁰⁴, cum donis maximis, ac muneribus praeclaris occurrere illi, ut alio vertat viam, & tuta ac quietam linquat patriam: si hoc fecisset Eurypilus insulam & regnum suum, non Herculi praebuisset diripiendum, nec suae mortis, uxoris, ac liberorvu omnium suoru causam & occasionem sibi ipsi adscivisset, sed pacate ac tranquille regnasset²⁰⁵. At fatale est incautis, cum periculo, ac bonorum suorum detrimento, prudentibus ac sapientibus, vitae normas ostendere, unde ipsis natum est proverbium: foelix quem facient aliena pericula cautum. Ex his ergo patet, Herculi, hoc est, fortitudini invictae nunquam esse obsistendum, at

203 Fortitudinis insigne quale.

204 Exercitus vitori recurrere debimus.

205 Fortitudini non est obsistendum.

potius blandiendum; nunc nobis multum exurgit emolumentum, illinc vero calamitatum gurgis emergit.

Non secus ac in chymicis arcanis tractandis contingere solet, si fortitudini spagyricae, hoc est, spiritibus aethereis, ac igneis obsistere velimus, & viam cohibere, non solum vasa rumpuntur; at etiam arcanum ipsum chymicum disperditur, una cum rebus omnibus, quae ad arcanum pertinent: Sic Cos insula²⁰⁶ diripitur ab Hercule, & Eurypilus interficitur, una cum uxore & liberis suis.

Heu! quoties id mihi ipsi obtigit, dum spiritus metallicos aethereos & igneos, qui spagyricis Herculis prosapiam ac indolem repraesentat, cohibere vellem, vasis confractis, ac diruptis, omnia per cineres dispersa sunt, & in aera volitarunt spiritus, sic directa est tota insula mea Cos, & Eurypilus interfectus, una cum uxore, ac liberis. Arcanum siquidem chymicum Rege²⁰⁷ ac regina constat, ac prole summa, unde non immerito, finxerunt Graeci Eurypilum intersectum esse una cum uxore, ac liberis omnibus ab Hercule hospitii legibus violatis indignato. Hoc quidem saepissime contingit in chymicis arcanis peragendis; dum enim spiritus aethereus & igneus benigne & pacate non recipitur a terra nostra, quae est Cos insula, cui imperat calidum innatum fixum, tanquam Rex²⁰⁸; & humidum innatum, tanquam Regina, quibus adest proles summa, ac numerosa, spiritus puta multi ac copiosa, tunc temporis dirumpitur vas, terra nimis excandefacta, tanquam Eurypilo hile tumente.

Ob quam rem sint rei spagyricae candidati hac in parte cautiore, ne in vas calefactum spiritum suum tanquam huc tempestate advectum projiciant, edpedetentim infundant, ut Eurypilus, sive arcanum chymicum benigne recipiat spiritum, sive Herculem. Alioquin diripietur tota insula, & totum peribit

²⁰⁶ Cos insula qua ratione diripiatur.

²⁰⁷ Arcanum chymicu Rege & Regina constat.

²⁰⁸ Quid Rex & quid Regina sit apud chymicos.

arcanum, quod Philosophi omnes in Turba saepe saepius indicarunt, his verbis: Irriga saepius, & pedententum infunde, ne submergatur terra nostra, & fiat in ea diluvium: multiplici siquidem via hic errare²⁰⁹ possunt chymiae tyrunculi, vel subitanea aquae mercurialis impositione, qua vas aliquando dirumpitur, vel nimia ejusdem aquae irrigatione, qua submergitur novus & tenellus artis chymicae foetus, & aquis suffocatur, vel etiam parca & nimis pauca hujusce fontis chymici unda superfusa, qua aduritur terra nostra, & sulphur nostrum quod temperatam ac moderata expostulat irrigationem, saepiusque iteratam, ne copia vitalis undae suffocetur, vel ea deficiente aduratur & ustuletur igneo sui ipsius calore interno, in quibus omnibus, Herculem insulam Con diripientem cernimus, & arcanum chymicum penitus annihilari.

²⁰⁹ Quibus modis errare possumus in chymia facienda.

**Amazonas Debellans Hercules & nippoitytem earum
Reginam jure belli captam, surrepto ejus baltheo,
Theseo suo bellorum socio tradens, quid
Prioehymicus demonstret ac indicet.**

Chapter 21.

Marte belloque potentes Amazonas²¹⁰, quamplurimi sunt qui existimant eas ipsas virtutis, ac fortitudinis esse silachrum; nihilominus si ad rationis lancem ac trutinam earum historias revocemus, vitii potius esse veras icones ac imagines inveniemus, quam ullam ullius virtutis, ac verae fortitudinis praeseferant speciem.

Id enim colligimus non solum ex nomine²¹¹, & earum etymo: sed etiam ex victus regimine, earumque impudice ac facinorose gestis, dictae sunt Amazones quod mammis careat: **αμαζος** enim mama est, unde **αμαξ**?quasi sine mamma: fuit enim apud illas, cruenta ac penitus Draconica lege sancitum, ut nati mares omnes, quos ex viris susciperent, in ipsomet vitae ortu interficerentur, femellis tantum servatis, quibus mammam dextram novacula candenti praescindebant, ne pugnae ac martis arti esset impedimento.

Earum ergo etymon demonstrat, Amazonas mulieres esse, quae naturali ac divinae legi parere, ac obedire nollent, sed fastu ac superbia nimis turgida, etiam cum periculo mortis, ac summo dolore, leges has naturales, ac divinas perfringere vellent: nonne siquidem lege naturali ac divina sancitum est, mulieres omnes partum suum nutrire debere, ob quam rem mammam ambas illis²¹², summa cum prudentia comunicavit, ut si quando una harum aegrotaret, vel casu aliquo deficeret, altera partui educando inserviret: hae vero mulieres genio naturali, ac Deo

210 Amazones quid indicet.

211 Amazones unde dicta earum leges & decreta.

212 Multieri cur mamas ambas natura dederit.

ipso prudentiores, unam tantum sibi arte parabant mammam, eamque solum femellis, non masculis reservabant: quid quaeso in rerum serie crudelius, ac vitio ipso turgentius reperiri, possit.

Crudelitas²¹³ in summo est quae sibi non parcat, ac vitium summum est, quod in ipsa vitae pravitate, ac morum omnium depravato cultu, virtutis ac fortitudinis culmen ponit: natis non parcere est sibi ipsi vim inferre, matris carere velle, est naturales pervertere leges: bello praeesse, Martemque profiteri, est altius quam natura postulat sapere velle, & quod natura negat invitae Minerva recusat, discere ac facere tentare.

Haec omnia in regno Amazonum²¹⁴ summo cum rigore vigeant, ac prodine vitii regnum potius, quam virtutis imperii praeseferre speciem summa cum ratione, contendere vellem: peculiare siquidem est ac vitio proprium, naturae ac Deo repugnare, virtuti vero, & naturae & Deo parere ratum est, eorumque leges ex jure summo observare consuetum.

Non ergo temere finxerunt Graeci Herculem Amazonas debellasse, cum virtutis sit labor peculiaris, muliebrem fastum, superbiam, ac dominandi, & imperandi eximiam cupiditatem devincere, & praecipue superbiam, quae apud Amazonas vera & unica erat Hippolyte²¹⁵ regina & Imperatrix, caput omnium, quam jure belli captam Theseo suo dedit desponsandam, ut penitus deponeret animum superbum, iugo maritali subjectum. At prius baltheum ei abstulit, hoc est belligerandi facultatem: Baltheus siquidem est succingulum bullis ornatum e quo pendet gladius belli, ac Martis index: Baltheum ergo illi

213 Crudeles erant Amazones.

214 Regnum Amazonum erat regnum vitii.

215 Hippolyte quid indicet.

sustulit, nec est praeceptum ne amplius Bellonae ac Martis labores suscipere, sed munera sua²¹⁶, pensaque revocaret, & lanam, linumque colo alligatum fuso traheret, & sic tradidit Theseo nubendam, ut viro forti pareret, & oeconomica tracteret & curaret.

Sic in vitiis mulierum debellandis, prudenter ac fortiter est agendum, quae ipsis conveniunt, & ex natura competunt tradenda; quae vero earum genium antecellunt, ac supra vires sunt, auferenda, ac surripienda veniunt, & virtutibus connectenda ne in vitium vertantur, hoc dictitant morales Philosophi, vitia ut corrigantur, virtutibus esse connectenda, vel opponenda. Haec sunt quae ad Ethicam possunt referri. At qua ratione & quo mentis ingenio Amazonum historias ad arcana chymica revocare valeamus, id ipsum arduum, ac difficile non admodum erit: cum Amazones²¹⁷ nobis exhibeant ac repraesentent sales chymicos, qui in centro cujuscumque rei latent: hi enim praepotentes sunt, & quamvis naturam femineam praesegerant, nihilominus arma virorum tractant, bellicae & Martis labores sustinent: quicquid enim est laboris, & belli, in vita hominum, ac animalium omnium, ac omnium rerum perdurante natura, id ipsum sal centrale cujuscumque rei patitur postquam victum est cessat bellum, ac labor mixtorum, quo persistunt in individui specie. Est enim in omnibus naturae rebus²¹⁸, intestinum bellum, Marteque illo furente pereunt omnia, & occidunt. Sales sunt soli, qui Martis illius furori resistunt, ac regnant, & imperant dum persistunt: Natis masculis non gaudent sed eos occidunt, non secus ac Amazones, quia vere sales naturales cujuscumque rei, corpora quaecumque interficiunt, quamvis ex ipsis oriatur, Sales tantum centrales reservant tanquam sui similes, quibus

²¹⁶ Hippolyte cum Theseo nupta.

²¹⁷ Amazones salet repraesentant.

²¹⁸ In omnibus rebus est bellum intestinum.

mammam dextram inurunt²¹⁹, hoc est humiditatem alimentitiam corruptioni obnoxiam detrahunt, exsiccata, ac ustulata hac alimentitia humiditate, quae est vere mamma dextra, qua corpora quaeque nitriuntur, hac sublata, & inusta pereunt corpora, elementis coadunata, Sale solo centrali persistente, tanquam Amazonu vera filia atque nata.

Solus in rerum natura reperitur summus Alcides, hoc est spiritus universalis, qui hos Sales vincit ac debellat, hoc est fixat ac coagulat, spiritusq; volatile ssalium omniu, qui acres ac mordaces sunt, bello, Marteque potentes, dulces reddit, fixos, ac permanentes, & ita jure merito vincit, ac debellat, & praecipue Hippolyten²²⁰, Amazonum Reginam, hoc est Salem metallicum qui vere altera est Hippolyte Amazonum fortissima, & imperatrix: Nam hic metallicus est eorum salium omniu potentissimus & caeteris omnibus imperat, cui potissimum spiritus generalis, Alcides noster bellum indicit, ac ipsum superat, ac debellat, spirituique metallico, bellorum socio tradit, ut cum ipso jungatur nexu indissolubili, veluti Hippolyte data fuit, ut nexu matrimonii inseparabili Theseo jungeretur.

Est enim Theseus spiritus²²¹ metallicus, Herculis bellorum socius ac fidus Achates, quem Hercules summopere amat, & quicquid pulchri, ac rari jure belli, ac Martis impetu acquirit, Theseo suo tradit convertendum, & praecipue Hippolyten Amazonem Reginam quam perpulchram, ac potentissimam dedit illi desponsandam: Hoc est, spiritus universalis Mercurii, postquam salem metallicum, ex metallorum compage extraxit, depuravit,

²¹⁹ Mamma dextra ustulata apud Amazones quid indicet.

²²⁰ Hippolyte quid apud chymicos judicet.

²²¹ Spiritus metallicus est alter Theseus

omnem extraneam & praeter naturam, agendi facultatem ac potentiam in ipsomet domvit ac devicit, tunc temporis detracto ejus baltheo, hoc est corrodingi facultate sublata, qua tanquam succingulo precingitur, spiritui metallico puro puto, tradit conjungendem, ut ex his junctis, ac connexis, oriatur tandem Hippolytus castissimus iste filius²²², qui nefandos Phaedrae novercae concubitus fugiens ab equis suis monstris marinis ex terrefactis, currum suum per scopulos, ac saxa trahentibus loris implicitus in varias discerptus est partes, quem postea Aesculapius ab inferis revocavit, & pristinae sanitati restituit.

Ex conjunctione siquidem spiritus metallici²²³, & salis puri ejusdem oritur sulphur illud, quod Chymici omnes exoptant, quod nefandos terrae impurae tanquam alterius Phaedrae amplexus fugiens, dum currum suu conscendit, patris iram fugiens, equis suis, per aera volitat intra vas in quo sublimatur, tandem loris implicitus, hoc est coagulatus in varias discerptur partes, dum in cinerem convertitur, qui in infimo vasis loco, persistens gehennae ignem patitur, ex quo loco tanquam ab inferis, a philosopho peritissimo, tanquam ab alio Aesculapio revocatur, & potione convenienti, & nectarea, pristinae sanitati restituitur, Quod fit dum potione aquae Mercurialis multoties iterata, vitae facultatem, penetrandi potentiam, ac transmutandi robur illi infundimus.

Hic latet tota Alchymiae ars, ac late, diffiuseque expanditur omnibus qui summis fere labris chymiam degustarunt: Siqui sint qui adhuc conquerantur, quod non clarius adhuc locutus sim, sciant ipsi si chymici sint, illis hoc solum sufficere, ut artem penitus habeant notam, non tamen absque labore summo, & meditatione profunda: laborent ergo necesse est, si laboribus Herculis perfrui: velint pigros enim ac nihil pensi

²²² Hippolytus quid apud chymices indicet.

²²³ Historia Hippolyti chymico explicata, totam artem complectens.

habentes, nec Herculis clava, nec Leonis Nemei
insignia decent.

**Ad inferos Descendens Hercules, Cerberumque iter
prohibentem triplici catena vinctum ad superos
trahens, quid piochymicis portendat.**

Chapter 22.

Mori²²⁴ humanum est, ac omnibus hominibus statutum, legeque divina sancitum est; nihilominus pauci sunt qui Herculis virtute freti, mortis iter aggrediantur, & ad inferos intrepide descendant. Cerberus²²⁵ adest, qui triplici gutture in nos allatrat, & ab hoc heroico labore, nos tremulos avertit, corpus hoc est, quod triplici facultate, naturali, vitali, & animali, tanquam triplici capite, ac gutture mortis vias difficiles, ac arduas nobis ostendit. Sed haec omnia vana sunt: descendendum tandem est, Cerberusque iter prohibes triplici catena vinctus, ad superos trahendus; nisi enim hoc fiat superas non possumus evadere ad auras, quod inclytae virtutis est opus ac labor, sed mortis perpetua mancipia sumus, & nullum corruptionis nostrae scimus orientem, sed perpetuis Solis occasi tenebris immersi, permanemus. Mori quidem perfacillimum est, at mortis aeternae effugere sepulchrum & hinc aeternae vitae frui lumine, ac gloria, est vere Herculem imitari, ad inferos descendere superasque evadere ad auras, quod praeclare nobis cecinit Virgilius dum canit his verbis poetico metro mensuratis.

*Facilis descensus Averni
Noctes atque dies patet atri ianua Ditis,
Sed revocare gradum superasque evadere ad auras
Hoc opus, hic labor est. Pauci quos equus amavit
Jupiter, aut ardens evexit ad aethera virtus
Dis geniti potuere.*

Qui nobis viam, ad inferos descendendi patefecere, ac modum docuere, quo Cerberus devincitur, superasque trahitur ad auras, hoc est

224 Mori comune est omnibus.

225 Cerberus quid sit.

mortis vias nos docuerunt, in quibus Cerberus²²⁶, hoc est corpus nostrum prosternitur omnimodo, ac triplici catena vincitur, amore, puta gratia, & puritate, his enim nodis tanquam vinculis, ad coelum trahitur Cerberus, qui tamen triplici capite, ac gutture, seu triplici sua facultate in nos allatrat, ut mortem vitae thesaurum terribilem nobis efficiat, & ab his terrenis ac infimis laboribus nos avertat, ne ab his editis & exantlatis coelum petere valeamus: praeter naturam enim est, ac extra omnes divini statuti leges corpus, coelorum intima ac penetralia invisere, absque morte praevia in qua putrefieri necesse est, corporisque maculas omnes deponere, & candorem qui coelo competit acquirere, quem candorem ac nitorem mors sola, per putrefactionem, & per puri, ab impuro separationem dare non potest, ni amor divinus, ac gratia coelitus infusa superveniant, quae corporis candorem ac nitroem coelestem perficiunt, & absolvunt, & sunt vincula²²⁷, & catenae, quibus anima nostra, seu divinus Alcides corpus suum ad supercoelestes evehit auras.

Haec est divina Alchymia, quam vire fortis ac prudens, sequi ac tractare omni animi conatu habet, hac si potiri queat nulla alia indiget, cum ex ea sola, & corporis & animae perennes & incorruptibiles emergant divitiarum & omnium thesaurorum fontes.

Si quis tamen aliam Alchymiam corruptibilem & temporanea habere cupiat, & ex his semierutis antiquoru parietinis colligere eam velit, contempletur quaeso, quid sit ad inferos descendereerberumque triplici catena vinctum, ab ipsis tenebrarum antris ad lucem revocare, & discet forsam modo animi, ingeniique robore valeat, inferos²²⁸ esse centrum

²²⁶ Corpus est Cerberus qui nos a morte terrei.

²²⁷ Vincula quibus vincitur Cerberus qualia sint.

²²⁸ Inferi qui sint.

cujuscumque rei, cujus imini, Mercurius vitae, adest alligatus, terrenamque supellectilem fideliter custodit, non secus ac Cerberus Plutonis, ac Ditis antra inviolanda conservat.

Mercurius ²²⁹ siquidem vitae, verus est Cerberus, triplici enim constat substantia, Salis, Mercurii, & Sulphuris, quae sunt Mercurio triplicia capita, ac guttura quibus omnia vorat, & ad inferos deducit seu morti tradit, sua mordaci, ac acri Sali natura, ac facultate, qua tanquam canino dente, ac gutture omnia, ad materiam usque primam reducit: est enim proprium Salis omnia interficere & ad ultima ortus ac interitus principia deducere, ideo traditur Salem esse custodem totius formae ac terrenae omnium virtutis, & Cerberi inferorum custodis veram nobis exhibet imaginem, ob quam rem miretur quaeso rei chymicae alumnus carissimus, subtilem & acutam Graecorum hanc fictionem, qua sub tegmine hujus fabulae, illi manifestatur arcanum totius naturae potentissimum: per Herculem siquidem nostrum, seu spiritum Mercurii ad inferos descendimus, hoc est omnia ad primam deducimus materiam, in qua sola Cerberum invenimus, triplici gutture allatrantem, sive Mercurium Philosophorum triplici substantia agentem, quem ad superos triplici catena vinctum deducere oportet, hoc est perficere debemus, ac omnino depurare, & ab omnibus terrae maculis vindicare, ac tandem coagulare, ac figere, & triplici vinculo ²³⁰ perligere: oportet etenim substantiam Mercurialiem substantiam sulphuris, ac substantiam Salis, quae in eo reperiuntur permanentes, ac omnino fixas esse, easque puras, ac aetheris & coeli naturam imitari: Alioquin nihil secreti, & arcani hujus Plutonici degustabimus; campos Elysios, seu felicitatis humanae ultimos terminos non videbimus; quia invictus Cerberus, & triplici illa catena non devinctus prohibebit iter ad inferos, hoc est secreta & arcana que in centro latent

²²⁹ Mercurius est item Cerberus.

²³⁰ Qua triplici catena vincitur Mercurius.

cujuscumque rei & praecipue metallorum, quae sunt Ditis ac Plutonis domus, ac palatia magna, non invisemus; Cerbero enim non devincto ad inferorum prohibetur iter: Eo autem superato, quicquid est in regno Plutonis manifestum & apertum habemus, & sic gradum revocamus, superasque evadimus ad auras.

Hoc omne tibi domesticum erit, Alchymiae candidate, si scias dare Mercurium Mercurio, & ignem igni, in hac enim sola operatione descendet Hercules ad inferos, Cerberumque iter prohibentem triplici catena vinctum, ad superos trahet. Compara tibi solum Herculem, & scias illi Theseum suum comitem inseparabilem administrare his solis ducibus, quicquid erit in regno Mercuriali, imo & vegetabili, & animali, certo certius tibi comparabis.

**Alcestem Admeti Regis conjugem ab inferis ad
virum
reducens Hercules quid Piochymicis indicet.**

Chapter 23.

Nunquam²³¹ ad Stygias fertus ad umbras inclyta virtus, quin gradum revocet, superasque revocet, superasque evadat ad auras: id apertum habemus in Alceste Admeti regis carissima conjuge, quae ut virum suum, a faucibus Orci eriperet, fatalemque diem illi prorogaret, pro ipso mori non recusavit, ut Parcis satisfaceret, quae Admeto Regi in gratiam Apollinis tantum gratiae, & favoris erogitantis promiserant, se fatalem illi diem prorogare modo quis amicorum fatalem illum diem pro ipso subire vellet: inter autem omnes, tum sanguine proximos, tum amicitiae vinculo connexos, sola inventa est conjunx, quae se alacriter pro marito suo Parcis obtulit, ut immatura sua morte, maturam sui mariti mortem immaturam efficeret, ac in longius vitae aevum prolongaret.

Virtus fuit insignis & amor Alcestes²³², quo solo mervit, ut ab inferis ab Hercule revocaretur ad maritu suum Admetum: quod nobis indicio est heroicas virtutes ac facinora praeclara, nunquam perpetuis obvelari umbris, nec silentii obscuro pulvere obvolvi posse, quin tandem in lucem prodeant, & sibi ipsi, & quibus facta sunt, prosint. Virtus ipsa virtutem revocat in lucem, etsi sit occulta, & tenebris involuta Cummeriis, imo & ex sepulchro vires majores acquirit, & famam celebriorem, quocirca ne nos terriret mors, ac supulchrum, ad praeclara facinora tentanda, virtutisque iter incendendum, ab ipsa morte, & sepulchro nos eripit virtus, invitis ac nolentibus Parcis & fato ipso recusante: domat enim omnia virtus, & sola

²³¹ Virtus est semper memorabilis.

²³² Alceste quid indicet.

est expers sepulchri, qui bene²³³ virtuose ac fortiter vivit bis vivere dicitur, imo perenniter cum sola sit aeterna virtus, & qui per virtutem perit, nunquam pol interit.

Si Alceste ²³⁴ Ethicis sit virtus, Chymicis Philosophis erit humiditas radicalis metallica, aut cujuscumque rei alterius quae vera est conjux Admeti, seu Sulphuris vitae, cujus armenta seu spiritus vitales, per longum temporis spatium pascit Apollo, humaniterque receptus, a Parcis impetrat, ut fatalem mortis diem effugere queat, modo pro illo, quis amicorum aut consanguineorum mortem oppetere velit: at inter suos consanguineos, & amicos sola inventa est sua conjux, quae vitae suae dispendio, mariti vitam a morte redemit.

Sulphur ²³⁵ pariter hoc nostrum, quod vitalium spirituum est author & pastor, Apollinem coelo ac Olympo depulsum, apud mortales exulantem & spiritus sulphuris vitae tanquam Regis Admeti armenta pascentem humaniter recipit, hoc est influxum Solis, e coelo descendentem in se recipit, & se cum illo amicitiae vinculo conjungit, in cujus rei beneficium Apollo, seu influxus iste coelistis, dat illi virtutem, ac robur prorogandi vitam in longius, modo unus ex consanguineis & amicis suis, hoc est, modo Mercurius vel sal, vel spiritus vitalis aliquis vice illius mortem oppetere ve int. Inter quos solus invenitur Mercurius ex quo sit aqua Mercurialis, quae est illi tanquam vera conjux & uxor sulphuris, quae vitae suae dispendio, mortem oppetere non recusat, mod sulphuris vitam redimere queat, & a mortis & corruptionis sepulchro vindicare: hoc claret in Arcano

²³³ Qui bene vivit bis vivere

²³⁴ Alceste quid apud Chymicos indicet.

²³⁵ Alcestes historiae explicatio.

metallorum: Mercurius siquidem qui est uxor sulphuris nostri, dum ambo in lectulo Philosophorum concumbunt, Sulphur praeservatur a morte, etsi mori videatur, Mercurius vero vice illius mortem appetit, & Acheronta transmeat: donec Hercules, qui est Aqua nostra Mercurialis²³⁶, Plutonis ac Ditis antra inuisat: haec enim aqua Mercurialis Acheronte refuso, & Cerbero superas tracto ad auras, vitam tribuit humiditati radicali istius arcani, & suscitatur illam, & una cum corpore suo reducit ad lucem priorem, & reddit sulphuri suo nitidiorum & puriorum, quam prius fuerit: & sic dicitur Hercules Alcesten ab inferis revocare, & ad virum suum, seu ad sulphur nostrum deducere, ut pacate iterum vivant, & felicissimum ducant aevum: humiditas siquidem haec, e corruptione & morte sua suscitata & calido suo, seu sulphuri suo, conjugli²³⁷ vinculo sociata, est Arcanum Philosophoru, de quo dicitur apud Hermetem: fortitudo ejus integra est, si versa fuerit in terram, & in coelum ascenderit, iterumque in terram descenderit, suscipiens vim superiorum & inferiorum, de quo clarius loqui Chymicis non concessum est, ne sigillum Hermetis perfractum velint.

²³⁶ Vires aqua Mercurialis.

²³⁷ Aqua Mercurialis congelata est Arcanum physicum.

**Ab Inferis Reversus Hercules, Lycum Thebarum
Regem quod Megarae conjugii vim inferre
volvisset, interficiens, quid Ptochymicis
demonstret.**

Chapter 24.

Nihil tam alte constituit natura,²³⁸ quo virtus non possit eniti; nihil enim intentatum reliquit virtus: Postquam se ipsam probaverit, alios etiam sibi conjunctos similibus, aut difficilioribus rerum fortuitarum casibus probare tentat.

Saepe saepius exulat virtus,²³⁹ & ad inferos descendit, tenebris obscuratur, ac caligine densa inimicorum quamplurimorum, qui in ipsam virritem velut nubes in solem praetervehunt, at tandem etiam aliquando revocatur ab inferis, & redit ab axilio potentior multo quam fuerit antea: Inimicos vincit ac superat, non fecus ac sol dissipat nubes, quae illius lumen pro tempore obscuraverant, hoc nobis prae oculis exhibet Hercules ab inferis rediens & Lycum Thebarum rege quod Megarae conjugii vim inferre volvisset interficiens.

Quis enim est inter viros fortes,²⁴⁰ ac virtuosos, qui non tandem famae aut gloriae suae detrimentum patiatur, & sui ipsius splendoris & luminis eclipsim ferat, & sic ad inferos descendat? quo tempore Lycus insurgit in Megaram Herculis conjugem, hoc est in famam & gloriam virtutis nostrae, insultat Lycus seu Zoilus, ac invid⁹ ac famae virtutis nostrae conjugii obloquitur & sic vim inferre tentat. At cum in

²³⁸ Virtus omnia tentat.

²³⁹ Virtus sapissime exulat, sed ab exilio redit potetior.

²⁴⁰ Nihil est in rerum natura quod detrimentum non patiatur.

pristinum splendorem redit virtus, ac ab inferis revertitur, Lycos hos omnes, seu zoilos, ac invidos interficit, dissipat, ac fugat, quicquid attentatum est. Simile nobis exhibet simulachrum corpus nostrum, dum divino ac supercoelesti numine, ac virtute redit a morte in vitam in sua resurrectione, vitium omne interficit, ac fomitem peccati omnem extinguit, quod animae, seu Megarae suae conjugii vim inferre volvisset: Vitium etenim est quasi Lycus,²⁴¹ qui semper in animam insultat, ac ejus famam, & gloriam obscurare tentat, donec corpus suum ab inferis redeat, hoc est a corruptione in vitam emergat, tunc temporis purum conjugetur purae animae, & vitia Omnia in ea extinguuntur, quae ejus gloriam interficere tentabant.

Id clarius in regno mineralium manifestum habent Spagyrici omnes, qui centrum mineralium speculantur. Est enim in omnibus mineralibus,²⁴² ut & in reliquis omnibus naturae mixtis, corpus, anima, & spiritus, quae tria in resolutione rerum omnium ab invicem separantur & in separatione spiritualem omnino acquirunt agendi potentiam, ac miram penetrandi virtutem, Adeo ut corpus ipsum, post putrefactionem suam & mortem, seu ab inferis rediens, potentiam habeat interficiendi spiritum, hoc est coagulandi, ac fixandi: in coagulatione ac fixatione spiritus dicuntur interfici, ac vere mori, unde praeclare admodum,²⁴³ ac docte dixerut Graeci Herculem ab inferis redeuntem Lycum interfecisse, quod Megarae suae conjugii vim inferre volvisset inferre. Hercules hic, corpus est, tanquam omnium fortissimum, quod ex putrefactione rediens spiritum suum aggreditur, & fixat, ac coagulat ipsum, & sic interficit, quod Megarae suae conjugii vim inferre volvisset: Spiritus siquidem est ille solus, qui putrefactionem rebus molitur, dum

241 Vitium Lycus est.

242 In omnibus rebus est corpus, anima & spiritus.

243 Spiritus qua ratione dicantur mori.

ergo corpus putrefit,²⁴⁴ ipse tunc temporis animae ipsi vim inferet, ac corrumpere tentat, sed cum putredinem nesciat, ob seminis ignei & aetherei copiam, qua turget irriti sunt onatus, ideo dum corpus surgit ab ipsa elementorum suorum corruptione in novam compositionis puritatem ac candorem, invenit spiritum suum anime sue occupatum, comprehendit ipsum, coagulat ac fixat, & sic interficit, ac necat Lycum Thebarum Regem, hoc est spiritum, totius arcani metallici, ac thesauri Chymici verum & unicum Regem.

Est enim spiritus metallicus verus Lycus,²⁴⁵ hoc est verus Lupus: λ υ η ο ς enim Graece, sonat Lupum, & apud authores Chymicos spiritus hic metallicus, Lupus cognominatur, ut videre est apud varios artis Spagyricae authores, & praesertim apud Basil Valentine ²⁴⁶ antiquissimum Chymicae artis authorem: Lupus vero cognominatur, ea ratione, quod voret corpora rerum omnium, & putrefactionem inducat & mortem rebus omnibus, & ut Lupus animalium omniu voracissimus carne pascitur, ac nutritur, sic & Lupus Chymicorum qui est eorum spiritus ex metallis extractus, qui eorum aquam Mercurialem constituit & componit, carne pascitur & sanguine metalli nostri, ac adeo consumit illud, ut nihil nisi terram aridam & sterilem relinquat, quam caput mortuum dicimus, & terram damnatam, qua ossibus ab omni carne denudates aequiparare possumus, quos lupi linquunt tanquam inutiles & nutritioni eorum nihil facientes.

²⁴⁴ Spiritus in Chymicus est solus qui mortem molitur.

²⁴⁵ Lycus quid indicet.

²⁴⁶ Tractatu de occulto lapide Philosophorum.

Aquilam Quae Exeedebat perpetuo renascens jecur
Promethei in Caucaso religati, sagittis interficiens
Hercules, quid Phiochymicis indicet.

Chapter 25.

Auri sacra fames,²⁴⁷ quid non mortalia pectora cogis?
tu vere es Aquila illa quae corrodis ac exedis perpetuo
renascens jecur Promethei in Caucaso religati.

Homo dives auro ac argento praepotens est
verus Prometheus qui auro & argento fretus,
imperium, vel potius tyrannidem in alios exercet, & sic
quod solis Diss ac regibus competit, sibi temere
arrogat, ignemque coelestem furatur, hoc est agendi, ac
imperandi facultatem: Est enim haec facultas, ac
potentia coelestis ac divina, quam Divites auro freti, ac
mammona, in pauperes crudeliter exercent, ac semper
timent ne abeat, ac pereat, auro destructo: quocircia
crescit in ipsis habendi ac ditandi cupido, ac hydropica
siti male affecti, quo plus sunt potae, plus sitiuntur
aquae,²⁴⁸ crescit amor nummi quantum ipsa pecunia
crescit: unde merito excruciantur Divites studio illo, ac
dira libidine augendi ea quae habent, eaque simul
amittendi metu, unde ipsis pecunia supplicium est, &
vere Caucaso religati,²⁴⁹ comedentis ac exedentis
Aquilae patiuntur rostrum insatiabile; nisi tandem
divinus adveniat Alcides, seu virtus inclyta, ac
magnifica, quae sola famem illam insatiabilem, seu
Aquilam exedentem sagittis suis enecat,²⁵⁰ ac interficit,
ac jecur perpetuo renascens, quod est thesaurus
perpetuo crescens marcescit tandem, ac contabescit
seposita thesaurorum cumulandorum dira libidine,
quae exedentis Aquilae simulachrum in Prometheo
nobis demonstrat: Cura enim illa immensa, ac perpetua

247 Aurum est rerum omniu potentissimu.

248 Juvenalis

249 Pecunia est supplicium divitum.

250 Aquila exedens jecur Prometheo quid sit.

ditandi deposita, thesaurorum ac divitiarum certus imponitur finis, & sic eorum ipsis suppetit usus: sic ditiores sunt ac beatiore, quod satis habeant, quibus contingunt nihil que amplius optent.

Beatiore autem sunt Spagyrici Philosophi, si Aquilam Chymicam quae renascentis perpetuo jecoris carnes exedit, ac comedit in Prometheo Caucaso moti alligato, sagittis Herculis interficere valeant, infinitas ac immensas possidebunt vere divitias, nec tamen etsi habeant infinitos thesauroru acervos, ac studio acri, ac mordaci eos ipsos thesauros multiplicandi detinebuntur, cum sic partae opes, sine cura ac studio crescant. At oportet antequam hoc contingat: Alcidem sagittis suis interficere Aquilam illam, quae jecur perpetuo renascens exedit Promethei in Caucaso religati.

Ideo Aquilam ²⁵¹ intelligimus Mercurium Philosophorum qui vere Aquila dicitur passim apud authores: is solus est, qui jecur comedit perpetuo renascens Promethei nostri,²⁵² hoc est, is solus est, qui comedit sulphur nostru perpetuo renascens arcani nostri, seu Salis nostri, qui verus est Prometheus, nam primo omnia in rerum natura finxit, ac construit, & dispensat, coelestem ignem furatur ex rota Solis, hoc est calorem naturalem rerum omnium, qui vere coelestis est, & ex influxu Solari, accipit ac furatur, & centro cujuscumque rei alligat, cujus rei crimine, supplicio miro afficitur, Caucaso puta religatur, & Aquilae insatiabilis patitur rostrum, quae illi perpetuo renascens jecur consumit ac exedit.

Cuacalus ²⁵³ nobis repraesentat naturam lapidis, ac Petrae simulachru & effigiem, in quam

²⁵¹ Aquila apud Chymicis quid.

²⁵² Jecur Promethei, quid apud Chymicos.

²⁵³ Caucasus apud Chymicos quid indicet.

substantia metalli nostri convertitur & cui alligatur, ob calorem internum coelestem in centro sui ipsius crescentem, qui substantiam illam & essentiam in lapidis ac durae silicis naturam indurat.

Sulphur internum, ²⁵⁴ quod est caloris naturalis vera cistula, perpetuo crescens ac renascens, caloris naturalis externi, & alimentitii fotu, jecur illud perenniter crescens nobis repraesentat. Aquila vero comedens ac exedens, est consumptio caloris illius naturalis, quam patiuntur res omnes, toto durationis suae tempore: in Arcano autem Chymico, est Mercurius Philosophorum qui Sulphur naturae perpetuo comedit, variosque colores apparere facit, donec tandem adveniat Hercules, hoc est vis illa fixans, ac coagulans, quae Acrimoniam seu comedentis Aquilae nostrae naturam interficit, seu in rei permanentis ac persistentis essentiam convertit: tunc pacata fiunt omnia, nec Prometheus amplius cruciatur, ac dilaniatur corrodenti Aquilae rostro, hoc est fixum est, ac omnino persistens calidum illud, & humidum illud radicale metallicum, nullos timens ignes, nec ullas famelicas Aquilas, quae sunt virtutes exedentes, ac corrodentes humidi seu calidi innati rerum omnium quod nisi perpetuo cresceret, brevis esset & curta vitae suppelex.

²⁵⁴ Explicatio jecoris perpetuo renascentis Promethei.

**Cygnum Martis Filium equestri certamine vincens
Hercules, ac Theodamentem occidens, quod ei
cibum denegasset, illiusque filium Hylam secum
abducens quid nobis portendat.**

Chapter 26.

Belli compescere rapinas,²⁵⁵ ac populationes militum, assuetas ac vulgares actiones prohibere posse, est Herculeae ac insignis virtutis opus, & praesertim hoc in saeculo, in quo dum militatur rapinis potius, populationibus ac furtis vacatur, quam hostibus debellandis, imo occasiones ac tempora opportuna hostem debellandi praeterlabuntur: non ut bellum in longius protrahatur tempus, ad victoriam integram apudiscendam, sed ut rapinae ac furti persistent tempora, ac longius perdurent. Itaque bellum ²⁵⁶ hodiernum vere dicere possumus rapinam ac furtum, non pacis instrumentum ac viam, sed pestis ac famis semitas ac vias certissimas: Plus enim disperditur vini ac frumenti uno belli anno, quam consumi possit decem pacis annis. Ad tantam enim superbiam, arrogantiam, ac immodicum vivendi modum insolescunt milites, ut quasi nunquam indigere deberent, omnia perdant ac consumant: & ferunt ac patiuntur hoc belli Duces, magno juris bellici detrimento: nam hinc morbi ²⁵⁷Epidemici in castris fiunt, neglecto legitimo, ac frugali victus regimine: hinc militum strages numerosa quam maxima, plusquam in maximo praelio, quod belli Duces evitare possent modo rapinam, & militum insolentem arrogantiam & audaciam in ipso belli limine compescerent.

²⁵⁵ Belli compescere rapinas virtutis est opus.

²⁵⁶ Bellum hodiernum quale.

²⁵⁷ Morbi Epidemici in bello unde oriuntur.

Sic Cygnum Martis²⁵⁸ nium devincerent, ac Theodamantem occiderent quod cibum illis denegaret: ex his siquidem populationibus ac rapinis, fames adest, & ciborum administrandorum denegatio, quae militum ingentem aciem perdit, ac Duces ac Reges frustratur intentis: Quocirca ut hanc calamitatem effugiant & belli evitent Charybdim, necesse est ut hunc Cygnu Martis filium, ac Theodamantem devincant ac occidant, filiumque ejus Hylam secum abducat,²⁵⁹ qui erit ordo legitimus belli, ac justitia militaris, qua felicissimum militia habet exitum, ac prospero rerum successu temrinatur. Alioquin in cassum abeunt omnia, no fecus ac in arcanis Chymicis peragedis, omnia pessu eunt, nisi in principio Hercules Chymicus equestri certamine vincat Cygnu Martis filium, ac Theodamentem occidat, quod fit dum Mercurius Philosophorum ferruginem Sulphuris Philosophorum occidit hoc est coquit, & ad perfectionem deducit.

In principio²⁶⁰ siquidem coctionis Sulphuris Philosophorum, nulli apparent imperfecti colores, & praecipue ferrugineus color, qui Martis naturam, ac prosapiam testatur, unde jure merito materia Physica, tunc temporis vere potest nuncupari Cygnus Martis filius ac Theodamas, ob ferri imperfecti metalli naturam, quam prae se fert, & colorem unde etiam a Philosophis ferrum dicitur & calx ferri, neque ullo pacto mentiuntur, nec variiloqui sunt.

Quocirca ni in principio coctionis nostrae Mercurius, qui est verus Hercules noster, devincat Cygnum hunc Martis filium, ac Theodamante, in cassum abeunt omnia, & pereunt: sed adhuc non sufficit Theodamantem interficere, at etiam oportet ut post internecionem patris, abducatur & Hylas, Theodamatis filius carissimus, que Hercules ducat

258 Quid sit Cygnum Martis filium occidenre.

259 Hylas est ordo ac institia militaris.

260 In principio Lapidis Phisici qualis appareat color.

oportet ad Colchica expeditionem, & Argonautaru fiat socius.

Hoc faciet²⁶¹ prudentissimus Artis Spagyricae alumnus, si post mortem Theodamantis, ac Cygni Martis filii interitum, hoc est postquam materia nostra quae ex Martis propagine est, mortua fuerit & putrefacta, & sanguinem dederit suum, multique colores imperfecti ac medii apparverint ac trasierint, albusq; apparverit color, Sulphurque albu se sublimaverit, ac in altu se sustulerit, quod vere dici potest Hylas Theodamantis filius propter varias mutationes & insignes alterationes qua ipsum Sukphur patitur antequam ad albedinem perducatur: Tunc enim temporis a Mercurio nostro, seu ab Hercules abducitur, & ad expeditionem Colchicam conducitur.²⁶² Nam certissimum est, Sulphur hoc album a Mercurio nostro, tanquam ab Alcide, deduci, ad ultimum ac supremum perfectionis gradum, hoc est ad rubeam tincturam, quae est supremum artis Chymicae fastigium, & vera est Argonautica expeditio.

Nam ut Agronautae nihil aliud ex hac periculosa ac suprema expeditione reportarunt, quam vellus Aureum: parietiam ratione Sulphur hoc album coctione continua in Mercurio Physico, non alia de causa, rubicundum perringit colorem, quam ut ad auri naturam omnia convertat, & ad verae vitalis vitae tincturam deducat: quod nihil aliud est apud Chymicos antiquos, quam vellus Aureum ex Colchica terra reportare; nam Colchos quasi **Χαλῆος** dicitur terra aerea & metallica ex qua, arte & industria Chymica verum Aureum vellus reportamus.

²⁶¹ Hylas qua ratione abducendus sit.

²⁶² Sulphur album est Hylas, & quare.

**Cercopas Devincens Hercules dum Omphalae
Lydorum Reginae serviret, quid Piochymicis
portendat.**

Chapter 27.

Quamvis otio torpescat virtus,²⁶³ & sui ipsius aliquado obliviscatur ac dormitet; nihilominus semper aliquid heroicum, ac magnum, ex ipso otio, ac virtutis somno erivitur, ac in lucem erupit, & hoc est Cercopas devincere, & Omphalae servire: fuerunt enim Cercopes populi Pithecusae insulae, omni flagitiorum generi dediti, ac penitus criminibus ac vitiis nefandi, quos devicit Hercules, ac superavit, dum Omphalae Lydorum Reginae serviret, cujus amore peribat, & cujus gratia tantum sui ipsius oblitus est, ut clavam suam, cum cole permutaverit, in eoque lanam ac filum duxerit, ac alia Hercule indigna, peregerit, amore foemineo inebriatus: cum his tamen absurdis, ac tanto viro indignis, Cercopas devicit, ut nobis sit indicio, qui virtutem profiteamur,²⁶⁴ ne unquam adeo profundo torpescamus otio, ut omnes virtutis scintillae, ac favillae, extinguatur; at in medio vitiorum, ac voluptatis centro elucescant.

Sic quamvis Omphalae Lydorum Reginae serviamus, hoc est voluptatum barathro simus immersi; nihilominus Cercopas vincimus hoc est virtutis aliquid ex nobis exurgit, vitia alia comprimendo, ac superando.

Cercopas²⁶⁵ autem vincit Hercules, ac superat in Chymicis operibus, dum eterogenea cuncta separat, ac vitia corrigit omnia, quae ex primo originali elementorum fonte terrae nostrae exsurgunt. In dealbatione, ac mundatione terrae hoc contingit;

²⁶³ Virtus etsi sit immemor sepe sui, tamen magna operatur.

²⁶⁴ Explicatio Omphala Regina Lydorum.

²⁶⁵ Cercopas quomodo vincat Hercules.

solus²⁶⁶ enim Hercules noster, id est Mercurius est qui dealbat ac mundat terram nostram, & purificat ipsam, ac vindicat ab omnibus eterogeneis excrementis, ac interim Imphalae Lydorum Reginae amore ustulatur, ac ipsius servitutis duru patitur jugum, ita ut vestem ipsiusmet Omphalae induat, ac clavam suam, & Leonis Nemeaei pellem, cum colo & fuso, ac muliebri omni indumento permutet, sui ipsius immemor, ac prosapiae fuae oblitus, cujus Cupidinis flammis exardere videmus, dum intra vitrum nostrum, quod est palatium, ac basilica Regia, in qua Hercules noster, seu Mercurius terrae nostrae incumbit, ac ejus amore ustulatur, atque ejus vivis adeo flammis exardescit, ut vestem terrae nostrae,²⁶⁷ sive Omphalae induat, ac in ejus naturam convertatur.

Mercurius siquidem postquam terram dealbaverit, ac ejus maculas omnes deleverit, nexu indissolubili cum ea connectitur, & fiunt quid unum incombustibile, ac omnium penetrabile. Sic jure merito dicimus Mercurium Omphalae, seu terrae Spagyricae amoris igniculo exardescere, & eatenus animitus illi servire, ac Cercopas devincere, dum quo terrae nostrae inimicatur, separat, ac consumit.

²⁶⁶ Solus Mercurius terram dealbat.

²⁶⁷ Quid sit Herculem Omphalae regina servire.

**Pylum diripiens Hercules, ejusque Regem Neleum
cum tota ejus domo, praeter Nestorem trucidans,
ac Junonem Neleo ferentem opem, telo trisulco
vulnerans, quid Piochymicis commonstret.**

Chapter 28.

In humanis rebus,²⁶⁸ quicquid virtutem non sapit, virtus ipsa respuit, ac diripit: sic Pylum quae nobis humanitatem vitiiis scatentem, ac redundantem exhibet, diripit Hercules, ac ejus Regem seu superbiam una cum asseclis omnibus suis, ac vitiorum suppellectilibus disperdit, ac interimit, praeter Nestorem tunc temporis forte fortuna exulantem, hoc est prudentiam humanam, quae quamvis virtutis umbram aliquam possideat nihilominus, si humanitatis sortem miseram, ac labilem, ex qua ortum habet, perpendamus, eam vitii radices, & succos sapere, ac redolere percipiemus: tamen quia virtutem sequi tendit, eatenus virtutis sobolem & assecla constituimus. Unde ab Hercule in perditione Pyli, totiusq; Nelei domus,²⁶⁹ sola ipsa prudentia servata est, & merito quidem; quia tunc temporis exulabat: Solent enim vitiosi homines in magnis vitae periculis, & in supremo vitae suae termino, privari prudentia, & quo magis ea indigent, tunc temporis patiuntur eam, ab eorum negotiis urgentioribus exulare: confidunt tantu suis divitiis, ac opibus, tanquam praepotenti Junoni quae tunc temporis Neleo, quidem ferre opem conatur, at irriti sunt ejus omnino conatus, Hercules noster, telo trisulco, Junonem illam vulnerat, & sic vanos efficit Junonis in Neleum affectus.

Telum ²⁷⁰ istud trisulcum quo Juno, seu divitiarum & opum confidentia vulneratur ab Hercule seu virtute, est vis illa heroica triplici robore insignita,

268 Pylus quid demonstret ethice.

269 Prudentia humana in arduis vita periculis saepe exulat.

270 Telum trisulcum quo vulneratur Juno quid sit.

magnitudine puta animi, contemptu rerum infernarum, ac amore virtutis, quibus sulcis telu Herculis armatur, ac Junoni plagam, ac incurabile vulnus infligitur.²⁷¹ Sic Pylum diripit Hercules, ejusque Regem Neleum cum tota ejus domo, praeter Nestorem interficit, ac Junonem telo trisulco vulnerat Neleo feretem opem, hoc est divitias omnes contemnit ac nauci pendit, magnitudine animi, contemptu rerum terrenarum, ac amore virtutis, quibus armatus Hercules ab officio suo, & rerum intentu nunquam desistit ac deflectit.

Sic etiam apud Chymiae alumnos interpretari possumus Pylum²⁷² insulam materiam esse Chymicoru cui imperat Neleus, seu spiritus mineralis qui verus Beleus est: & ni ab Hercule nostro interficiatur, ejusque insula, seu terra nostra diripiatur, una cum tota sua familia, non prodest quicquam in Chymicis operibus: Mercurius siquidem noster, quem semper in Chymicis Herculem interpretati sumus, terra Chymicam habet dirvendam putrefactione, in qua putrefactione vere dicere possumus Pylum vere dirvi, ac Neleum²⁷³ ejus Regem, una cum tota sua familia interfici, quia omnia dirvuntur & corrumpuntur, ac interficiuntur omnes spiritus & praecipue Sulphur nostrum quod in hac Insula imperat ac regnat, Praeter unam Salis naturam quae illaesa, ac inconcussa manet, quae Nestoris nobis repraesentat effigiem, seu prudentiae sobolem, quae rebus in adversis, ac summis vitae periculis ac discriminibus semper constans, ac permanens esse solet.

Juno²⁷⁴ vero quae Neleo ferre opem conatur & trisulci telo ab Hercule vulneratur, Aurea est natura

²⁷¹ Quid sibi vult Pylum dirvere.

²⁷² Pylus insula quid chymice.

²⁷³ Pylus insula quid chymice.

²⁷⁴ Juno quid apud Chymicos.

incorrupta, ac coelestis quae materiae Chymicae, seu terrae metallica subvernit, ac eam a corruptione,²⁷⁵ & morte vindicare tentat: at dum id ipsum tentat, ac molitur, telo trisulco vulneratur ab Hercule nostro, seu Mercurio qui cum triplici substantia constet, Mercuriali puta, sulphurea ac salita, virtute illa triplici sauciat ac vulnerat ipsam Auri naturam, seu tincturam, quae in occulto metalli nostri jacet, & sic telo trisulco vulneratur Juno, ab Hercule seu Mercurio nostro dum Neleum ab ipso mortis supplicio vindicare cupit.

Qui ex Spagyricae artis candidatis in supremo illo Philosophorum arcano, terrae Chymicae, variam ac diversam alterationem, ac mutationem contemplati sunt, fortasse non mirabuntur: has abstrusas, & occultas hujus fabulae explicationes, at veras & synceras reputabunt, ac ex naturae rei centro eductas: nec fortasse aliud praeter id ipsum solum hujus fabulae author subintelligere voluit, dum haec figmenta excogitavit: Sunt enim naturae mira, quae obscuro hoc fabellae velamento obteguntur, ut factitari semper apud antiquos solitum fuit, qui naturae secreta tacere penitus, sed filiis doctrinae, & Hermetis²⁷⁶ alumnis pandere voverunt: tali tamen modo, ut non omnino declarata essent, ac manifesta, sed aenygmatis cortice obvoluta, ut ea detecta, ac confracta, doctis, ac dignis patefacta fierent ut obvenit in hisce omnibus Graecorum fabulis, quae miro artis Spagyricae tegmine, secreta naturae, ac artis miracula pandunt, nihilominus penitus occultant ac celant, his omnibus qui artis Spagyricae sacris initiati non sunt nec Elementorum & naturae mysteria occulta, unquam contemplati sunt, at potius naso adunco suspendunt.

Hi certe nunquam telum Herculis trisulcum sibi comparabunt ut Junonem nostram vulnerent, Neleumque occidant, ac diripiant Pylum insulam hanc auriferam, quam quidem auro depraedari ac spoliari vellent. At labores & Herculis certamina quae in hac

²⁷⁵ Quid sivelit relo trisulco vulnerare Junonem.

²⁷⁶ Antiqui secreta natura obscure scripserunt.

diripienda insula subire debemus, penitus recusant, imo vescio quo glaucomate detenti, reputant artem Spagyricam vanam penitus & inanem, cui tamen insudare deberent totis vitae diebus, ut auro tandem porirentur inexhausto, cui summopere inhiant: credant si velint tot Authorum autoritatibus, tot historiis, quibus mentiti nefas est, si colchicum vere vellus aureum habere voverint, insulamque nostram Pylum divere cupiant, ut Neleum cum tota sua domo interficere possint, hoc enim occiso,²⁷⁷ & interempto, prodibit statim in lucem Sulphur nostrum, quod est semen auri, quo solo egent Alchymistae, ut aurum & argentum efficere queant de eadem materia ex qua natura ipsa in visceribus terrae igne invisibili format cuncta metalla, ac ea ad perfectionem perducit, hinc auri & argenti micat ac lucet substantia.

²⁷⁷ Sulphur natura est semen auri & metallorum omnium.

**Eurythum Occhniae Regem occidens Hercules,
ipsamque Occhaliam Urbem delens & Jolem sibi
denigatam vi obtinens, eamque in Euboeam
abducens, quid portendat Piochymicis.**

Chapter 29.

Vanitatis²⁷⁸ aureus montes excelsos ac elatos, in nobis ipsis deprimere, hoc summae virtutis est labor, ac opus: hoc est Eurythum Occhaliae Regem vere occidere, tantae enim fuit praesumptionis, ac vanitatis, ut Herculis amicitiam, ac consanguinitatem nimis fastidiose respueret, Jolem illi in uxorem denegaret, qua re indignatus Hercules, oppugnavit Occhaliam ipsam Urbe eamque funditus delevit, Eurythum ejus Regem interfecit, & sic Jolem vi obtinuit, & in Euboeam abduxit ibique mirifice adamavit.

Quod & viri fortes miro virtutis labore etiam in se ipsis quotidie experiuntur, dum vanitatis radices omnes radicitus averruncant ex animis suis, ipsumque vanitatis fontem penitus exhauriunt, tanquam Occhaliam dirventes: Sic Eurythum occidunt, & Occhaliam delent: Jolem vero in uxorem sibi denegatum vi obtinent,²⁷⁹ hoc est sinceritatem animi, ex illo vitiorum conflictur, ac victoria, magna animi contentione, tandem obtinent, ac in Euboeam secum abducunt, hoc est, in vitae integritatem trahunt: **ενδιος** siquidem vitae integritatem sonat. Qui enim hominum Eurythum hunc Occhaliae Regem occidere possunt ac Occhaliam ipsam Urbem delere valent, hoc est vanitatem humanam comprimere possunt ac compescere, tota vitae suae tempore, in summam vitae integritatem, ac sinceritatem avum suum vere trahunt ac ducunt.

²⁷⁸ Vanitatem comprimere virtutis est.

²⁷⁹ Quid sibi vult Jolem in Euboeam abducere.

Dispari iam sensu,²⁸⁰ Eurythum hunc, & Occhaliam ipsam interpretari possumus, in Chymicis arcanis, spiritum mineralem nigrificantem, ac corruptentem materiam nostram Chymicam quae vere, apud nos, vera Occhalia dici potest, cum occidat omnia quae ei incumbunt: Hercules autem adveniens & Jolem sibi in uxorem poscens, hoc est terram puram, ac virginem, quae in intimis Occhaliae penetralibus habitat, spiritus mineralis innatus ac internus ipsius terrae Chymicae, tanquam Rex, ac imperator ipsius terrae seu Occhaliae urbis,²⁸¹ ac Pater Joles denegat Herculi Jole, seu terram hanc puram ac virginem, quam Sulphur terrae, ac naturae dicunt Philosophi Spagyrici, quam repulsam aegre ferens Hercules, bellum indicit Occhaliae Regi, ipsumque debellat, ac occidit, urbemque ejus delet fuditus, Jolemque sibi denegatam bi obtinet, ac in Euboeam secum abducit. Quod fit dum aqua Mercurialis seu Mercurius Philosophorum terrae Chymicae incumbens eam purefecit, ac dilvit spiritus innatos ac internos alterando, unde diversi ac varii apparent colores, donec tandem unus appareat color albus, ex quo tandem exurgit terra foliata, seu Sulphur naturae: pulcherrima illa terra, quae nobis Joles imaginem repraesentat, quam Hercules in uxorem sibi expostulat adjungendam, denegatur tamen ab Eurytho, ejus patre, quia terra illa Chymica,²⁸² nunquam ex se dat illam terram puram ac suae puritatis florem quem Sulphur naturae dicimus, nisi post sui corruptionem ac interneccionem, & mortem: unde vere dicimus occiso Eurytho Occhaliae Rege, ac diruta Occhalia urbe, tunc temporis Herculem vi obtinere suam Jolem, quia vere post terrae Chymicae putrefactionem Mercurius

280 Quid sit Eurythus in Chymicis.

281 Terra metallica pura per Jolem indicata.

282 Sulphur natura nunqua facile emergis ex terra metallica

Phiosopnorum extrahit ex terra iua, florem iuuus, cum quo indissolubili vinculo connectitur, ac copulatur, ad rei metallica perfectionem.²⁸³ Sic enim Jole in Euboeam abducitur, hoc est in coelum sublimatur, ac in supremum puritatis, ac nitoris gradum evehitur dum per aquam Mercurialem, ab amurca, & faece Elementorum omnium vindicatur, donec nitorem, ac splendorem cristallinum acquirat, & Herculis societati, ac matrimonio dignam habeamus Jolem hanc, seu terrae nostrae florem. Ex quo exsurgunt fructus immortales, de quibus qui gustaverit vitae longinquos videbit terminos, & ex oculis ejus depelletur albugo, qua obtenebratur oculi, ne videant arcana naturae, quae in centro illius continentur.

Foelix terque quaterque beatus qui hos fructus habere potest ut sibi soli egeat, nec ullius alterius unquam sit, cum vere suus esse possit, in cuius possessione vera consistit foelicitas ac vitae tranquillitas, alienam enim vivere vitam,²⁸⁴ ad alterius ambulare gradum, & ad alterius dormire somnum ac cibos sumere, non sibi vivere est, sed alterius fulcro vitam suam sustentare, quod si labescat, & vitam nostram labi necesse est, quod vere vivere misere est.

Rumpamus ergo vitae nostrae nodos gordianos, ut nostri simus, nec aliorum vitam vivamus: hoc vitae munus facillime consequemur si Herculi nostro, Eurythum Occhaliae Regem tradimus debellandum, ac occidendum,²⁸⁵ ac Occhalam ipsam urbem praebeamus illi dirvendam, donec sibi rapiat Jolem eamque abducat in Euboea, inique indissolubili matrimonii vinculo, cum ea copuletr, ut huic exeant vitae fructus, qui nobis, ac omnibus, qui eos degustant, vitae tranquillitatem summam pariunt, ac nobis solis vivere faciunt, ac naturam omnem ex intimis ejus Thalamis cognitam nobis patefaciunt nudamque nobis

283 Sulphur naturae quo medo extrahatur.

284 Aulieorem vita, non est vere vita.

285 Ut beati simus quid argendum sit.

exhibent Dianam, ac Proserpinae sacra tamdiu oclusa
pandunt.

**vestem Nessi Centauri sanguine infectam a
Dejanira missam induens Hercules ac in rabiem
versus constructa pyra sacrificaturus, se
comburens, quid commonstret Ptochymicis.**

Chapter 30.

Vestem hanc humanitatis caducam²⁸⁶ ac labilem induti sanguine Nessi centauri infectam hoc est peccati labe ac macula contaminatam, exuere non possumus, quin Deo sacrificaturi pyra constructa moriamur, morte sola itur ad astra: foelicitatis aeternae palatia, ac magnificas domos ingredi non possumus nisi per mortis semitas ac vias, at prius oportet in rabiem ac furorem verti, ex veste induta Nessi centauri sanguine imbuta, hoc est ex peccatis contractis, quae ut expiemus in furorem ac rabiem excitari debemus, ut actum cotritiois hinc elicere valeamus, ut constructa pyra comburamus ea omnia, quae mortalitatis nostrae vitia sapiunt ac redolent. Humanitas²⁸⁷ ipsa seu naturae nostrae imbecillitas, quae nobis Dejanitram repraesentat, nobis hanc vestem cotaminatam transmittit zelolypia laborans summa, sciens nos capi ac affici amore Joles, seu animae nostrae, quam puram ac synceram possidere volumus. Ipsa vero Dejanira, seu naturae humanae imbecillitas, ut redeamus ad amorem sui ipsius & cultum, vestem voluptatis, ac deliciarum, vitiorum omnium criminibus infectam ad nos transmittit, quam nos Deo sacrificaturi induimus, & in ipsa vitia irruimus, ac tanto impetu ferimur ut in rabiem versi, constructa pura, & vestem ipsam & quicquid mortalitatis vitii sapit, ac olet comburamus ut sic mundo corde placeamus creatori Deo, & sic coelum una cum ipso conscenamus: Id certe operari debemus si Herculem nostrum imitari debeamus, ac viri fortes,

²⁸⁶ Qua ratione, exuenda sit vestis Nessi sanguine debelutata.

²⁸⁷ Humanitas est Dejanira.

ac sapientes haberi mereamur.²⁸⁸ Sapientia enim vera, virtus, ac fortitudo animi, in hisce vitae praeliis devincendis consistit, non coronabitur, qui legitime ac acerrime non pugnaverit ac vicerit. Et in pugna ipsa ac praelio quamvis moriamur, nihilominus vincimus, ac brabium victoriae obtinemus, aeternae vitae corolla insignitum, ac perornatum, ut cernere licet in ultimo hoc Herculeo labore, in quo coelo donatur Hercules exantlatis tot ac tantis vitae laboribus. In Chymicis Arcanis peragendis hanc vestem a Dejanira missam sanguine Nessi centauri delibutam dirvere ac comburere debet Hercules in rabiem versus ac futorem, ut pote perfectionis culmen summum adipiscatur materia nostra.

Dejanira ²⁸⁹ siquidem est natura Metallica, quae cu amore Herculis, seu Mercurii Philosophorum pereat, dum ad perfectionem albedinis devector est, nec hic commoretur amore Joles percitus & affectus, cotinuato ignis calore vestem sanguine centauri delibutam induit mercurius, quam mittit illi Dejanira, seu natura metallica: hac veste indutus Mercurius, in rabiem vertitur, ac in furorem concitatur, ac constructa pyra, se ipsum comburit tali ac tanta combustione, ut omnino moriatur, seu perfect figatur.

Quod ita fieri intelligent Chymicae artis Alumni, ut aenygmatis limites omnes praetergrediamur, si postquam natura Chymica, colores omnes praeter gressa fuerit, & ad albedinem ultima pervenerit, eam ipsam iterum aqua Mercuriali inebriaverint ac potaverint, & aucto ignis gradu, eam calefecerint,²⁹⁰ ita ut sanguine centauri Nessi induatur, ac in ita in rabiem, ac furorem

²⁸⁸ Sapientia ac prudentia ubi consistat.

²⁸⁹ Dejanira est natura metallica.

²⁹⁰ Natura Chymica qua ratione vertatur in rabie.

convertatur, donec rubicundissimum acquirat colorem, ac ultimum perfectionis gradum in quo quiescit, quod est beari, ac in coelum evehi, non secus ac Hercules, qui exantlatis hujusce vitae laboribus, vita functus, in numerum deorum translatus est, quod contingit viris fortibus omnibus,²⁹¹ qui recto vitae tramite peracto, innumeris exantlatis vitae laboribus praeclaris, ac piss, coelo tandem beantur, ac ultimam & spremam vitae aeternae foelicitatem consequuntur.

Quod ex vili materiae nostrae Spagyricae substantia colligere facile est, quae dum praeparatur, tot & tantos patitur labores ac varias sui mutationes, antequam ultimum illum ac supremum perfectionis gradum consequatur, ut vere dicere valeamus, eam ipsam materiam Spagyricam Herculeos exantlare labores, ac monstra deformitatis suae substantiae devincere ac superare, donec tantem ultimo sanguine Centauri delibutam induat vestem, ac penitus excandescat, ac in rabiem vertatur tantam, ut constructa pura se ipsam comburat, ac vere moriatur, hoc est perfecte figatur, & in ipsa fixione ultimum puritatis gradum adipiscatur.

Adeo²⁹² ut cum ratione asserere valeamus materiam Spagyricam Herculem vere imitari, & quicquid sub aenigmate, hujusce historiae vel fabellae contineri, id ipsum redolere meram Alchymiam, & Arcana hujusce secretissimae scientiae nec quicquam aliud intellixisse hujusce fabellae inventores: tanti enim pretii fecerunt Alchymiam antiqui omnes ut ne quicquam unquam scripserint absque umbra, ac cortice aenigmatis, ne indignis ars haec patefieret, quod satis claret libris omnibus hac de re in lucem editis. Quocirca valeant iam omnes artis nostrae candidati, & haec illis sufficiunt de Herculis laboribus.

²⁹¹ Foelicitas semper cum labore acquiritur.

²⁹² Natura Chymicorii Herculem imitatur.

Conclusio Totius Operis.

Lectorum²⁹³ aliquis forsitan reperiri poterit, qui vanos hosce labores existimaverit, vanam eorum explicationem ac denique vanam omnem Alchymiam. At nihilominus ergo ipse parcam illi tantam injuriam, cum nesciat quid faciat, nec quid cogitet, in tenebris enim & abyssu ignorantiae demersus, ac ejus luto obcaecatus, nequit eligere quod pulchrum est,²⁹⁴ bonum ac verum: difficillimum est qui bile tumet, ac ictero laborat, de coloribus ferre judicium cum omnia illi appareant bilioso infecta colore, oculus aegrotat & suo quo imbuitur colore deluditur.

Mens mysochymicorum non dispari ratione suo afficitur morbo quo deluditur, circa judicium rerum Chymicarum quae etsi obviae sint, ac manifestae, nihilominus obscurae, rancidae, & unguibus suis dignae videntur, ac theatro scientiarum & artium eliminandae, ea sola ratione, quod obscurius interpretentur, quam postulet voluntas ac desiderium eorum, qui offas praemansas expostulant, & arcana artis penitus explicata expetunt, & adhuc forsitan acida, & palato non arridentia invenirent.

Expectent quaso in coelum hiantes donec Aether aurum pluat, tunc enim temporis id continget, & a me explicatam habebunt artem Chymicam, ut in votis habent: rerum minuit majestatem qui revelat mystica,²⁹⁵ nec manent secreta, quorum turba sit conscia. Lapidis pretiosi, Adamantes & carbunculi, & artium omnium mira, omnium oculis non objicuntur nec propatula fiunt, sed scriniis & cystulis perquam

²⁹³ Qui vanam existimant alchymiam vani & vacui vere sum.

²⁹⁴ Ingarus pulchru ac bonu eligere non potest.

²⁹⁵ Arcana non sunt divulganda

optime obseratis reconduuntur, & solis nis, qui naec justo pretio mercari cupiunt manifestantur, irridents autem procul eliminantur, imo & baculis saepe saepius procul ab ipsis rerum pretiosarum arcis detruduntur.

Arcana Chymica²⁹⁶ lapidibus ipsis pretiosis, insignioris sunt pretii, & ideo meliori jure merentur recodi, & fideliter observari, ne obvia fiant omnibus: tunc enim non essent arcana, sed trivialia & vulgaria quaedam opera, quae tandem vilescerent ac quibus satiatum proganum vulgus nausearet: occurrendum est tali nauseabundo ventriculo, nec cibi ad satietatem sunt illi propinandi conservadus est illius appetitus, ut delicatius degustet ac praelibet ea omnia, quae acri ac mordaci succo delibuta, & sale Chymico condita offerimus, & id circo prudentibus ac sapientibus satis obvia atque penitus solis placere studeo,²⁹⁷ aliis autem placere displicere est.

Plaudant ergo Minervae alumni, & Panchymicum expectent meum, quo spero me illis omni ex parte satisfacturum,²⁹⁸ tanquam medullam veram totius naturae in eo reseraturum, ubi vere vitalis Philosophiae florem, undiquaque micantem elucescet, & morbotum omnium curationem tutam ac certam & nullatenus fucatam pandet. Hic pro Colophone libet historiam cujusdam puellae enarrare quae mihi invisenda data est, ut a cancris phagedenicis denicis capitis ulceribus turpissime defoedatam vindicarem. Mense Januario anni 1630. Apud locum Davignonet quidam caucidicus, qui cum sibi ex miserorum lachrymis venalis linguae malleo, numismata cudere non posset, medicu me turpiter delusu, morbo & morte puellae cujusdam suae, ab argento me emungere voverit. Per sororem quandam suam puellam illam facie obvelata tradidit invisendam ne mihi

²⁹⁶ Arcana Chymica vere sunt arcana quod obscure doceantur.

²⁹⁷ Stultis placere displicare est.

²⁹⁸ In panchymico tota eris natura explicata, & morbi humani omnes explicati & curati.

innotesceret, rogatumque est, ne Pharmacopoeo & Chyrurgo innotesceret morbus & puella ut medicamenta dare vellem, meis propriis manibus fabricata, hisce precibus obtemperans dedi illis unguentum decantatum ac celebre, pro tinea capitis curanda apud Ambrosiosum Pare, Guidonem, & Gordone, celeberrimos in Chyrurgia authores. Tribus tum demum, aut quatuor elapsis mensibus ab unguento praescripto & dato, postquam morbus summopere invalverit, & caput fere totum occupaverit non solum pericranio exeso, sed & cranio ipso corroso, nam tinea illa phagedemica & cancrosa valde erat, de genere elephantiorum ulcerum: nullo alio adhibito consilio, an totum caput perungendum esset tali unguento, perunctum est, quid perunctum imo infarctum, & duorum fere digitorum crassitudine incrustatum, suturae omnes & commissurae, eo unguento coopertae, & non solum commissurae, at etiam (piget me ac dolet veseniae tantum enarrare) aures omnes oppletae ac delibutae, ita ut magno cum cruciatu nulla Patris sui, iam facti de novo Chyrurgi commota pietate intra viginti quatuor horas mortua fuerit: quod non contigisset, si sola aqua tepida caput lavasset. Mortua igitur puella conquestus est Rabula hic forensis apud supremam Tolosatam Curiam de unguento illo, a me praescripto & dato, imperitque medici poenas me subire edicto publico volebat, nihilominus ipsemet causam meam patrocinatus, edicto publico calumnia haec omnis diluta est, & ideo rabulam hunc stultitia & fatuitate summa correptum per totum iam terrarum urbem divigari volumus, ut discant ejusdem farinae homines, nunquam se Chyrurgorum aut Pharmacopoeorum officii, & muneribus fungi debere, ne depravatus medicamentorum usus in ipsos retorqueatur.

FINIS

Gloria & Laus sit tibi Jesu.

Tolosae, Ex Typographia PETRI D'ESTEY, sub signo
Praeli Aurei, juxta Collegium Fuxense.